

ئىنجالىت-ئەشۇقىائى

新疆宣传

4

1992

1992 - يەللىق

4 - سان

(ئۇمۇھىي 49 - سان)

ئابىلق ژۇرنال

شىنجاڭ تەشۈرقىسى - شەشىرىتىكىم

بۇ ساندا

* * * هەرگە زىدىكى رەھپەرلەر ئەمك سۆزى * * *

يولداش چىاڭ زېھىمن پار تېيىمنىڭ ئاساسىمى لۇشىيەتىمەدە

چەڭ ئۇرۇپ، تۈرلۈك خىزىھەتلەرنى ئەھەلەمەلەش

(1) تۈرۈشنى چەڭ تۇتۇش ئۇستىمەدە توشقاڭىدى.....

* * * مۇھىم ئۆچۈر * * *

ەرگەزى كومىتەت سەنیا سىي بىيۈرۈسى ەملەكتەمەزدىك

دەسلاھات ۋە تەرەققىيات ئەشلىرىدىغا ئائىت چوڭ -

(3) چوڭ ەلسەلىخەرنى مۇزاكىرە قىلىدى.....

* * * ئۇرۇملىكەمەزدىك باشقاڭالىسى * * *

يولداش دېڭىشىجاۋىپىدىنىڭ مۇھىم سۆزىنى ئەستايىمدىسل

ئۆگەنمىپ، پار تېيىمنىڭ ئاساسىمى لۇشىيەننى ئۇمۇم-

چۈز لۈك تەشۈرقى قىلىش، ئىزچەللاشتۇرۇش ئاڭلىقـ

(7) لەقەمەزى تەخەمەۋ يۈقىرى كۆتۈر ەيلىـ.....

* * * يېقىنەتى - ھەۋاجىھات * * *

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پار تېيىه كومىتەمەزدىك

ئەسلاھات ئېلەمپ بېرىدىش، ئىمشەكىنى ئەبچەۋەتەش
قەدەمەنى تېزلىقىب، شىنجاڭنىڭ ئىقتە سادىنى
تېز راۋاجلانىدۇرۇش توغۇرەسىدەكى قارارى..... (14)

* * * ئەشۋەقات خىزمەتى *

ئاپتونۇم رايونلۇق تەشۋەقات بۆلۈم باشلماقلىرى يەخىمدا
سۆزلەنگەن سۆز..... جانابىل (44)
ئاپتونۇم رايونلۇق تەشۋەقات بۆلۈم باشلماقلىرى يەخىمدا
سۆزلەنگەن سۆز..... فەيل داجەن (87)

(بېشى 76 - بېتىقە)

ھۇجىمەنەملىك روھى بويىچە ئاستايىمدەل ھالىدا چىك تۈتۈپ
ئەمە لەيىلەشتۈرۈشىنى ئۇمىمدىمماھىن.

يولداشلار، بۇ يەيل ئاپتونۇم رايونىمەزدىكى تەشۋە
قات تارماقلارنىڭ خىزمەتىمەك ئاساسىي تەممىسى ئەنمەق،
مەزمۇنى مول، ۋەزىپەسى ناھايىتى مۇشكۇل. بەرائى خىزمەت
مەتلەرنى ياخشى ئىشلەشمەك پايدىلەق شارا ئەمتلىقىرىمەت-
ناھايىتى كۆپ تەشۋەقات سېپىمەزدىكى يولداشلارنىڭ ئىشەنچ-
نى ئاش-وۇرۇپ، روھىنى ئۇرۇغ-وۇتۇپ پەتىۋۇن ئاپتەۋە-
رایونىمەزنىڭ تەشۋەقات، ئەددىيە سېپىمەزدىكى خىزمەتلىكىنى
جاڭلىق، زەتمىجىلەك ئىشلەپ، ئاپتونۇم رايونىمەزنىڭ
ئىقتە سادىي قۇرۇلۇشى ۋە ئەسلاھات ئېلەمپ بېرىدىش،
ئىمشەكىنى ئەبچەۋەتەش ئىشلەرىدا چوڭ قەدمە ئاشلاپ، يەول
ئېچىش، ئەيرەتنى ئاش-وۇرۇش ئۆزچۈن ياخشى ئەجىتىماڭىي
جا ماڭىت پەتكەرى مۇھىتى ياردىتەشىنى ئۇمىمدى قىلىمەن.

مەركەزىدىكى رەھبەرلەرنەڭ سۆزى

يە ولداش جىالا زۇمن پار تىيمىمىنەك ئاساسىي لۇشىيەندە
چىك تۈرۈپ، تۈرلۈك خەسزەتلىرىنى. ئەمە 1 يەش
تۈرلۈشنى چىك تۈتۈش ئۈستىمە توختالدى

جە ك پ مەركەزىي كەۋەمەتتى سەياسىي بىر-ۋۇرسىنەڭ
تومۇمىي يەغىنى ئېلىمەزىنەك ئەلاھات ۋە تەرمەقىيەتەغا
دائىر بىر قازىچە مۇھىم مەسىلمىنى چوڭقۇر مۇزاكىرە قىلدى،
«بىر مەركەز، ئەتكىي ئاساسىي نۇقتا» دىن ئەنجارەت
ئاساسىي لۇشىيەنى قىسىملىقى تەۋەرەتىمە يېزچەل ئېجرا
قىلىش، نۇۋەتقىمكى پايدەلەت پەيتىنى چىك تۈتۈپ، ئەلاھات
ئېلىپ بېرىش، ئەشىكىنى ئەچمۇپتەش قىسىمەنى تېزلىتمەپ،
كەنچىنى مەركەز لەشتە-ۋۇرۇپ ئەقتەسادىسى ق-ۋۇل-لۇشنى
يۈكىسى لەدۈرۈش، ج-ۈڭگۈچە سوتىياالمزم يۈولىنى بويلاپ
داۋاملىق ئەلگىردىلەش لازىملىقەنەمى تەكمىتلىدى.
بۇ قېتىمەتى يەغىنىڭ روھى ۋە تەلپى ئەنتايىمن مۇھىم،
ئۇ، نۇۋەتقىمكى ئەلاھات ۋە ق-ۋۇل-لۇش ئەشلىرى،
پار تىيمىمىزىنەك 14 - قۇرۇلتىمىنى ياخشى ئەچىش ئەچۈنلا
ئەنتايىمن مۇھىم يېتەكچى رولغا ئېگە بولۇپلا-قا-ماستىن،
پەتكۈل سوتىياالمستىك زامانى-ۋەلاشتە-ۋۇرۇش ق-ۋۇل-لۇشى
قۇنۇمۇ زور، چوڭقۇر ئەھمىيەتكە ئېگە.

هازىردىن باشلاپ مۇشۇ ئەسىرنەڭ ئاخىردا قەدەر
بولغان ۋاقىت ئېلىمەزىنەڭ سوتىياالمستىك زامانى-ۋەلاشتە-ۋۇرۇش
قۇرۇلۇشىمەتكى ئەنتايىمن ئاچقۇچلۇق مەزگىل. بەز-چەققۇم
يە ولداش دېڭ شىاۋپىڭىنەك ج-ۈڭگۈچە سوتىياالمزم قۇرۇش

توغرىسىمىدىكى مۇھىم بىسايازلىمۇرىنى ڈەستايىمدەل ئۆزگەنمپ،
 پارتمىيەنەك «بىمر مەركەز، ئەسكىكى ئاساسىي ئۆقۇتا» دىن
 ئىبارەت ئاساسىي لۇشىيەنى مەھكەم ئېگىلمەپ، ئۆز اققىچە
 تەۋەزىمەسلامكەممەز كېرەك، سوقسىما ئەستەك قىۋۇرۇلۇشنىڭ
 تۈپ ئۆزدەپسى ئىشلەپچەمۇرىش كەچلىمۇرىنى ئازاد قىلىمش
 ۋە راواجلانىدۇرۇشتنى ئىبارەت. ئىشلەپچەمۇرىش كەچلىمۇرى
 راواجلانىغان، خەلق تۇر مۇشى يىاخشىلەنغان، دۆلەتنەك
 دۇنىزپېرسال كۈچى ئاشقاندىلا، ئاندىن سوقسىما ئەزمەنەك
 ئەۋزەللەكىنى تىولۇق نامايان قىلغىلى، سوقسىما ئەزمەنەك
 جەلب قىلىش كۈچى ۋە ئۆيۈشتۈرۈش كۈچىنى كۈچەيتىكەلى،
 دۆلەتنەك ئۆز اققىچە ئامان بىولۇشىغا كاپالەتلەك قىلغىلى
 بولىدۇ. ئەددىيەنى ئازاد قىلىپ، ھەقەقەتنى ڈەھەلەيەقتەن
 ئىزدەپ، دادىل ئۆزىزدىتىپ، قەقەنى سەناق قىلىپ، بااتۇر لۇق
 بىلەن ئىشلەپ، ئىسلاھات ئېلىمپ بېرىدىش، ئەشىكىنى
 پېچەۋېتىش ۋە ئەققەسادىي تەردەقىيەقىنى تېزلىتىش لازىم.
 پارتمىيەنەك ئاساسىي لۇشىيەنىدە چىك تۇرۇپ،
 ئىسلاھات ئېلىمپ بېرىدىش، ئەشىكىنى پېچەۋېتىشنى قېزلىتىپ،
 ئەققەسادىي يۈكىسەلدۈرۈشنىڭ هازىرقى ئاچقۇچى خىزمەت -
 ئەرىنى ئەھەلەتلىك شەۋىرۇشنى قازا چىك تۇتۇشتا.
 ئەڭ كەڭ ۋە تەنپەرەر لەك بىمرلىك سېپىمنى ئۆز لۇكىسىمەز
 مۇسەتەھكەملەش، راواجلانىدۇرۇش، زورايىتىش - پارتمىيەمەز -
 ئەڭ قەقەنى تەۋەزىمەس سىتراتېگىمەلەك فاڭچىنى، بىر
 نەچچە يەلىدىن بېۋىيان، پارتمىيەمەز بىلەن دېسۈكرااتىك
 پارتمىيە - گۇرۇھلار، خەلق تەشكىلەتلىمۇرى ۋە ھەر ساھىدەكى
 دوستلارنىڭ دۇرتاق تىرىدىشى ئارقىسىدا، ۋە تەنپەرەر لەك
 بىرلىك سېپىنى ئەستەتتىپاڭ بىلەن دېسۈكرااتىك،
 راواجلانىماقتا، ۋەزدىيەت ياخشى، بىرلىك سېپ خىزمەتىنەك
 يۈزلىمشى توغرا، ذەقىچىسى كۆرۈنەر لەك.

مۇھىم ئۇچۇر

مەركىزىي كومىتەت سىياسىي بىلۇرسى مەملەكتىمىزنىڭ
ئىسلاھات ۋە تەرىھقىيات ئىشلىرىغا ئائىت چولڭا -
چولڭا مەسىلەلەرنى مۇزاکىدە قىلدى

جاك پە مەركىزىي كومىتەتسى سىياسىي بىلۇرسى
3 - ئايىننىڭ 9 - كۈندىدىن 10 - كۈنىگىچە بېبىجىمڭىدا تۆرمۇمىي
يمەن ئۆتكۈزۈپ، مەملەكتىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرىھقىيات
ئىشلىرىغا ئائىت چولڭا - چولڭا مەسىلەلەرنى ئەستايىمدىل
مۇزاکىرە قىلدى. يەخىنغا جاك پە مەركىزىي كومىتەتنىڭ
باش شۇچىسى جىياڭىز بىمن رەياسەتچىلىك قىلدى. يەخىن
مۇنۇلارنى تەكمىلىدى: پارتمىنەنڭ «بىر مەركىز، ئەنكىسى
ئاساسىي نۇقتا» دىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشىيەنىڭ قەقىمى
تەۋەنەمىي ئىجرا قىلىسپ، نۇۋەتتىمىكى پايدىلەملىق پەيتىنى
چىڭ تۇتۇپ، ئىسلاھات ئېلىمپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچمۇپتىش
قەدىمىنى تېزلىتىش، كۈچنى مەركەز لەشتۈرۈپ ئىققىمىسادى
قۇرۇلۇشنى يېرىكىسىلەدۈرۈش، جۇڭگۈچە سوتسىيالىزم
 يولىنى بويلاپ داۋاملىق ئىلگىرىلىش كېرىك.

ئىشلىپەپچەقىرىش كۈچلەرىنىڭ ئازاد قىلىش ۋە
داۋاجلانىدۇرۇش پارتمىمەزنىڭ خەلققە دەھىپەرلىك قىلىمپ
سوتسىيالىزم قۇرۇشتىمىكى تىزپ ۋەزىپەسى، شۇنىڭ ئۇچۇن،
ئىققىمىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركىز قىلىشتا، تۇت ئاساسىي
پەندىسىپتا، ئىسلاھات ئېلىمپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچمۇپتىشىدە

جاشتنم - ئاخىر ئېغىشمای چىڭ تۇرۇش لازىم. بۇ، پار تىمەي
11 - نىۋۆتەلىك مەركىزىي كومىتەتىنىڭ 3 - ئۇھۇرمۇسىي
يەخىمىدىن بىۋيان، يىولداش دېڭىشىماۋپىڭنىڭ چۈڭگۈچە
سوتىمىيالىزم قۇرۇش ئەندىسىيەسىنىڭ يەتەكچىلىكىدە،
پار تىمەمىز 100 مىلىيۇنلىغان خەلقنى يەتەكلىپ، ئەمە لمىيەت
داۋامىدا ئېرىشكەن ئىشلەقىمەتلىك تەجىردىبە، سوتىمىيە.
لەستىك جۈڭگۈدا مۇشۇ ئۇن نەچچە يەلدا غايىت زور
دۇزگىمىشلەرنىڭ بارلىققا كېلىكىدىكى تۇپ سەۋەب.
پار تىمەمىنلىك «بىر مەركىز، ئىككىي ئاساسىي نىۋۆتقىتا» دەن
ئىبارەت ئاساسىي لوشىيە ئەنمى پۇختا ئەكلىپ، دۆلەتلىك ئەبىدەسىي
100 يەلخەچە تەۋەزىمىگە تىرىلا، دۆلەتلىك ئەبىدەسىي
ئامانلىقىدا كاپالەتلىك قىلىلىلى بىولىدۇ، جۈڭگۈدىن زور
ئۇمىد كۈتكىلى بولىدۇ.

ئەلاھات ئېلىملىپ بېرىش، ئەشىكىنى ئېچىۋېتىشتە
دادلىراق بولۇش، يېڭىلىق يارىتىشقا، تەجىردىبە، قىلىشقا
جۈرەت قىلىش لازىم. ئەندىمىدە يەنەنمۇ ئازاد بولۇش،
ھەققەتنى ئەمە لمىيەتلىك ئەزىزەتلىق چەلىك تۇرۇش كېرىڭ.
جىز سوتىمىالىزم شارائۇتىدا ئىشلەپ پەچەقىمىدىش كەنچەلىرىنى
راواجلانىدۇرۇپلا قاتاسىتىن، بىرلەك ئەلاھات ئېلىملىپ
بېرىش ئارقىلىق ئىشلەپ پەچەقىمىدىش كەنچەلىرىنى ئازاد
قىلىشىمىز كېرىڭ. سوتىمىالىزم ياكى كاپىتەتالىزم
ئىككىي ئەتكەنگە هەۋىكەن قىلىشتى، ئاساسلىقىنى، ئۇنىڭ
سوتىمىالىزم جەممىيەتىمىدىكى ئىشلەپ پەچەقىمىدىش كەنچەلىرىنى
راواجلانىدۇرۇشقا پايىدىلىق - پىايىدىلىق ئەمەسلىكىي،
سوتىمىالىستىك دۆلەتلىك ئۇنىۋېرسال كۈچمنى ئاشۇرۇشقا

پایايدلەق - پایايدلەق ئۆمىسىلىكى، خەلقىنىڭ تۈرۈمۈش
سەۋىيەسىنى ئۆستۈرۈشكە پایايدلەق - پایايدلەق ئۆمىسىلىكى
كىمكە قاراش كېرەك. ئۆسلاھات ئۆلىپ بچوشتىش، ئەشىكەنى
ئېچمۇتىمىش قەددىمىنى تېزلىتمەش كېرەك. كۆز يەتكەن
ئىشلارنى دادىل سىنماق قىلىشىش، دادىل بىۋىس-ئۇش كېرەك.
پىلاڭۇ، بازارمۇ ئىققىتىمىسىادىي ۋاسىتە، بۇ ۋاسىتەمىدە دەدىن
ماھىرلىق بىلەن پایايدلەنەپ، سوق-سەيىمالىستىمىك تاۋار
ئىمكەنلىكىنىشى تېز راواج-لاز-دۇرۇش لازىم. ئىمكەنلىكىنىشى
جەشمىيەتى يارا تقان بارلىق مەدەنەت نەتىجەلمىرىنى،
هازىرقى دۇزىيادىكى هەر قايىسى ئەللەرنىڭ، جۈملەدىن
غەربىتىمىكى تەرەققىمى تاپقان دۆلەتلەرنىڭ ئىلخان ئىمكەنلىك
باشقۇرۇش ئۆسۈللىرى ۋە باشقۇرۇش ئۆسۈللىرىنى دادىل
قوبۇل قىلىش ۋە ئەينەك قىلىش كېرەك.

هازىرقى پایايدلەق پەيتىنى چەڭ تۇتۇپ، ئۆزىمەزمۇنى
قىرىشىپ راواجلانىدۇرۇش، بولۇپمۇ ئىققىتىمىسىادىي قۇرۇلۇشنى
يېڭىكەن دۇرۇش سوق-سەيىمالىزەمىنى مۇستەھكەملىش ۋە
راواجلانىدۇرۇشتا ئالاھىدە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. هازىرسىن
قارقىپ، مۇش-و ئاسىرىنىڭ ئاخىرىغەچە بولغان مەزگىل
ئاچقۇچلىق مەزگىل. بىز ۋەزىيەتنى ئېنمىق تونۇپ، پەيتىنى
ئىگەملىپ، ھەققىمى تۇتۇپ، ئەممەلىي ئىشلەپ، ئۆزىمەگە
ئەھمىيەت پېرىسىپ، ئىققىتىمىسىادىي تەرەققىيات سۈر ئەنەننى
تېزلىتمەپ، بىر ئەچچە يېلىدا بىر پەللە ئۆرلەشتى قولغا
كەلتۈرۈشىمىز لازىم. پىدىن - تېخىمكىا بىرمىتچى ئىشلەپچە
قىرىش كۈچى. ئىققىتىمىسى تەرەققىياتنى تېزلىتمەش ئۆچۈن
پىدىن - تېخىمكىا ۋە ماڭارىپقا ئايىمنىش لازىم.

پاراقىمىيەنىڭ ئاساسىي لۇشىپ، ئەندە چەڭ تۇرۇپ،
ئۆسلاھات ۋە قۇرۇلۇش قەددىمىنى تېزلىتمەشنىڭ ئاچقۇچى
خىزمەتلەرنى ئەلمىلەشتۈرۈشنى چەڭ تۇتۇشتا. ئۆۋەتتە

ئىسلاملاھات ۋە ئىمقتىسىدىي قۇرۇلۇشتىمكى ئۇمۇمىيەلىمەققا تەسىر
كۆرسىمىتىمىدىغان زور مەسىلمانلىرىنى تۇتۇشقا ئالاھىمەد
ئەھمەيت بېرىش، چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ،
بۇنىڭدىن كېيىمەتكى بىر مەزگىللەك سىراتەكىمەلەك ئىددىيە
سەياسەت ۋە تەشىببۇسلارنى بىلگەلىش ھەم ئەستايىدىلى
بىولغا قويۇش لازىم. يەغىن بۇ ئىشلارنى مۇھاكىسىمە قىلىدى
ۋە ئورۇنلاشتۇردى. ھەر دەرىجىلىمك رەھبەرلىك شەكىلۋازلىق
ۋە بىرۇرۇكرا تىققىن قاتقىق ساقلىقىپ، ئاساسىسى كۈچىنى
كۆپرەك ئەمەلىي ئىش قىلىشقا سەرب قىلىشى كېرەك.
پۇتۇن پارتمىمەدىكى يىولداشلار، بولۇپسا-ۋە-ر
دەرىجىلىمك رەھبەرلار يىولداش دېڭشىياۋېپىنەن-ك
جۈڭكۈچ سوتىمىالىزم قۇرۇش تۈغرىمەدىكى بىر قاتار
مۇھىم بایانلىرىنى ئەستايىدىلى ئۆكمەنلىپ، پارتمىمەنك
ئاساسىسى لۇشىيەنى ئۇمۇمىيۇزلىك نىجىرا قىلىش ئاڭلىقلىقىنى
رېزىمۇ ئۆستەرۈشى لازىم. ئۇڭىلماقتەن ھۇشىار بولۇش
كېرەك، لېكىن ئاساسلىقى «سۈل» چىلىقلىقىن ساقلىقىنىش
لازىم. ئىككى قولدا تۇتۇشتا چەڭ قۇرۇپ، سوتىمىالىستىك
مەندىۋى مەددەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە دېمۇررا تىققىن
قۇرۇلۇشمەنلىك كۈچەيتىپ، تىنچ - ئىستېتىپاڭ بولغان سەياسىسى
ۋەزىيەتنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجىلاندۇرۇش لازىم.
يەغىن پۇتۇن پارتمىمەدىكى يىولداشلارنى يىولداش
جىاڭىزىمۇن يادولۇقىدىكى پارتمىيە مەركىزىي كومىتەتىمەنك
ئەتراپىغا زىج ئۆي-ۋە-ۋە-ۋەپ، ھەر مەلتىلىت خەلقىنى
ئىستېتىپاڭلاشتۇرۇپ ۋە يېتىدكىلەپ، جىاسارەت بىلىمەن
ئىملەگەر بىلەپ، بىجاپا - مۇشەققەتكە چىمىداپ كىزىرەش قىلىپ،
پارتمىيە 14 - قۇرۇلۇقىمىنەن چاقىرىلماشمەنلىك ئىسلاملاھات ۋە
قۇرۇلۇشتىمكى ئەلا نەتمەجىلىرى بىلەن كۆتۈپ بىلەشقا چاقىردى.

يولداش دېڭ شياۋېمىڭىنىڭ مۇھىم سۆزىنى ئابستا
 يىمدىل ئۆگەنلىپ، پار تىيەنەن ئاساسىي امۇش
 يەنمى ئەو مۇيۇزلىك تەشۇنق قىلىملىش،
 ئەز چەملاشتۇرۇش ئاڭلىقلىقىمىزنى
 تېخىمۇ يۈقدۈ كۆتۈرە يلى
ذۇرنىلىقىمىزنىڭ باشماقالىسى

يولداش دېڭ شياۋېمىڭىنىڭ ۋۇچاڭ، شېنچەن، ج-وختىي
 ۋە شائىخىي قاتارلىق جايىلارنى كۆزدىن كەچۈرگەندە
 قىلغان مۇھىم سۆزى - ماركىسىزلىق مۇھىم دەسىدە، هەقىم
 قەتنەن ئۆلچەمى توغرىسىمىدىكى مۇھىماكىمىددىن كەپىيمىنىسى
 ئەددىيەدە ئازاد بولۇش توغرىسىمىدىكى يەزىدە بىر قەتەملىق
 دۇلۇغ چاقىرىدىق. سۆزىدە پار تىيە 11 - ئۆزەتلەنگەن مەركىزىي
 كومىتەت 3 - ئۇمۇمىي يەخەنەندىدىن بىزىيانقىسى ئىسلاھات،
 ئىشىكىنى ئېچمۇپتىش تاردىخى چوڭقۇر يەكۈنلەنگەن،
 بۇنىڭدىن كەپىمن يەنەن ئەلمىگەن ئەلگەن حالدا ئىسلاھاتنى
 چوڭقۇرلاشتۇرۇش، سەرتقا ئىشىكىنى كەڭ ئېچمۇپتىش،
 چۈگۈچە سوتىپا المزىم قۇرۇشقا فارىتتا ئۇمۇمىي پىشلان
 ئۆزۈلگەن بولۇپ، ئۇ دۆلتىقىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئىشىكىنى
 ئېچمۇپتىش ۋە قۇرۇلۇش ئەشلىرىغا يېتىكە كەپلىك قىلدەغان
 يەزىدە بىر پروگرامما خاراكتېرىلىك ھەۋجىجەت، ئۇ زور دېمال
 ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تاردىخى ئەھمىيەتكە ئىمكەن سۆز

يېنه تەشۇدقات - ئىددىيەتلىك خەزىمەت ئۆچۈن بىسماكىر يولى
 ئېچىپ بەردى، ئىشانىنى ئېنسق كۆرسەتىپ بىردى. هەر
 دەرىجىلىك تەشۇدقات - ئىددىيەتلىك خەزىمەت تارماقلىرىمىز
 يولداش دېڭ شىاۋىپىڭىنىڭ مۇھىم سۆزىنى يېتەكچى ئىددىيە
 قىلىپ، پار تىمىەتلىك «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا»
 دىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشىنى ئومۇمىزلىك يەخشى
 تەشۇدق قىلىشى، ئىزچىلاشتەرۇشى، پۇتۇن ئاپتەرۇش
 رايونىمىزدىكى ھەر مەللەت خەلقىنى شىنجاڭىنىڭ ئۆزاق
 مۇددەتلىك مۇقىملىقى ۋە تەرقىقىيا تەنلى ئەشقا ئاشۇرۇشقا،
 بولۇپمۇ نۇۋەتتەنلىكى پايدىلىق پۇرسەتنى تۇتقۇپ، ئىسلامەت،
 ئەشىكىنى ئېچىۋېتىش قەدەممىتلىك قەزىلىتىپ، كۈچنى مەركەز
 ئەشتەرۇپ، ئەقىتادىنى يۈكىسىلەرۇپ، تەڭىشلىك تۆھپە
 قوشۇشقا سەپەرۋەر قىلىشى كېرەك.

يولداش دېڭ شىاۋىپىڭىنىڭ مۇھىم سۆزىنى يەتكۈزۈش
 ۋە ئۆگەنەشنى ئەنچىكە، ياخشى تەشكىلىمەش ھەممە ئۆزى
 نۇۋەتتەنلىكى مۇھىم ۋەزىيە سۈپىتمەدە تۆتۈش كېرەك. بىارلىق
 پار تىمىە ئەزىزلىرى، كادىرلار، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك
 رەھىپىرى كادىرلار ۋە تەشۇدقات - ئىددىيەتلىكى
 يولداشلار يولداش دېڭ شىاۋىپىڭىنىڭ مۇھىم سۆزىنى ئومۇمىزلىك
 يەدىملى ئۆگەنەشنى، سۆزىنىڭ روھى ماھىيەتتىپ، ئۆزۈزلىك
 چوڭقۇر ئۆزەتىشەرۇۋېلىشى، شىنجاڭىنىڭ ئۆمەللىيەتتىپ،
 جايىلارنىڭ ئۆمەللىيەتتى ۋە ئۆزەتىشەرۇۋەت ئەندىيە، خەزىمەت
 ئۆمەللىيەتتىكە زىچ بىرلەشتەرۇپ، ئەسلىق، پىئەر قەلەرنى
 تەپىپ، چەقىشى كېرەك، بىزنىڭ ئىددىيەمەز ئازاد بولۇدەمۇ -
 يىوق؟ خەزىمەتتەمەزدە يەزىھ «سول» چەمل ئەرسىلىمەر بارمۇ

يوق؟ بۇنگىددىن كېيىن قىانداق قىلىمپ نىمىدىيىمە يىئەزىم-ۋ
 ئازاد بولۇپ، يۈرەكلىڭ ئىسلامات ئېلىمپ بېرىپ، تەجىرىجە
 قىلىشقا، بۆسۈشكە چۈرۈت قىلىمپ، نىققىسىادىسى يەۋكىسى-ل
 دۇرۇش كېرەك؟ نىققىسىادىنى تەرەققىي قىلىدۇرۇشتا يېڭىنى
 بۆسۈش ھاسىل قىماش، يېڭى بىر بالدارقا دۇرلەش دۇچۇن
 ئالدى بىلەن نىمىدىيىمە يېڭى بۆسۈش بولۇش، يېڭى بىر
 بالدارق دۇرلەش كېرەك. «س-ول» چەللەقىنىڭ نىمىدىيىمەۋى
 تەسىرى ۋە قاتماڭىمىنى، كونىلمائى ساقلايدىغان بىادەت
 كۈچلەرنىڭ ئاساردىقىنى يېڭىمپ، نىمىدىيىمەنلىقىي تۇرۇدە
 يولداش دېڭ شىماۋپىڭىنىڭ سوزىنىڭ روهىنى ئاساسىدا
 بىراڭىككە كەلتۈرۈش ھەمدە ئەستايىمىدىل نىتىچىللاشتۇرۇش
 ئەمەلىيەشتۇرۇش كېرەك.

ئاپتونوم دايىونا-ۋۇق پارتكوم بۇ يەل 3 - ۋ 4 -
 ئايدا ۋاقىتىنى مەركەزلىشتۇرۇپ يولداش دېڭ شىماۋپىڭىنىڭ
 مۇھىم سۆزدىنى ئۆكمنىشنى، پارتمىيە ئەزالىرى، كادىرلارلا
 ئۆكمنىپ قالماستىن، يەزه ئامىمەغمۇ يەتكۈزۈپ، بۇ ئارقىلىق
 ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاماتقا قاتىنىش
 سەياسىي قەزىغەنلىقىنى قوزغاشنى قارار قىلدى. سۆزىنىڭ
 روهىي ماھىيەتىنى ئومۇمىيۈلۈك چۈشىنىش ۋە ئىكىما-ش
 دۇستىمە كۈچ سەرب قىلماش كېرەك. بۇنىڭ دۇچۇن نۇوقتى-
 لەق-حالدا تۆۋەزىدەك بىر نەچچە مەسىلامىنى ئۆزلىشتىلۇ-
 رۇۋېلىش كېرەك: 1. پارتمىيەنىڭ 11 - نۇوەقلەك مەركەزىي
 كومىتەت 3 - ئومۇمىي يېغىنلىدىن بۇيائىقى لۇشىيەن، فائچىم،
 سەياسەتلەردىن چەڭ تۈرۈشنىڭ ئاچة-ۋۇچى «بىر مەركەز،
 ئەمكىكى ئاساسىي نۇقتا»دا چەڭ تىتۇرۇش، ئاساسىي لۇشىيەن

100 يېلىقىچە كىارغا كېلىدۇ، يېۋىمىگەدىن قىھىۋەندىشكە بولمايدۇ؛ 2. ئىمنىقلاب ئىشلە پېچەقىرىدىش كۈچلەردىنى ئازاد قىلىمدو، ئىسلاھاتىمۇ ئىشلە پېچەقىرىدىش كۈچلەردىنى ئازاد قىلىمدو، ئىسلاھات، ئىشىكىنى تېچمۇپتەشە يېۋەكلىك بولۇش، تەجربىيە قىلىشقا جۈرۈت قىلىش كېپرەك، پۇتىيە كىچىك ئايلار دەك ئىش قىسا سالىق كېپرەك. كۆزى يەتكەن ئىشلاردا يېۋەكلىك قىھىۋەبىيە قىلىش، يېۋەكلىك بىسىرسۇش كېپرەك؛ 3. پەۋرسەتنى تىۋەتىپ، ئىملىكتىسى داۋاجىلاندۇرۇشتا. بىزنىڭ تەرەققىيە تىھىز ھامان مەلۇم بىر باسقۇچتا بولىدۇ، پەۋرسەتنى تۇتۇپ، سۈرەتنى بىر نەچچە يىملەتلىتمىھىز، ھامان بىر نەچچە يىملەدا بىر بىالداق دۇرلەشكە قىرىشىمىز كېپرەك. ھازىر ياخشى پەۋرسەت، ئىملىكتىسى تېززەك تەرەققىيە قىلىدۇرۇشمەز كېپرەك؛ 4. «كايپەتالىزم» مۇ ياكى «سوتسىيالىزم» مۇ دېگەن ھەسلامىگە ھۆكۈم قىلىشنىڭ دۆلەتلىقىمەدە، ئىساسىن سوتسىيالىزم جەممىيەتىدىكى ئىشلە پېچەقىرىدىش كۈچلەردىنى قىدرەتلىك قىلدۇرۇشقا پايدىلەقەمۇ - يىوق، سوتسىيالىستىك دۆلەتلىك ئۇنىۋېرسال دۆلەت كۈچىنى ئاشۇرۇشقا پايدىلەقەمۇ - يىوق، خەلقنىڭ تۈرمۇش سەۋدىيەمنى ئاشۇرۇشقا پايدىلەقەمۇ - يىوق دېگەزىگە قاراش كېپرەك؛ 5. ئىملىكتىسى تىۋەتىپتىدا چىك تۈرۈش، بىر قولدا ئىسلاھات، ئىشىكىنى تېچمۇپتەشنى تۇتۇش، بىر قولدا تۈرلۈك جىنايسى ھەركەتلەرگە زەربە بېرىشنى تۇتۇش كېپرەك، پۇتكۈل ئىسلاھات، ئىشىكىنى تېچمۇپتەش جىرييانىدا، ئىزچىل تۈزۈدە تۆزىدە تۆت ئاساسىي پېرىنسىپتىدا چەلەك تۈرۈش، بۇرۇن ئاچە ئەركەنلىك شتۈرۈشكە قاراشنى تۈرۈش كېپرەك؛ پېولىپتارىيەت دىكتاتۇر دىسەغا ئايىمەنلىپ سوتسىياء

لەستمك تۈزۈمنى قوغداش كېرەك. بۇ، ماركىسىمىزەنەنلىك تىۋىپ
قارىشى؛ 6. توغرا سىياسىمى لۇشىمەن توغرا تىشكەلىمى
لۇشىمەنلىك كاپالىتىمكە تايىمنىدۇ. ماركىسىمىزەنەن پەشىشەق.
ئۇگەنمەش، ئەمە لمىيەتنە ئەشلىقىمىش كېرەك. هەقىقەتنى
ئەمە ليقەتنەن ئەزىزلىشىتە چىمك تۈرۈش، شەكىلەۋازلىقەتنەن
ساقلەنمەش كېرەك؛ 7. سوتىمىياالىزم شۇزاق مۇددەتلىك
قەرقەققىيات جەريانىنى بېسمىپ ئۆتكەندىن كېبىن مۇقەدرەر
ھالدا كاپىتالىزمەنلىك ئورۇنىسى ئىمالىدۇ. بۇ جەممەتىمىيەت
تارىخىي تەرقەققىياتىمك ئۆزگەرمەس ئۇمۇمىي يۈزلىنىشىمەدۇر،
لېكىن يول ئەگرى - توقاي بولىدۇ.

ھەر دەرىجىلىك تەشۈستەرات - ئەمەدىيەمۇي خەزمەت
قارماقلىرى يولداش دېڭىشىياۋ پېئەنلىك سۆزىنەڭ روھى بويىچە،
ئەمەدىيەبىدە يەزىمۇ ئازاد بولۇش، ئەسلاھات ئېلىمپ بېرىدەش،
ئەمشىكىنى ئېچىمۇپتىشىنەك قەدىمىنى تېزلىتمەش وە جۇڭگۈچە
سوتىمىياالىزم قۇرۇش توغرىسىدىكى تەشۈرەقاتنى گەۋدىلىك
ئورۇنغا قويۇشى، تولۇپ - تاشقان قىزغىنلىق بىلەن كۆڭۈل
قويۇپ تەشكىللەپ، سالماقنى ئاشۇرۇپ، ئۇنۇمكە ئەھەمەتىيەت
بېرىپ، ئۆزىنەڭ ئەمەلمى خىزمەتلەرى ئارقىلىق، پۇتەن
ئاپتونوم رايونمىزىنەك تەقىمىسادىي، سىياسىي ۋەزىيەتىدىكى
يېڭى تەرقەققىياتلارنى ئىلايگىرى سۈرۈشى كېرەك. تەقىتەسادىي
قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىپ، تەشۈرەقاتىمۇز ئارقىلىق، ھەر
مەللەت كادىرلىرى وە خەلق ئاممىمىزىنىڭ ئېلىمەمىزىنەك
ئەسلاھات ئېلىمپ بېرىدەش، ئەمشىكىنى ئېچىمۇپتىشىمكى ئۇمۇمىي
فاڭچەن، ئۇمۇمىي سىياسەتلەرىمكە بولغان چۈشەنچەنلىقىنى
تەخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇشىمۇز، ئۇلارنى ئەسلاھات، ئەشىكىنى
ئېچىمۇپتىشىنەك ئەستىقىباالمغا قارىتا تەخىمۇ تولۇپ - تاشقان

تەسىراتى ۋە نەزەردىيە ما قالما-مېرىدىنى يېھىزىشقا ۋە ئېلان
 قىلىشقا كۈچ تاشكىللەپ، ئەسلاھات، ئىشمىكىنى يېچمۇپتەشىدەك
 تەشۋىقات سالىمەقىنى ئاشۇرۇشى كېرەك. نەزەردىيە خادىملىرى
 دېلخشىياۋېيدىنەك سۆزدىنى ئۆگىمنىش ۋە تەتقىمىق قىلىمەشنى
 كۈچدىيەتىنى چوڭقۇرلۇققا ئىشكە، يۇقىمرى سۈپەتلەك بولغان
 بىر تۈر كۈم تەتقىقات نەتمىجىلىرى ئارقىلىق كەڭ پارقىمىيە
 ئەزىزلىرى ۋە كادىرلارنىڭ دېلخشىياۋېيدىنەك سۆزسەكە بولغان
 چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا چۈزىمىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئۆگىمنىشنى ئۇزىلۇك سەزى
 چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا يېمە كلىشى كېرەك.

هەز دەردىجىلىك تەشۋىدات. ئىمىدىيەسىۋى خەمزمەت
 تارماقلىرى ئىستېلىنى ياخشىلاب، ئامما ئاردىخا چوڭقۇر
 چۆكۈپ، تەكشۈرۈپ - تەتقىق قىلىپ، كادىرلار ۋە ئامامما
 ئۆگىمنىش جەريانىدا ئىنكاس قىلغان تۈرلۈك مەسىلىمەرنى
 ۋاقىتىدا ئىدىكلەپ ۋە ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىنپ، تەشۋىداتات.
 ئىمىدىيەسىۋى خەمزمەتىنى تەخدىمۇ قارا اتىملىققا ۋە قايىش قىلىش
 كۈچچىگە ئىشكە قىلىشى كېرەك. يولداش دېلىشى، اوپمىڭىنەك
 سۆزىنەڭ روھى يەتكۈزۈلگەندەن كېيىن، ئىسلاھات، ئىشمىكىنى
 يېچمۇپتەش باهار دولقۇنى مەۋچۇرۇغاندەك توسىتالغۇسىز
 بولمۇ. بىزىنەك ۋەزىپەمىز كىشىلمەرنى توغرا يېمە كەلەپ،
 «سۆز»نىڭ روھى ئاساسىدا ئىمىدىيەنى بىرلىككە كەلتەرۈرۈپ،
 يولداش جىمالقۇزىمەن ياددا لوۇقىدىكى پارقىمىيە مەركىزىدى
 كومىتېتتەنەك ئەتراپىغا زىجۇ ئەمەتلىقلىمشىپ، جـ.اسـ.ارـ.ەـتـ.
 بىلەن ئىلىكىرىلىپ، جاپاغا چەداب كۈرەش قىلىپ، ئىسلاھات
 ۋە قۇرۇلۇشىنەك ئەلا نەتمىجىلىرى بىلەن پارقىمىيەنەن
 قۇرۇلۇتىمىيەنەك غەلەبىلىك ئېچمەلەشىنى كەلۇقىلۇپ باشىتەن
 ئىبارەت.

شەنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونۇم رايونلۇق پارتمىيە كومىتەتىنىڭ
ئەسلاھا تىت ئەلمىپ بېرىش، ئاشكىنى ئېچىۋېتىش
قادىمىخى قەزىلىتىپ، شەنجاڭنىڭ ئەقىتسادىنى
تەسىز داۋا جىلانسىدۇرۇش توغرىسىدىكى
قاوارى

(1992 - يىلى 3 - ىايىنەت 11 - كۈنى)

نۇۋەننى، يەز سوتىمىيالىستىمك زامانىسىۋىلاشتۇرۇش
قۇرۇلۇشنىڭ ئاچقۇچىلۇق مەزگىلەدە تىئورۇۋاتىسىمىز. ھەدر
دەرىجىلەك پارتمىيە قەشكىنلەتىرى ۋە كەڭكەن كومپارتمىيە
ئەزىزىتىنىڭ ئالدىغا قويۇلماڭ جىددىسى ۋەزىپە يولداش
دېڭ شىاۋاپ-حىنلىك جۇڭكۈچە سوتىمىيالىزمۇم قۇرۇش توغرۇ
سېمىدىكى بىر قاتار مۇھىم بايانى تامىرىغا ئەمەل قىيلىمپ، ھەر
امىلىت خەلقىنى يېتىھەكلەپ، نۇۋەتتەمكى پايدىلەق پۇرسەتنى
چىك تۇتۇپ، ئەسلاھات ئەلەپ بېرىش، ئاشكىنى ئېچىۋېتىش
قادىمىخى تېرىزلىتىپ، شەنجاڭنىڭ ئەققەدادىي تەرقىقىميا تىنى
تېرىزلىتىشىن ئەبارەت، شۇما ئاپتونۇم رايونلۇق پارتمىيە
كومىتەتى 3 - ىايىنەلەن 9 - كۈنىمدىن 11 - كۈنىمچە دائىمىي
كومىتەت كېپ كىدىيەلىكىن يەخدىنى چاقىرىپ، ئاپتونۇم رايون
نىمىزىنىڭ ۋەزىيەتىنى ئاستايمىدىل تەھلىل ئەلەپ، ئەسلاھات،
ئاشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئەققەدادىي قۇرۇلۇشتەمكى بەزى

چوڭ - چوڭ ما سىلەرنى گەتراپلىق، چ-وڭ-ۇر مۇهاكىمە
قىلىپ، تۆۋەندىكى قارادنى چىقاردى.
1. پايدىرىلىق پۇرسەتنى چىمك تۈتۈپ، ئەقتەندىنى
تەرەققىيات جەھەتنە يېڭى پەللەنگە ئۇرلەشنى قولغا كەلتۈرۈش
كېزەك.

ئاپتونوم رايونمىز ھازىر ئەقتە ساددى تەرەققىياتنى
تېزلىتمىشىتە غەنیمەت پۇرسەتكە ئىگە بولماقتا. يەنى خەلقىمارا
ۋەزىيەت بىزگە پايدىرىلىق، دۆلات ئىس-چىمىدىمۇ شار ائست
ھازىرلاندى، ئاسىيا - ياؤرۇپا ئىككىنچى چوڭ چ-وڭ-ۇرۇقلىق
كۆۋۇرۇكىدە قاتناش باشلاندى، نېغىت ۋە تەبىتىي گازلىقنى
دېچىشىنىڭ تەرەققىياتى ئۇڭۇشلىق بولماقتا، گەتراپىمىزدىكى
دۆلەتلەرنىڭ كەڭ بازىرى بىزگە ئېچىم-ۋېتىلىدى؛ ش-ۋەنمەك
بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاپتونوم رايونمىز يېزى ئىتىكىلىك،
سانائىت تەرەققىياتى جەھەتنە مەلۇم ئاساسقا ئىگە بولدى،
ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكىنى دېچىمۈپتەشىكە دائىسىر بىر
قاتار سەياسەتلەرنى ئارقا - ئىارقىمەددەن تىزۈپ چىمەتى،
ئاپتونوم رايونمىزدا جەھەتىيەت مۇقۇم، مىللەتلەر ئەتتەپاڭ
بولماقتا، ھەر مىللەت كادىرلىرى، خەلق ئامىمىسى ئىسلاھات
ئېلىپ بېرىشنى، تەرەققىي قىلمىشنى جىددىي ئارزو ئىلماقتا،
دۇلارنىڭ ئاكتەپلىقى كۈنسايمىن يۈقىرى بولماقتا. وەزىيەت
تەرەققىياتى كىشىنى ئاھايىتى ئۇلەمالاندۇردى.

مۇشۇنداق وەزىيەتنە، پۇرسەتنى چ-وڭ-ىدىن بىرمە-ئى
ئۆزىمەننى راۋاجىلاندۇرۇشىمەز، كەڭ مۇھىمى ئەققىتى سادنى
راۋاجىلاندۇرۇشىمەز كېرەك. ئەقتە ساددىي قۇرۇلۇشىمن ئىبارەت
بۇ مەركەزنى چەڭ تۇتۇپ، ئەقتە سادنىڭ تەرەققىياتىنى بىر

قانچە يەل تېزلىقىپ، ئاپتونۇم رايونىمىزنىڭ ئەتتىسىادىي
 تەرىۋەققىيەتىدا 8 - بەش يىلماق يىلان مەزگىلىمدى يېڭى پەللەكە
 ئۇرلەشنى تىرىشىپ قواغا كەلتۈرۈشىمىز كېرەك، بۇنىڭدىكى
 ئىشان مۇنداق: 8 - بەش يىلماق پىلاپنىڭ ئۆرمۈھىم-يۈزلىك
 ئاشۇرۇپ ئورۇنداش، بولۇپسۇ سۇ، ئەلىكىتىر، يىول،
 خەۋەرلىشىش قاتارلىق ئاساس مۇئىسىسىسىسى لەر دەروشىن
 ياخشىلەمىش بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇش؛ دېھقانچىلەملىق،
 چارۋەچىلەملىق، نېغىت ۋە نېغىت - خەممىيە سانائىستى، يېنىك
 سانائىت، توقۇمىچىلەملىق سانائىستى ۋە يېنىكلىك سانائىستى
 بازىسى قۇرۇلۇشىدا زور ئەلگىردىلەش ھاسىل قىلامش، ئاللىقۇن،
 رەڭلىك مېتال بایامقىنى قېدىرىپ تەكشۈرۈشتە يېڭى بۆسۈش
 ھاسىل قىلامش؛ ئاپتونۇم رايونىمىزنى ئەلەيمىزدە قۇرۇقلىق
 ئازقىلەق ئىشىمكىنى غەربىكە تېچىۋېتىشىمىكى ئەسمى - جىددەمەغا
 لايدىق ئالدىنلىقى ئەستىدەكام قىلىپ قۇرۇپ چەمەمىش؛ ھەر
 مەللەت خەلقىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيەسىنى كۆرۈۋەرلىك
 دۆستتۈرۈپ، مۇشۇ ئاسىرىنىڭ ئاخىرى دغا بىارغاندا، پۈتەقۇن
 مەملەكتە بىلەن تەڭ قەددەمە ھالىقى سەۋىيەمكە يەتكۈزۈش،
 بۇ ئازقىلەق كېيىمكى ئەسىرىدىكى يۈكىلىملىش ئۈچۈن پۇختىتا
 ئاساس سېلمىش كېرەك.

بىز سوتىسيا المزىدا، ئەسلاھات ئەلەپ بېرىش، ئىشىمكىنى
 تېچىۋېتىشىتە چىلىك تۈرۈپ، زېھەنلىك كەچەنەزنى
 مەركەزنىش تۈرۈپ ئەقتىسىادىي قۇرۇلۇشنى تۆتمەغانلا بولساق،
 چوقۇم ھەر قانداق تو سالقۇۋە قىيىمنەچىلىقلارنى. يېڭىپ،
 كۈردەش ئىشانىمىزنى ئىشقا ئاشۇرالايمىز، شۇڭا، بىز ھەر
 قانداق ۋاقتىتا، پار تېيىمنىڭ «بىر مەركەز، بىمكىكى ئاساسىي

نۇقىتا» دىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشىيەنى مەھكەم ئىكىلەپ،
دۇنىمدا يۈز يېلىقچە تۇرۇنچىي چىك تۇرۇشىمىز كېرىمك،
مۇشۇنداق قىلغاندا، ئىستەۋىپالىمەمزۇمىسىكە توتسىدۇ،
ئىشامىزىمىز كۈللەپ ياشنايدۇ.

2. ئىددىيەنى يەندەۋ ئازاد قىلىپ، ئىسلاھات ئېلىپ

بېرىش، ئىشىكىنى ئېچمۇپتىش ئېڭىنى كۈچەيتىش كېرىك
ئاپتونوم رايوننىڭ ئىقتنىسا دىرى تىرىدە قىسىما تىسىنى
قىسىمراق ۋاقىت ئېچمۇدە يېڭى پەلەمكە كۆتە-خۇرۇش ئۈچۈن،
ئەسلاھات ئەمامپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچمۇپتىش قىسىمەنى
تېزلىمەتىش لازىم، ئەمەلىيەت ئەپاتلىمدىكى، ئەسلاھات ئەمامپ
بېرىش، ئىشىكىنى ئېچمۇپتىش قىسىمەنى تېزلىمەتىمەشنىڭ
ئاچقۇچى ئىددىيەنى يەندەۋ ئازاد قىلىش، ھەقىقەتىنى
ئەمەلىيەتىن ئىزدەشىتە چىك تۇرۇشتى. نۇۋەتىتە ئاپتەنوم
رايونىمىزدا ئەسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچمۇپتىشىتە
قىدەمنى چوڭ تاشلاشقى تىسرى يەتكۈزۈۋاتقان ئاساسلىق
ئىددىيەتلىك توسالغۇ شۇكى، بىرمەچىدىن، كاپىتالىزمەمەۋ ياكى
سوتىمىالىزمەمە دېگەن مەسىلە بىلەن ھەممىشە ئۆزىمەنلىزىنى
چۈشەپ قويۇپ، ئەسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكىنى
ئېچمۇپتىشىتە يۆناماشقىن چەندەپ كېتىپ قالارمىزىمەمەن دەپ
ئەذىرىش؛ ئىككىنچىدىن، بىر تەرىپايمە هالدا شىنجاڭنىڭ
شارائىتى ئالاھىدە دېگەنلىقى تەكتىلەپ، ھازىرقى ھالىتىمەن
قاداڭىتەتامىش، ئالدىرىدىاي ئىش كۆرۈش دېگەن ئىددىيە بىر
قىدەر ئۇمۇمۇزلىك؛ ئۇچىنچىدىن، تارىخىي ۋە جۇغراپىيەلەمك
سەۋەبلىر تۈپە يامدىن، بازارنىڭ يېتىمايشى ئاستا بولىدى،
قاۋار ئىگىمايكى قاردىشى كۈچلىك بولامدى، بېكىنچىمىچىلىمك

ئېڭى ھەممىشە بىزنىڭ پىنگىر يولىممىزنى ۋە جاساردىمىزنى
جوغۇپ كەلدى.

بۇ ئىندىمۇي توسالغۇلار كەرچە تاساسىمىي گە-قىم
بولىم-سەم، لېكىن ئىلاھات ئېلىمپ بېپەرىش، ئىشىمىكىنى
ئېچمۇپتىش ۋە پىلانلىق تاۋاۋ ئىمكەنلىكىنى راۋاجىلاندۇرۇشنىڭ
تەلپىمگە زەت كېلەمدو. ئۇ كىشىلمەرنىڭ ئىلاھات ئەم-امپ
بېپەرىش، ئىشىمىكىنى ئېچ-ۋەپە-مەش بۇرۇج تۈرىغ-ۋەسىنە-س وَ
تەخىرسەزلىك تۈرىغ-ۋەسىنە ئاسانلا ئاجىزلاشتۇرۇدو، بۇنىڭ
بىلەن كەڭ كادىرلار ۋە ئام-بەتىنەك ئىلاھات ئەپ-امپ
بېپەرىش، ئىشىمىكىنى ئېچمۇپتىش جەھەتىمكى تەشەببىسكارلەقى،
ئاكىتەپلىقى ۋە ئىجادچانلىقى تەسىرىگە ئۆچرايدۇ، ئىلارنىڭ
ئەقىل - پاراستى، ئەمەلمى ئىشلەش روھىنى تولۇق جارى
قىلدۇرۇش قىيىن بولىمدو.

ئىلاھات ئېلىمپ بېپەرىش، ئىشىمىكىنى ئېچ-چەپ-تىمى
قەدىمىنى چوڭ تاشلاش، يېڭى يول ئېچىش ئۈچۈن، قەتىمى
نېيەتكە كېلىپ، دۇزىممىزنى چۈشەپ تۈرغان بارلىق مەنە-ۋى
كىشەنلەرنى پاچ-اقلاب تاشلاپ، «سول»چىلسىلىقنىڭ تەسىرىدىنى
ئۇچىملىقنىڭ بولۇپمۇ «سول»چىلسىلىقنىڭ تەسىرىدىنى
قازانلاب، سوتىمىا المستىك تاۋاۋ ئىكەنلىكى بازار قىاردىشى،
رەقاپەت قاردىشى، ئۇنۇم قاردىشى يەن-سەم، ئىلەگىرمىدا-مەپ
تىكىلەش؛ ئۇيلاشقا، بېسۈشكە، ئەمەلمىيەتىمن دۇتكۈزۈش-كە،
يېڭىلەق ياردىتىشقا جۇرتەت قىامىش قاردىشىنى تىكىلەش؛
دۇز كۈچمگە تايىمنىپ ئەپ-تىش كەرۈش، توختەسەتەتىمن
ئىلەگىرمىداش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداب كەرۈش قىلىميش
قارىشىنى تىكىلەش؛ تېز قوغلاب يېتىمىش-پىلەش، ئىارقىسا

قېلىشقا تەن بەرە سالىك، باقۇرلۇق بىلەن ئالدىغا ئۆۋە-پ
 كېتىش قارىشىنى تىكالاڭىز؛ مەملەكتە ئىچى ۋە سەرتەندىكى
 لەرنەك جۈھەلمەدىن غەرپەتكى تەرىققىي تايقاتن ڈۈلەتلەرنەڭ
 ھازىرقى ئەلغار ئىمگە سالىك بىاشة-ۋۇرۇش ۋە باشة-ۋۇرۇش
 ئۇسۇلەنى دادىل قوبۇل قىمىسىپ ۋە ئىيىنىك قىلىمپ،
 باشقىملارنەك ئاز تۇقچىلىقلىرىنى قوبۇل قىلىمپ، ئۆزىمىز
 ئۈچۈن خەزمەت قىلدۇرۇش قارىشىنى تىكالاڭىز؛ شىنجاڭدىكى
 ھەر مەللەت خەلقىنىڭ ھالىق تۈرمۇشقا بالىدۇرماق قەدەم
 قويۇشى ئۆچۈن قاتقى ئەش قارىشىنى تىكالا-ش لازىم-
 سو قىممايا مستىك جەمئىيەتنەك ئىشلەپچە قىرىش كۈچلىرىنى
 تەرىققىي قىلدۇرۇشقا، سو قىممايا مستىك دۆلەتمەمىزنىڭ ئۆزى-
 ۋېرسال كۈچمنى ئاشۇرۇشقا، ھەر مەللەت خەلقىنىڭ تۈرمۇش
 سەۋىدىمىسىنى ئۆستۈرۈشكە پايدىلىق بولغانلىكى ئىشلارنى
 يۈرەكلەك ھالدا سىناق قىلىشىمىز، بۆسۈپ ئۆتۈشىمىز-
 شىنجاڭچە ئالاھىدىرىمكە ئىمگە ئىسلاھات ئىپلەمپ بېرىش-
 ئەشىكىنى بېچەپتىمىشنىڭ يۈلىنى تەرىدەشپ تېپىپ چىقىشىمىز
 كېرەك.

3. ئىسلاھاتنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ھەممە قىمى
 تۈرددە قويۇۋەتىش، جانلاندۇرۇش كېرەك
 ئەنلىكاب ئىشلەپچە قىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىمدو-
 ئىسلاھاتمۇ ئىشلەپچە قىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىمدو-
 ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، قويۇۋەتىش، جانلاندۇرۇشتا،
 ئەشكىنى ئىققەتسىسىدى تەرىققىميا تىنى بوغۇپ تۈرۈۋاتقان ئەشك
 كەۋدىلىك مەسىلىمەرنى ھەل قىلىشىمن باشلاپ، ھەل قىلىش
 چاردىسىنى توتتۇردا قويۇپ، كەشك كادىزلار ۋە ئامىمەنىڭ

تاکتیپلەقىنى يەندىمۇ ئىشقا سېلىمى كېرىك. كارخانىلارنى جانلاندۇرۇش، بولۇپمۇ دۆلەت ئىگىلىم-
 كىمىدىكى چوڭقۇچى ئۇقتۇرا تېپتىكى كارخانىلارنى جانلاندۇرۇش
 لازىم. كارخانىلارنى جانلاندۇرۇشتىكى ئاچقۇچ كارخانىلارنى
 بازارغا يۈزلىنەندۇرۇشتى. بازارنى ھەرىكەتلەنەندۇرگۇچ ك-قۇچ
 قىلىپ، كارخانىلاردا ئەمگەك - كادىرلار، ئىشلىش ھە-قىقى
 تەقسىماتى ۋە ئىجتىبما ئىمىي ئىستەراخۇانىيە تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى
 چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئارقىلىق، «تۆرمۇر تاۋااتقى»، «تۆرمۇر
 تورۇندۇق»، «تۆرمۇر ئىش ھەققى»، «داشقازان تامىقى» دىن
 ئىبارەت كونا مېخانىزمىنى قەتىمىي بۆزبۆپ تاشلاپ، كارخانى-
 لارنىڭ ئىچىكى قىسىمدىكى ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزەنەنلىك
 ئالىمشىمىنى ئىگىلىكى سۈرۇش كېرىك.

دۆلەت ئىگىلىمكىدىكى سانائەت كارخانىلىرىدا «ب-ش
 ج-ھ» تەتتە ئۆز ئىشىغا ئۆزى خوجابولۇش» (ئىشلەپچىقىرىش-
 ئىگىلىك باشقۇرۇش، مەھىۋلات باهاشنى بېكىتىش، تېخنىكى
 ئۆزكەرتىش، ئىچىكى قىسىمدىكى تەقسىمات، ئىش-چى
 ئىشلەتىش)، دۆلەت، ھەمكارلىق سودا كارخانىلىرىدا
 «تۆتنى قويۇۋېتىش» (تىجارەت، باها، ئىشچى ئىشلەتىش،
 تەقسىمات)نى ذوقىتىدا سەناتق قىلىش خەزمەتىنىڭ قەدىمىنى
 تېزلىتىپ ھەمدە مۇۋەپپە قىيەتلىك تەجرىبىلەرنى ۋاقتەمدا
 كېڭىيەتىپ، كارخانىلارنى ھەقىقىي تەۋىدە ئۆز ئىسالدىغا
 ئىگىلىك باشقۇردىغان، پايدا - زىيانىغا ئۆزى مەسىھۇل
 بولىدىغان، ئۆزىنى ئۆزى تەرمۇقىي قىلدۇردىغان، ئۆزىنى
 ئۆزى چەكلەيدىغان ئىسقىتىساادىي ئەمەلسى كەۋدىكە
 ئايلاندۇرۇش كېرىك.

کارخانىنى هۆددىگە ئېلىمپ باشقۇرۇش مەسىھۇلىيەت
 تۈزۈمىنى داۋاملىق يولغا قويۇش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش
 بىلەن بىر ۋاقىتقىتا، ئىسلاھات ئۇستىمەدە كۆپ قاتلاملىق، كۆپ
 شەكمىلىمك ئەزدىمەنىش ئېلىمپ بېرىشقا دەغىچەتلەندۈرۈپ ۋە
 ئۇنى قوللاب، ئىشلەپ-چىقىمىرىش كۈچلەمرىنى تىرىه قىسى
 قىلدۇرۇشقا پايدىلمىق بولغان بارلىق ئىگىلىمك باشقۇرۇش
 شەكمىلىملىرى ۋە باشقۇرۇش ئۆسۈللىرىنى دادىل قوللىمەنپ،
 پايدا بىلەن باجىنى ئايىرىۋېتىش، کارخانىنىڭ مال -
 مۇلۇكىنى ھەقلەق تۈزۈمى قاتارلىقلارنى قوشۇۋېتىش
 ۋە پاي چېكى تۈزۈمى قاتارلىقلارنى يولغا قويۇش لازىم.
 شارائۇتى بار دۆلەت ئىسگەلىپ كەمدىكى ئاز ساندىكى
 کارخانىلاردا، «ئۈچ خەل مەبىلەغ» کارخانىلىرىنىچە باشقۇرۇش
 شەكلەنى يولغا قويۇش»قا ياكى «تەجرىيە سېخى» قۇرۇشقا
 بولىدۇ. کارخانىلارنىڭ يەر خەل كەسىپنى ئىاساس قىلىپ،
 كۆپ خەل ئىگىلىمك بىلەن شۇغۇلىمەنىشقا يول قويۇش
 لازىم. رايون، كەسىپ ھالقىپ، مەۋلۇك-چىقىلىمك ھالقىپ
 بىرلىمشىپ تىجارەت قىلىشقا ۋە مەبىلەغ سېلىنىشقا، پاي
 قوشۇشقا زەغىچەتلەندۈرۈش لازىم. زەج بولغان، سىرىتەقا
 يۈزىلەنگەن، كۆپ مەنبىھەلىك کارخانا گۈرۈھەلىخىرىنى
 داۋاملىق مۇكەممەللەشتۈرۈپ ۋە مۇقىم داۋاج
 لاندۇرۇپ، چوڭ تىپتەكى بىرلىشىم، کارخانىلار ۋە کارخانا
 گۈرۈھەلىرىنىڭ پىلاذىمى قەدمەم-باشقۇچلۇق ھالدا ئايىرم
 تۈزۈش لازىم. تەرقىمىيات ئىستېمىقا المقا، مەلۇم دەقابىت
 ئىقتىدار دىغا ئىگە، ئىقتىسادىي ئۇنىمىي بىر قەدەر ياخىشى

پولخان بەزى كارخانىلاردا سېلىنەما بىسا-ئەن ھاسىلاتىنى
ھۆددىگە بېرىش چاردىسىنى يولغا قويۇش كېرىمك.

يېزدلار دىكىن ئىسلاماتنى نۇز لۇكىمىز چوڭقۇرلاشتۇرۇش
كېرىمك. مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلمەرگە ھۆددىگە
بېرىش ئاساس قىلىنغان مەستەۋامىت تۈزۈمىسى يەنسى
مۇقىملاشتۇرۇپ، بىر تۇتاش باشقۇرۇش بىلىم تارقا-ق
باشقۇرۇش نۇز ئارا بىرلەشتۈرۈلگەن قوش قاتلامىق ئىگىلىك
باشقۇرۇش تۈرۈلمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يېزدلار دىكى
ئىجتىمما ئىيلاشقان مۇلازىمەت سەستەپەمىسىنى پاڭال راۋاجلان-
دۇرۇپ، كوللەكتىپ ئىگەلەكمەنەك ئەمەلىي كۈچەنى پەيدىن-
پەي زورايىتەش كېرىمك. يېزا-بازار كارخانىلەرى ئاساسى
كەۋە قىلىنغان يېزدلار دىكى 2-3- كەسپىلەرنى قويۇۋەتىش
ئارقىلىق تەرەققىياتنى ئىلگىمرى سۈرۈپ، بازارنى يېتە كچى
قىلىپ، ئىشلەپچەقىرىش. ئىگىلىك باشقۇرۇش يەلسىنى
كېڭىيەتىش لازىم، يېزا-بازار كارخانىلەرىنى راۋاجلاندۇرۇشتا،
تۇرگە ئايىرپەپ يېتە كچەلەك قىلىش، راي-ونلار بۇويىمچە-
ئىلگىمرى سۈرۈش، ئىومۇز-مىيىزلىك ھەردىكە تىلەندۈرۈش،
نۇققىلىق ھالدا يۆسۈپ تىوتىش يېزدە سېپىسىنى ئىسزچەللاش-
تۇرۇش ئاساسىدا، سەياسەتنى قويۇۋەتىش، ئىگەلەكمەنى
جانامىق باشقۇرۇپ، ئۇلارنى بازار دەقاپىقى داۋامىدا
تەرەققىي قىلىش، زورىيىش ئەمەكانييتىكە ئىسگە قىلىش
لازىم. شارائىمىتى باز بەزى جايilarدا ناھىيە، يېزا ئىققىمىسادىي
تەرەققىيات رايونلەرىنى قۇرۇپ، يېزا-بازار كارخانىلەرىنىك
تەرەققىياتنى نۇچۇن ياخشى كەچىك مۇھىت يازىتمىپ بېرىش
كېرىمك.

شەھەر-بازارلارددىكى كوللەپكىتىمپ كارخانى-لارنى
 داواجلاندۇرۇشنى زود كۈچ بىلەن دەغىبەتلىكىندا دۇرۇش كېرىك،
 ئاساسلىق باشقۇرغۇچى تارماقلار شەھەر-بازارلارددىكى
 كوللەپكىتىمپ كارخانىلارنى ماڭىرو جەھەت قىمنى تەڭشەش،
 كونترول قىلىش ۋە سەياسەت جەھەت قىمنى باشقا-ۋۇشتا،
 ئۇلارنى دۆلەت ئەگىلمىكىدىكى كارخانىلار دەن پەرقەندا دۇرۇپ،
 تېغىمۇ قوي-ۋۇپتىمپ، تېغىمۇ جەنلىقراق ئىش كۆرۈپ،
 ئۇلارنىڭ ئەگىلمىك باشقۇرۇش مېخانىزمى جەھەت قىتەپكى
 ئۆستەنلۈكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى لازىم. يەتكەكلىش
 ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئاساسدا، يەتكەكى ئەگىلمىك
 ۋە خۇسۇسى كارخانىلارنى داواجلاندۇرۇش لازىم. بولۇپ وۇ
 نامرات رايون ۋە چەتىيراق رايونلاردا، يەتكە ئەگىلمىك
 ۋە خۇسۇسى كارخانىلارنىڭ تەرەققىيا تەغا ئىلهاام ۋە مەدەت
 بېرىش كېرىك.

شەنجاڭنىڭ ئەقتىمسادىنى يېڭى پەللەسىگە كۆتۈرۈش
 ئۈچۈن، هەر قايىسى تەرەپلىكىندا ئاكىتىپ-قىمىنى تولۇق
 قوزغاب، دۆلەت ئەگىلمىكىدىكى كارخانىلار، شەھەر-بازار-
 لاردىكى كوللەپكىتىمپ كارخانىلار، يېزا-بازار كارخانىلىرى
 ۋە يەتكە ئەگىلمىك، خۇسۇسى كارخانىلارنى ئەڭ يىسۈكىلە
 دۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، «بارچە پاراخوتلار بەس-بەستە
 يۇرۇش»، «ەممە ئائىلمەر چىراڭ يېقىش» ئەك ئەقتىمسادىي
 تەرەققىيا ئەنلەك يېڭى ۋەزىيەتىنى شەكىلىنى دىدۇرۇش لازىم.
 «ئەقتىمسادىي قۇرۇلۇشتا پەن-تېغىنەكمەتا تايىەنمىش،
 پەن-تېغىنەكىدا خىزىمىتىنى ئەقتىمسادىي قۇرۇلۇشتا يەزلىنى
 دۇرۇش» سەترا تېگىمەلىك فاڭچەنى ئۇزىچىملالاشتۇرۇشتا چەلە

تۇرۇش كېرەك، تېخىنەمكىا ئۆزلىشتە-لۇرۇش تىسەپەندەكىسى پەن
 تەتقىقەت ئاپچاراتلىمەرنىي تىققىتەسادقا يۈزلىنىدۇرۇش جەرىيا-
 نىدا، ئۇلارنىڭ بىر قىسىمىنى قۇرۇلۇش تېخىنەمكىمىسى مەركەمىزى،
 ساھە تېخىنەمكىا ئۆزلىشتەلۇرۇش مەركەمىزى، كارخانىا تېخىنەمكىا
 ئۆزلىشتەلۇرۇش مەركەمىزى قاتار لەقلارغا ئايلانىدۇرۇپ، كۆپ
 قىسىمىنى پەن تەتقىقەت، ئىشلەپچەقمرىش وە ئىشگەلىمك
 باشقاۋۇرۇش بىر كەۋدە قىلىمەنەان ئىققىتەسادىي ئەمەلىي
 كەۋدىگە ئايلانىدۇرۇپ، ئۇلارنى تەدرىجىي حالدا پەن-تېخىنەمكىا
 تىپىدىكىي كارخانىا وە كارخانىا كۈرۈھى قىلىپ قۇرۇپ
 چىقىپ، تەتقىق قىلىش، ئۆزلىشتەلۇرۇش بىلەن شۇغۇللىمنىدىغان
 قىلىپ، پەن-تېخىنەمكىا نەتىجىلىمەرنىي تېززەك ئىشلەپچەقمرىش
 كۈچلىزمىگە ئايلانىدۇرۇش، ئۇنى تاۋارلاشتەلۇرۇش وە كەسىپ-
 لەشتەلۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشاۋۇرۇش كېرەك.

ماڭارىپ تۇزوڭىمىسى ئىسلاھاتىنى قەتىمىي بوشاشماي
 ئېلىمپ-بېردىش لازىم، هەر دەرجىلەمك، هەر خىل مەكتەپلەر،
 ماڭلۇرىپ سۈپىمى وە مەكتەپ باشقاۋۇرۇش ئۇنىمەنى ئۆستۈ-
 رۇشكە كۈچ سەرپ قىلىپ، ئالىمى دەرىجىسىلىك كەسىپەسى
 خادىمەرنىي تەرىبىيەلەشكە داۋاملىق ئەھمىيەت بېردىش بىلەن
 بىر ۋاقىتىتا، هەر خەمل تىۋۇن وە ئۇقتۇرا دەرىجىلىمك
 قۇرۇلۇش خادىمەرنىي زور كۈچ بىلەن يېقىمشەلۇرۇپ،
 ئىققىتەسادىي قۇرۇلۇشنىڭ تېز تەرقىمىي قىلىش ئېھتىميا جىغا
 ئۇيغۇزلىمشى كېرەك. ئاز سانلىق مىلىلىت ئىسختىمىيەس
 ئىكىلىمەرنىي تەرىبىيەلەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېردىش كېرەك.
 ئالىمى مەكتەپلەر ئىققىتەسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئېھتىميا جىغا
 ئاساسەن، كەسىپلىرىنىڭ تەسىس قىلىمەشمەنى تەڭشىمىشى

لازم. ڈوقتئورا تېخنەکوم مەكتەپلەر ماڭارىپ قۇرۇلماسىنى
 تەڭشەپ كەسپىي تېخنىكا ماڭارىپمىنى زور كۈچ بىلەن
 راۋا جلاندۇرۇشى لازىم. هەر دەرىجىلەك ھەر خەل مەكتەپلەر دە
 تەرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئەقتىمسادچىللەق بىلەن ڈوقۇشنى
 قانات يايىدۇرۇشتا چىڭكە. تۇرۇش لازىم. ئالىمىي مەكتەپلەر
 ڈوقۇتۇش بىلەن پەن تەتقىقاقاتنى ٹۆز ئارا بىرلەشتۈرۈشكە
 چىڭكە تۇرۇشى، تېخنىكا تەرقىمياقى تىمىپەذىكى تەتقىقاقاتقا
 بازارنى يېتەكچى قەلەشى، تېخنەكەنى تاييانج قىلماشى، سودا،
 سانائەت، تېخنەكە ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈلگەن پەن - تېخنىكا
 كارخانىمىنى بەرپا قىلىمەش لازىم.

4. ڈوستەنلىكىتەن تولۇق پايدىلەممەپ، ئىمشەكىنى سەرتقا

ئېچىدۇشمەش دائىرەسىنى كېڭىيەتىش كېرەك
 پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي ئىمشەكىنى سەرتقا تېچىمۇپتىش
 دائىرەسىنى كېڭىيەتىش شەنجاجانىڭ ئىكىلەك كەنى كۈلەندۈ-
 دۇشىمىكى مۇھىم ستراتېگىيەلەك قەدبەر. شەنجاجانىڭ جۇغرا-
 پىيمىلەك ڈوستەنلىكى ۋە يايلىق ئىزىستۈنلە ئۆكىمىنى تولۇق
 جارى قەلدۈرۈپ، «ئىشەكىنى ھەر تەرىپلەمە ئە-چىۋەتە-ش،
 غەربىكە مايمىل بولۇش» ۋە «سەرتقاىن كەنگە-ئۆزۈش، ئە-چىكى-
 قىسىمدا بىرلەشىش»، «شەرق بىلەن بىرلەشىپ ئەرىبىكە-
 چىقىرىش» فاڭچەنى قەتىمىي تەۋەزەنە سەرتقا داۋاملىق
 ئىجرىقىلىش، شىاڭىڭاڭ، ئاۋەن، يايپونىيە، ئامەردىكا قاتارلىق
 دۆلەت ۋە رايونلار بىلەن بولغان سودىنى يەنەمۇ مۇستەھە-
 كەملەش ۋە راۋا جلاندۇرۇش، چەت ئەلەپ بىلەندەن پاڭال
 تۈر دە كەنگە كۆلەمدە پايدىلەتىش، ئەقتىمسادىي تېخنەكە-
 ھەمكارلىقنى زور كۈچ بىلەن قانات يايىدۇرۇش، سايىھەت-

چەلەمکنى تېز راۋا جىلاندۇرۇش لازىم.

ئەتراپىمىزدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان چەپكىرا سودىسى ۋە ئەقتساد - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى زور كەلۈچ بىلەن راۋا جىلاندۇرۇش - ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئەشمەكىنى سەرتقا ئېچمۇپتىش دا ئەرىدىمىنى كېڭىيەت شەقىكى مۇھىم ذوقتا، بىز «چوڭ چەپكىرا سودىسى» ئەددىيەسى مۇستەھكەم تۈرگۈزۈپ، يۈقىرىدىن، تۆۋەتكىچە ھەممە تىرىپ تەڭ كەلۈچ چەقەمىرىپ ھەمكارلىشىپ، چوڭ سودا، يەرلىك سودا، چەپكىرا سوادىسى، چېڭىرىدىكى ئاھاملىرىنىڭ تۆز ئارا بازار ئېچىشى، ساياهەت قىلىپ مال سەتىۋېلىش قاتارلىق كۆپ قاتىلا ملەق، كۆپ يوللۇق ۋە كۆپ خەل شەكمىلىدىكى ئەقتسادىي سودا ئالاقى سەنى پاڭال راۋا جىلاندۇرۇشىمىز لازىم. هازىرقى 33 چەپكىرا ناھىيە ۋە شەھەردىن باشقان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى تۆز ئالدىغا ئىگىلىك باشقۇرمۇغان، پايدا-زىيانغا تۆزى مەسئۇل بولىدىغان ئەقتسادىي ئەھلىي كەۋدىلىر ۋە پەن-تېخنىكا ئەھەللىي كەۋدىلىرى تەۋەلىك مۇناپسىۋىتى، مۇلۇك-چەپكى خاراكتېرى ۋە كۆلمەمنىڭ چوڭ يېاكى كىيىچەك بولۇشىدىن قەتىمەنەزەر، بەھۇلاقلىرى، تېخنىكىسى، ئەمگەك مۇلازىمەتى ۋە قۇرۇلۇش ھۆددىگەرلىكى ئەتراپىمىزدىكى دۆلەتلەر كەنەتلىك ئېھتىما جىلىقلا بولسا، ئىمپورت-ئېكىسپورت هوقوقى بولغان شەركەتلەر ئارقىماق چېڭىرا سودىسىنى قىانات ياسايدۇرۇپ، چېڭىرىنىڭ چەپكى بولۇش، چەپكىرا سوادىسىنىڭ چەپكى بولما سىلىقنى ئەشقا ئاشۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ پەوتىكۈل ئەمگەماكىنىڭ راۋا جىلىنىشىنى ئەمگەرى سۈرسە بولىدۇ، ئەشمەكىنى خەربىكە ئېچمۇپتىش قەدەمىنى تېزلىمىتىسەپ،

چهگرا سودشى ۋە ئىقتىسىاد-تېخنىكا ھەم-كىارلىق-ئەنلاشىف
 داڭرىسىنى كېڭىيەتىشىلەك ئاچقۇچى «شەرق بىلەن بىرلىشىپ
 غەربىكە چىقىرىش» جەھەتنە كۆپرەك ئىش قىماشتا. شەرق
 بىلەن بىرلىشىش ئارقىلىق غەربىكە چەقىرىشنى ق-وللاش،
 غەربىكە چىقىرىش ئارقىلىق شەرق بىلەن بىرلىشىشنى
 ئەمگىرى سۈرۈش لازم. قەرىنداش ئۆلکە، شەھەر، ئاپتونوم
 رايونلار، بولۇپمىز دېڭىز بويىدىكى راي-ونلارنى ئاپتا-ونوم
 رايونىمىز بىلەن ئىقتىسىادىي جەھەتنە توغرا لمىتىيە بويىچە
 بىرلىشىشكە جەلپ قىلىمپ ۋە ئۇلار بىلەن بولغان توغرا
 لىنىمىيلەك ئىقتىسىادىي بىرلىشىشتى تېزلمەمپ، ئاپتا-ونوم
 رايونىمىزدا كېكسپورت تاۋارلىرى ئىشلەپ چىقىرىش بازىلىرىنى
 تېخىمۇ كۆپلەپ قۇرۇپ ھەممە تاۋارلارنى كۆپ خىللاشتۇرۇش،
 ئالىسى دەرىجەامىك قىلىش تەرمەپكە قاراپ راوا-جاندۇرۇپ،
 «شەرق بىلەن بىرلىشىپ غەربىكە چىقىرىش»نى يېڭى پەللەكە
 كۆتۈرۈش لازم.

شەنجاق بايدىق تەپىددىكى ئاپتونوم راي-ون-بولۇپ،
 مول يەر ئۆستى، يەر ئاستى بايدىقىغا ئىد-گە. سۇ، تەپيراق،
 ئېفتى، گاز، كان مەھ-ۋلاتلىرى ۋە سايابەتچىلىك قاتارلىق
 ئۆستەۋنۇككە ئىمكە بايدىقىلار دەن تولۇق پایىددىلەنلىپ،
 «سەرتەمن كىركۈزۈش، ئىچىكى جەھەتنە بىرلىشىش» ئارقىلىق،
 چەت ئەلەرنىڭ ۋە قەرىنداش ئۆلکە، شەھەر، ئاپتا-ونوم
 رايونلارنىڭ تېخىمۇ كۆپ مەبلەغى، تېخىمكەسى ۋە ئېختىمسان
 ئىكەنلىرىنى ئاپتونوم رايونىمىزغا قىرىشىپ تېخىمۇ كۆپلەپ
 جەلپ قىلىمپ، ئۇلارنى ئاپتونوم رايونىمىزنى ئىورقا-اق،
 ئېچىش ۋە كۈللەندۈرۈشكە قاتناشتا-تۇرۇپ، شەنجاق-ئەلەك

جایلەنەمەنى تېبچىش قەدىمەنى تەزلىتمەش لازىم.
 مەبلەغ سەرامەتىمىكى قاتقىق مۇھىت ۋە يۈمىشاق مۇھىتىنى
 زور كۈچ بىلەن ياخشىلاش لازىم. قاتىداش ۋە ئالاقە مۇتەسى
 سەسىلىرى قاتارلىق قۇرۇلۇشلارنى يەنەمۇ تەزلىتمەش بولۇپ
 يەز ئىشلىتمەش، باجىنى كېچىپ پايدا ئۆتۈزۈپ بەبىرىدەش،
 تاشقى پېرىپۇوتىدىن پىرسەنت قالدۇرۇش ھەممە خادىمەلارنى
 تەكلەپ قىلىش قاتارلىق جەھەتلەردە قەرىندىداش ئۆلەكە،
 شەھەر، ئاپتونوم رايونلار ئىگىكەددەنەمۇ ياخشىراراق ئېتىتەبار
 بېرىش سىياسەتلەرنى تۆزۈپ چىقىش كېرەك. چېڭىز اۇغۇزى
 قۇرۇلۇشلىنى تەزلىتمىپ، چېڭىردىن كىرىدىش. چىقىش رەسمى
 يەتىمىنى ئاددىيەلاتتۇرۇش، چەڭىزرا سودىسىنى ۋە كەمالەتەن
 باشقۇرۇش ھەققى، مەھۇلەقلارنى باشقۇرۇش قاتارلىق
 جەھەتلەز دەمۇ تېخىمۇ ياخشىراراق ئېتىتەبار بېرىش سىياسەتە
 لەرىدىنى تۆزۈپ چىقىپ، بۇ ئارقىلىق «سەرتىقىن كەركۈزۈش،
 ئىچىكى جەھەتنە بىرلىمەش» ۋە «شەرق بىلەن بىرلىشىپ غەربىكە
 چىقىرىش» نىڭ جەلب قىلىش كۈچىنى ئاشۇرۇش لازىم.
 5. بازارلارنى زور كۈچ بىلەن ئېچىپ، تاۋار گۇبورو
 قىمىنى جاڭلاڭدۇرۇش كېرەك

پېلازىمەتكى كۆپرەك بولۇشى ياكى بەزازىسىڭ كۆپرەك
 بولۇشى سوتىمىالىزم بىلەن كاپىتالىنى زىمنەك ماھىيەتلەك
 پەرقى ئەمەس، پېلانەمۇ، بازارمۇ ئىقتىمسادى ۋاسىتە. پەلانلىق
 ئىگەماك بىلەن بازار ئارقىماق تەڭشەشنى تۆز ئارا بىرلىش
 تۇرۇش پىرىنەسەپى ۋويىچە، ئاپتونوم رايونىمەمە-زدا بازار
 ئارقىلىق تەڭشەشنى سالىمەمىنى ئاشۇرۇپ، ئىققەتىمىمادى
 تەركىب، ئوبوروت يوللىرى، ئىگەماك باشقۇرۇش شەكمىلىرى

کۆپ خەل، ھالقىلار ئاز بولغا ان ئۇ بورۇت تىۋۇزۇلىمەسى
ئىسلاماھاتى يۇنىلمىشىدە چىڭ تۈرۈپ، چوڭ ئۇ بورۇت، چوڭ
بازار، چوڭ قاتناش كۈللەنگەن ۋەزىيەتنى قەدەمە مەمۇر قەدەم
شە كىملەندۈرۈش لازىم.

ھەر قايىسى تەرمىلەرنىڭ ئاكىتمىلىقىنى قوزغاب، زور
كۈچ بىلەن بازار پېچىپ، ئاپتونوم رايونىمەزنىڭ دېھ-قاۋا-
چىلىق، چارقۇچىلىق. رايونلىرى دەدكى بازارلارنى، نېمىتلىمەكىنى
قېدىرىپ تەكشۈرۈش، تېچىش، مۇلازىمەت بازارلىرىنى، دۆلەت
ئىچەددىكى تۇرتۇرا، كەمچىك شەھەرلەرنىڭ بازارلىرىنى
نۇقىتلەق تېچىش لازىم. ئاپتونوم رايونىمەزدا چارقۇچەلامى
مەھىءۈلاتىلىرى، قوغۇن-تاۋۇز، مېۋە-پەۋە ۋە كۆكتەرات،
كۈندىلىك سازانىمەت بۇيىزمەرى قاتارلىق كۆپلەپ تىشلەپ
قىرىلىمەدىغان تاۋارلارنى توب سېتىش بازارلىقى پىلانلىق
ھالدا راواجلانىدۇرۇپ، نەق مال سوددىمغا تۈرۈتكە بولۇش،
قەرەللەك مال سوددىمىنى راواجلانىدۇرۇش لازىم. شۇنىڭ
بىلەن بىر، ۋاقىتقىتا تاۋار تىشلەپ قىمرىش ۋە ئۇ بورۇتىنى
چۈرددەپ، مەبلەغ، ئۇچۇر، تېخىنەكى، ئىختىمساس ئىگىلىلىرى،
ئەمگەك مۇلازىمەتى قاتارلىق بازارلارنى بىرەرپىا قىلىمەپ،
ئىگىلىك باشقۇرۇش بويىچە يەرۇشلەش كەن مۇلازىمەتنى
ياخشىلاش لازىم.

تىجارەتنى يەذىجۇ قويۇۋېتىش لازىم. دۆلەت بۇيرۇق،
خازاكتەرىدىكى پىلانىنى يولغا قويغان، بىر تۇقاش سېتىۋە-
لىمپ مەخسۇس تىجارەت قىلىدىغان تاۋارلاردىن پاشقا ۋە
توبختام بويىچە سېتىۋېلىنىمىدىغان تاۋارلاردا دۆلەتكە توختام
بويىچە سېتىۋې بېرىش ۋەزبىيەمىنى تۇرۇنداش شەرتى ئاستىمدا.

چار لەق تاۋارلارنى قويۇۋېتىش، يەلبويىن قويۇۋېتىش، بازار ئارقىلىق تەڭشەشنى يولغا يوقۇش، تىجارەتنى قويۇۋېتىش، باهانى قويۇۋېتىش كېرەك.

يەرلەك قودۇقچىلىقنى قەتمىي تۈركىتىپ، توساقلارنى بۇزۇپ تاشلاپ، شىنجاڭنى دەرۋازىسىنى كەڭ كەپچەۋېتىش كېرەك. ئاپتونوم رايىونمىسىز دادىرىسىدە تاۋارلارنىڭ نورمال ئوبوروتتىغا چىك قويۇش مەمەق سەتىدە تەسىس قىلىنغان بارلىق توساق - چازىلارنى بىردىك ئەمەلدىن قالدۇرۇش لازىم. رايونلار ئارا قامىل قىلىۋېلەش ۋە كەسىپ موذۇپولىنى يولغا قويۇشقا بولمايدۇ. شىنجاڭغا كەپچەۋەلىدىغان ۋە شىنجاڭدىن سەعرىققا تۈشكۈلىمدىغان ماددىي ئەشىالاردىن دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون قويۇۋەتىچەسىلىكىنى بىلگىلىمگەن ئاز ساندىكلىرىدىن باشقا مەلھەردىن بىردىك قويۇۋېتىش لازىم، قايتا يوللاب تېستىقلا تەممۇ بولمايدۇ. يەزلىمك مەھە--ۋلاتلارنى سەپتىشتا نەقىجىسى كۆرۈنەرىلەك بولغان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى مۇكىپاتالاش لازىم. قېرىنداش ئۆلکە، شەھەر، ئاپتونوم رايىونلارنىڭ شىنجاڭدا كارخانىدا قۇرۇشىنى، سودا، «كۆزىنەك» لەرى تەسىس قىلىشىنى، ئۆز ئالدىغا ياكى بىسىرلىمشىپ تىجارەت قىلىپ سودا پىاپىالمىتى بىلەن شۇغۇلەنمەشمەنى قارشى ئېلىشىن كېرەك، ئەلا يەت، ئوبلاست، شەھەرلىرى، تارماقلار بىزۇنگىغا قولايلىق يەمارتىپ بېرىدىشى لازىم.

دۆلەت ۋە ھەمكارلىق سودىسىنىڭ ئاساسىي يوللىق دەلىنى جارى قىلدۇرۇش بىلەن بىرىگە، ھەر قايدىسى دەشىلەپچەمىرىشى كارخانىلىرى، كوللەپتىپ ئۇمۇق تەممۇسادىي

قەشكەلاتلار ۋە يەككە ئىشلەپچىار غۇچىلار، قىچارە تېچىلەر-
نىڭ دۇبوروت ساھەسىگە بىمۇاسىتە كىرىدىشىگە زور كۈچ دىملەن
ئىلەهام بېرىدىش لازىم. دۆلەت ۋە ھەممكارلىق سوددىسى،
قاشقى سودا كارخانىلىرى ۋە سازائىت كارخانىلىرى، يېزام
بازار كارخانىلىرى، دېھقانچەلىق ۋە پېن- تېغىنەك كاتار ماقلەرى
مدھۇرىي دايونلار، كەسپىلەر ۋە مۇلۇكچىلەك-ئىنلىك چەكلەممە
سىگە ئۇچىرسا يى، ئۆز ئادا بىرلىشىپ، تۇرلۇك شەكىلدە كىلىدكى
ھەنپەتتەت ئورتاق كەۋەدىمى يىاكى كارخانا كۈرۈھەننى
قۇرۇشقا بولىدۇ. چەت - يەمرارق نامرات دايونلار دەركى
سودا پايدىلىكە تىلىرىگە قارىتا تېتىبار بېرىدىش سەممىياسىتەمى
 يولغا قويىپ، باج، پايدىدىن پېرسەنت ئامايمىدىش، تۇر
نۇۋەتلىرىنى قۇرۇش، مۇئەسىسەسە قۇرۇلۇشىنى قاتارلىق
چاھەتلىرىدە تېتىبار بېرىدىش لازىم.

6. داديل سمناق قملهپ، ئىقتىمساد - تېخىنەكى تەرەققە
 يات رايونلىرىنى پاڭال قۇرۇش كېرەك
 ئىقتىمسادىي تەمپەخىنەكى تەرەققىميات رايونلىرىنى
 قۇرۇش - ئىشىكىنى سىرتقى دەپچىۋەتىمىش دادىمىرىدىنى
 كېڭىيەتىمىش، سىرتقى يۈز لەنگەن ئىقتىمسادىي راواجلا نىدۇرۇم
 روشنەك مۇھىم يولى، شۇنداقلا ئىسلاھاتنى تەزلىكەتىمىش،
 ئومۇمىيۈز لۇك سمناق قىلىشىك دۇزۇملىك دۇسۇلى، شۇڭا،
 ئۇرۇمىچى، كەۋىيتۇن قاتارلىق جايىلاردا بىزار دەمارە-مىلىق
 تەڭىشەتنى ئاساس قىلغان، ئىشلەپچەمەرىش، پەن - تېخىنەكى
 خە سودا ئۆز ئادا بىر لەشتۈرۈلگەن ئىقتىمساد - تەمپەخىنەكى
 تەرەققىميات رايونىنى قىۇرۇشقا دەرھال قۇتاوش قىلىپ،
 دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى مەبلەغ، قېخىنەكى، ئىختىمساس
 ئىكilmىرى ۋە ئىلغا ئىكilmىك باشقۇرۇش دۇسۇۋالىلىرىنى
 كەڭ تۇرده قوبۇل قىلىپ، ئۇنى ئاپتۇزوم رايونىمەزدىكى
 ئىستلاھات، ئىچىۋەتىدىشىك سمناق رايونى ۋە ئۇلگە كۆرسىتىمىش
 رايونىغا ئايلانىدۇرۇش لازىم.

ئىقتىمساد - تېخىنەكى تەرەققىميات رايونىنى بىرپىدا
 قىلىمىش يول ئىچىپ ئىلاڭىمرىلەش خاراكتېرىدىكى خىزمەت،
 مەبلەغ كىرگۈزۈش شەكلى جەھەتتە، بىر لەشىشىپ مەبلەغ
 سېلىمىش، ھەتكا زىشىتىپ مەبلەغ سېلىمىش، ئۆز ئالدىغا مەبلەغ
 سېلىمىش، پاي قوشۇپ مەبلەغ سېلىمىش قاتارلىق كەۋپ خىمل
 شەكىللەرنى قوللىسىشقا بولىدۇ. دۆلەت يول قويغان دادىمىدە،
 تېخىمۇ كۆپرەك ئېتىنبار بىر دىلىدىغان بىماجىنى ئازايىتىمىپ
 پايدىنى ئۆرقۈنلۈپ بىرىدىش سەپەپاسىتىنى ئەفرۇش ۋە يېولغا
 قويۇش لازىم. تۇرلۇك چارە - تەدبىر لەر ئىمارقىلىق سو،

ئېلەكتىر، يۈل، خەۋەرلىشىش قاتارلىق ئاساس مۇئىسىسىنىڭ
 قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىمپ بېرىپ، ياخشى مەبلەغ سېلىشى
 مۇھىتمەنى قىوشىپ ياردىمپ، دۆلەت ئىچى - سىرلىدىكى
 مەبلەغ سالخۇچىلارنى جەلب قىلىش كۈچىنى ئۆزلۈكىسىز
 ئاشۇرۇش كېرىك، پۇتۇنلىي يېڭى باشقۇرۇش ئۆسۈلەمىنى
 يولغا قويۇپ، باشقۇرۇش ئاپىپار اتلىرىدا تەدبىر بەلكىلەش
 ۋە باشقۇرۇش هوقةقىنى تو لۇق بېرىپ، ئۇلارنى هوكۈمەتكە
 ۋە كالىمەن تەرەققىيات رايونلىرىنى بىر تۇقاش باشقۇردىد
 خان قىلىش لازىم، ئىقتىساد - قېخىمكى تەرەققىيات رايونلى
 ئىكىلەك باشقۇرۇشتا تو لۇق هوقةقىمن بىهەردىم بىولىدۇ.
 ئىقتىساد - قېخىمكى تەرەققىيات رايونلىرىنىڭ تۆزجۇغانىم
 سىنى كۆپەيتىش ۋە تۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىقتىدارىنى
 ئاشۇرۇش تۈچۈن، ئىقتىساد - قېخىمكى تەرەققىيات رايونلىرى
 قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىلەدە، ئاپتونوم رايون قېكىشلىك
 مەبلەغ سېلىمپ، ئۇلارنىڭ ئاساس مۇئىسىسىنىڭ رەشار ئىتمەنى
 ياخشىلىقانندىن قاشقىرى، يىندە مەلۇم مەزگىلەكچە كىرىم -
 چىقىمغا تۆزى مەستۇل بولۇش، كىرىدىنى يۈقىرىدا تاپشۇر-
 ماشىقىمن ئىبارەت مالىيە باشقۇرۇش تۆزۈلمەسىنى يولغا
 قويىدۇ.

7. ئاپىپاراقلارنى ئىخچاملاپ تىزىزەنگە هوقوق بېرىش،
 ھەر دەرىجىلەك ھۆكۈمەت تارماقلۇرىنىڭ فۇنىسىمىمىسىنى تۆز-
 كەرتىش كېرىك

ئاپىپاراقلارنى ئىخچاملاپ، تىزىزەنگە هوقوق بېرىپ،
 فۇنىسىمىمىسىنى تۆز كەرتىش، ھەز دەرىجىلەك رەھبىرىي ئورگانلار

خو خۇزىكىسىملىك تارماقلارنىڭ خەزمەت ئۆزىدۇر ئەمداڭىنىڭ
ئۆستەتۈرۈش - ئەسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئەشىكىنى سەرتقا
ئېچمۇپتىش ۋە ئەقتەسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ جىددىي
تەلپىن، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەت تازارماقلارى ئاۋار
ئىكەنلىكىنىڭ تەرەققىيماقىغا ماس كەلەيدىغان ئۆزىتەنۈمى
باشقۇرۇش ئۆسۈللەرىنى ئۆزىگەرلىپ، خەزمەتىنىڭ مۇھىم
نۇققىمىنى ماڭرو جەھەتتىن ۋاسقىتمىق ھەمالدا تەڭشەش،
تەزگىمنىڭلەش، سەياسەت ئارقىلمىق يېتەكلەش ۋە كەسپىلەر
بويىچە باشقۇرۇشقا يۆتكەپ، سەممەپىلىك بىلەن ئۆسەسى
قاتلام ئۆچۈن، كارخانىلار ۋە ئامما ئۆچۈن خەزمەت قىلىشى
لازىم.

ۋىلايەت، ئاخىمەتلەرنىڭ ئاساسىي قەرۇرىش ئېلىپ
بېرىدىن، تېخنەكا ئۆزىگەرلىشىش، چەت ئەپلەنەن دەن
پايدىلىمەنىشىش، توغرا لەندىيە بويىچە ئەقتەسادنى ئالاقە باغلاش
قاتارلىق جەھەتلەردىكى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ھوقۇقىنى
خۇ ئەقتەسادنى راۋاجىلاندۇرۇشىمىكى ئۆز ئىشىغا ئۆزى خوجا
بولۇش ھوقۇقىنى زورايتىش لازىم، كارخانىلارغا ھەققىمى
تۈرۈدە ھوقۇق بېرىدىش كېرىمەك، دۆلەت بەلكىلەنگەن ۋە قانۇندا
بەلكىلەنگەن باشقۇرۇشقا تېگىشلىك ئىشلار دەن باشقۇاشلارنى
كارخانىلارنىڭ دادلىلىق بىلەن ئىشلەشىگە قويىپ بېرىپ،
تۈرلۈك سەياسەتلەرنى ھەققىمى يوسۇندا تولۇق ئەمەلىيەش
تۈرۈش كېرىمەك، يۇقىرى دەرىجىلىك تارماقلار ئاساسىي قاتلامغا
قارىتا قايىسى ئىشلارنى قىلىشقا بولمايدىغانلىقىمەنلا
تەكتىلىمەستىن، بەلكى قانداق قىلغاندا ئىشلەشىنى
ئىشقا ئاشۇرۇغلى بولىدىغانلىقىنى تەكتىلىشى لازىم، دۆلەت

وە ئاپتونوم رايوندەك سىياسىتىنى تاقىمىشىب تۈرۈۋېلىمپ
ئىجرا قىلماي ياكى ئۇنىڭغا كۆرۈنۈشىتە ئىمەمەل قىلغان
بولۇپ، ئاىستىرىتىپ خىلاپلىق قىلىمپ قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا
زىيان يەتكۈزگەنلەرنى قەتىمىي تۈرددە تېشكىلىنى بىننەتىزام
بويچە بىر تەرىپ قىلىميش كېرەك.

ئاپتونوم رايوندەك ئەمەلىيەتىگە زىج بىرلەشتۈرۈپ،
«كىچىك ھۆكۈمەت، چوڭ مۇلازىمەت» يولى ئۇستىدە پاڭال
ئىزدىنەمپ، قابىل، پاك، يۇقىرى ئۇنىمۇم قازىسىلايدىغان
ئورگان خىزمەتچىلىرى قوشۇنى قۇرۇپ چىمەتلىشى لازىم،
ئاپپارات ئىسلاھاتىنى نۇقتىدا سەناق قىلىشقا تۇتۇش قىلىميش
بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاپپاراتلارنى ئىمەنچاملاش، ئارىتۇق
خادىملارنى قىسقارتىمىش لايىھەسىنى تۈزۈشىنى چىك تۇتۇش
لازىم. ۋىلايەت، ئاھىمىلىرىنىڭ ئاپپاراتلىرىنى تىمىسىن
قىلىشتا، يۇقىرى بىلەن تۈزۈنەڭكىدىنى ھەمكەسىپ قىلىمپ
تىمىسىن قىلىميش هاجەتىمىز، كېسېمىي ئورۇنلار وە قىنەمنىن
كېسېپ باشقا تۈزۈش تىارماقلۇرىنىڭ خىزمەت ۋەزىيەتلىكىنى
ئادا قىلىميش شەرتى ئاستەدا، كادىرلار؛ بىشچىلارنى تەشكىلى
لەپ، تۈرلۈك ئەمگەك، مەسىلەت، مۇلازىمەت گەۋددىسى
قاڭارلىق ئىققىتسادىي ياكى بىن - تېخىنەكاڭە ۋەزىلەرىنى قۇرۇپ،
ئۇلارنىڭ ئۆز ئالدىغا ھېسابات قىلىميش، پايدىدا - زىمىيانغا
تۆزى مەسئۇل بولۇشنى يولغا قويۇشىغا، خىزمەت تېچى
خادىملىرىنىڭ دۆلەت خىزمەتچىسىلىك سالاھىتىمىنى ساقلاپ
قىلىشىغا دۇخىت قىلىميش كېرەك، مەمۇردىي، كېسېچەسى
ئورۇنلاردىكى تۈرمۇش، مۇلازىمەت مۇۋەسىسىلىرىنى
جەممىيەتكە يۈزىلەندۈرۈپ، مۇلازىمەت ئىمەتلىرىنى ئېلىمپ

بېرىمپ، مەلۇم مۇقداردا ھەق ئېلىشقا بولىملاو. كۆپ قىممىتىسىنى دۇرۇنلار تەرىدىچانلىق كۆرسىتمىش ئارقىلىق تەدرىجىي
حالدا ئۆز خىرا جىتىمى ئۆزى ھەل ئەلا لايىدەغان بىولۇشىنى
ئىشقا ئاشۇرۇش لازىم.

٨. ئەختىسسالىق خادىملارنىڭ ھۇۋاپىمىق يەۋەكىلمىپ
تۇرۇشىغا ئىملەام بېرىمپ، ھەر خەل ئەختىسسالىق خادىملارنىڭ
رولىنى توپۇق چارى قىلىتۇرۇش كېرىك

ئەسلاھات ئېلىمپ بېرىش، ئىشىمكىنى ئۆز-چەپ-ۋېتىمىش
ئەشلىرىنى ئەلگىرى سۈرۈپ، ئىكەنلىكىنى راۋاچلاندۇرۇشنى
تېزلىقىنىش، مەلۇم مەندىدىن ئېيىتقاتىدا، ئەختىسسالىق خادىملا
رلارنىك دەرىجىدە ئەھىمەت بېرىمپ، ئەختىسسالىق خادىملارنىڭ
دادىلىق بىلەن ئىشقا قويۇپ، ئەختىسسالىق خادىملارنىڭ
كۆپلەپ چەقىشى ئۆچۈن پائىال تۈرۈدە شەرت - شاراڭىت
يارىتىمپ بېرىمپ، ھەر خەل ئەختىسسالىق خادىملارنىڭ
ئاكىتىپلا-قى، تەشكىرىسىكار امىقى ۋە ئەجادچانلىق روھىنى
توپۇق قوزغاش لازىم.

ئەختىسسالىق خادىملارنىڭ ھۇۋاپىق حالدا يەۋەكىلمىپ
تۇرۇشىنى زور كۈچ بىلەن ئەلگىرى سۈرۈپ، ئەختىسسالىق
خادىملا رايون ۋە تارماقلار غىلا مەسىۋپ بىولۇپ قېلىشى
ئەھۋىلىنى ئۆزگەرتىش كېرىك. ھەر خەل ئەختىسسالىق
خادىملارنى پار تىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىسىدىن كىمارخانا
ئورۇنلىرى ۋە كاسپىي ئورۇنلارغا، رەھىپلىرى ئورگانلىرىدىن
ئاساسىي قاتلام ئورۇنلارغا، ئۆرمۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىمددىكى
ئورۇنلاردىن كەۋلاپ-كەتىپ-مۇلۇك-چەپ-لىك-كەمددىكى

ئورۇنلارغا ۋە يېزا بىزار كارخانىلىرىنى، شەھەرلىرىدىن
 چىت - يىراق، جاپاپالىق جاييلارغا ۋە ناھىيە، يېزىلدارغا
 بېرىشقا ئىلها ملايدۈرۈش كېرىك، هەر خەل ئېتىمىبار بېرىش
 سەمیاسە تلىرىنى قوللىمىتىپ، ئاپتونۇم رايون سەرتىمىدىكىنى
 ۋە دۆلەت سەرتىمىدىكى تېغىمە كۆپ ئەختى ساسلىق خادىم لارنى
 شەنجاڭغا كېلىمپ ئەقتى سادىي قۇرۇلۇشقا قاتقىشىشقا جەلب
 قىلىش كېرىك. كەۋدىلىك تۆھپىسى بارلارغا كۆپ مەۋكابات
 بېرىش لازىم.

ناھىيەدىن يۇقىرى پارتمىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى،
 خەلق تېشكىنلاقلارىدىكى ۋە كارخانى ئورۇنلىرى
 كەسپىي ئورۇنلاردىكى كەسپىي تېجىخىننىكما خادىم لارنى،
 باشقۇرۇش خادىملىرى ھەم كەسپىي ئارقۇقچەلىقى بار
 باشقىا خادىم لارنى ناھىيە، يېزا كارخانىلىرىنى، رايون
 مەھەللە كارخانىلىرىنى، كوللىكتىپ ئەتكىلىك كارخانىلىم
 رىنى ۋە خەلق بىاشقۇرغان پەن تېجىخىننىكما كەۋدىلىرىنى
 ھۆددىگە، ئىجارىدە ئېلىشقا، باشلامچى بولۇپ باشقۇرۇشقا
 ۋە قۇرۇشقا ئىلها ملايدۈرۈش لازىم. ئۇلارنىڭ ئۆزۈمى خەلق
 مۇلۇكچىلىكىدىكى ھۆكۈمەت خىزمەتچىسىلىك سالاھىيەتىنى
 ساقلاپ قېلىش، خىزمەت ستارىنى ئۇلاب ھېسا بىلاش كېرىك،
 ئۇلار نوپۇس، ئاشلىق مۇناسىۋەتىنى يۇتكىممىس، داۋاملىق
 ئەسلامىدىكى، ئۆيىمە ئۇلتۇرۇۋەرسە بولىدۇ، ئىش ھەققى بىر
 ئۇتقاش تېجىشلىمىدىغان چاغادا ئۇلارنىڭ ئارخىمپ ئەشەققىنى
 تەڭشەشكە، ئۇلارنىڭ ھەققىنى كارخانىنىڭ ئەقتەسادىي
 ئۆزۈمى بىلەن بىرلەشتۈرۈشكە، توختام بويىنچە زەقلەشتۈ
 دۇشكە بولىدۇ.

کارخانا ۋە كەسپىي ئۇرۇنلار دىكى كەسپىي تېمەنەكى
 خادىملىرىنى ھەم باشقا ئۇرۇش خادىملىرىنى ئۆزىنەلەخەزمەت
 ۋەزىئەسىنى ئۇرۇنداش شەرقى ئاستىمدا، ئىساھىمەت، يېزى
 كارخانىلىرى، رايون، مەھەللە كارخانىلىرى، كوللەپتەپ
 ئىكەنلىك كارخانىلىرى ۋە خەلقى باشقا ئۇرۇغان پەن - تېمەنەكى
 گەۋدىلىرىدە بېرىدەپ تېمەنەكى مۇلازىمەتى پاڭالامىيەتى بىلەن
 شۇغۇللىمەشقا ئىلاھا ملائىدۇرۇش كېرەك. خىزمەت قىمن ئايرىلىمپ
 دەم تېلىشقا، پېنەسىمىيگە چەققان كەسپىي تېمەنەكى خادىملىم
 دەم ۋە ئۇقىرىدىقى پاڭالامىيەتلەر بىلەن شۇغۇللازىسا بولمۇ.
 يۇقىرىدىقى پاڭالامىيەتلەر بىلەن شۇغۇللازىغان خادىملىار دىكى
 ئىش ھەققىنى ئىكەنلىكى تەردەپ كېڭىشەپ بېرىكتەپ دەم
 بويىچە نەقلەشىۋەرسە بولمۇ؛ خىزمەت قىمن ئايرىنىلىپ دەم
 ئىلاشقا، پېنەسىمىيگە چەققان خادىملىارنىڭ ئىسلىمەددەكى
 تەمناتى ئۆزگەرمەيدۇ.

هەر دەرىجىلىك ھەز خەل مەكتەپلەرنى پەوتىش ئۇرۇكەن
 ئۇغۇچىملاز ۋە ئىش كۈتۈپ تۈرگان زىسىيالىمىي ياشلارىنى
 ناھىيە، يېزى كارخانىلىرى، رايون، مەھەللە كارخانىلىرى،
 كوللەپتەپ ئىكەنلىك كارخانىلىرى ۋە خەلقى باشقا ئۇرۇغان
 پەن - تېمەنەكى گەۋدىلىرىدە بېرىدەپ خىزمەت قىلىشقا
 ئىلاھا ملائىدۇرۇش، ئۇلارغا تەقىنات جەھەتنە ئېتىپبار بېرىدىش
 كېرەك.

و. ئىكەنلىك قوادا تۇتۇش فاڭچەمەدا چەمەك تۇرۇپ،
 ئىسلاھات ئېلىمپ بېرىدىش، ئىشىمەكى ئېچەۋەتىش ئەمەشەنامىرى ۋە
 شەققىتساادىي قۇرۇلۇش ئۇچۇن ياخشى ئەمەت-تەمەھا ئەمەت مۇھىت
 ياردىتىش كېرەك
 پەوتىكۈل ئىسلاھات ئېلىمپ بېرىدىش، ئىشىمەكى ئېچەۋەتىش

بهر قولدا گملاهات ټېلەپ بېرىدىش، ئىمشەكىنى تېچمۇۋە
تەشنى، بىر قولدا ھەر خەل جىنایىن ھەردىكە تىلەرگە قارشى
تۈرۈشنى تۈتۈش بىر مىسلاهات ټېلەپ بىرىدىش، ئىمشەكىنى
تېچقۇپتىش ئىشلىزمىنى تۇڭۇشلۇق ټېلەپ بېرىشىنىڭ مۇھىم
كاپاڭتى. دىكەتا تۈر اسستىلىزمىنى كۈچەيتىپ، مەخ-سۈس
ئورگانلار بىلەن ئامەمۇي خەزىمەتنى زىچ بىرسەتەشتۈرۈش
فائىچەنەتى يولغا قويۇپ، ئىچكى - تاشقى دۇشىمن ئۆنسۈر-
لارنىڭ ئاغدۇرمىچىلمق قىلىميش، سىكىپ كەرىدىش ۋە بۇزغۇنچە
لەق قىلىميش ھەردىكە تىلەرنى پاش قىلىميش ۋە ئۆنسىغا زەردە
بېرىدىش لازىم، ھەر خەل جىنایىن ھەردىكە تىلەرگە زەربە بېرىدىش،
ھەر خەل دەزىللەمكەرنى تۈركىتىش، جەمئىيەت ئاماڭلىقەندى
ھەر جەھەتتەن ياخشىلاش خەزمەتىنى تۈرىدىان ئىمىشلەش
كېرگە.

تسلیماتات نیما می بهردش، نمایندگانی نهاده و پیشنهاده

ئىمكىنلىكىنى تەرمۇققىي قىلدۇرۇش ئۆزچۈن بىر مۇقۇم مۇھىت پولۇشى كېرىك، مۇقۇملىق تەرمۇققىي قىلدۇرۇشنى مەقەت قىلىمۇدۇ، تەرمۇققىي قىلدۇرۇش چەڭك قاڭىدە، ئىمەت ساد تەرمۇققىي قىلاسا، مۇقۇملىق ئاندىن پۇختا ئاساسقا ئىگە بولىدۇ. بېزچو قۇمە، رۋاقىت كا لىلمىزنى سەگەك تۇتۇپ، مۇقۇملىق خىزمەتىنى باشتىن - ئاخىر بىر چوڭ ئىش سۈپەتىمەدە تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۆزاققىچە ئامان - ئەن بولۇشغا ھەقدىمى تۈرددە كاپالەتلىك قىلىشىمىز كېرىك.

«ياشىسۇن مەللەتلىرنەك بۈيۈك ئىتتىمپاقلىقى» دېگەن بايراقنى داۋاملىق ئېگىز كۆتۈرۈپ، مەللەتلىر خىزمەتىنى يەنەمۇ ياخشى ئېلىپ، ئارمۇيە بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىمەقا. لىقىنى، بىنگىتۈمن بىلەن يەرلىكىنىڭ ئىتتىمپاقلىقىنى، مەدرەزگە بىۋاستىتە قاراشلىق كارخانىلار بىلەن يەرلىكىنىڭ ئىتتىمەقا. لىقىنى كۈچەيتىپ، جەممىيەت مۇقۇم بولۇش، مەللەتلىقلىرى ئىتتىمپاقلىق ئۆتۈشىتكە سەيىاسىي ۋەزىيەتىنى مۇستەھكە مەللىشىمىز ۋە راۋاجلانىدۇرۇشىمىز كېرىك.

10. پاراتىمەتمەك رەھبەرلىكىنى ھەقدىمىي يەرسۇۋەدا كۈچەيتىپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېپەش، ئەمشەكىنى ئۆزچەمۇھىدىش ۋە ئەقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئۇمۇشلۇق ئېلىپ بېردىش شەغا ھەقدىمىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك

پاراتىمەي رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىش - ئىسلاھات ئېلىپ بېردىش، ئەشىكىنى ئۆزچەمۇھىدىش ئىشلىرىنىڭ تېزلىقىپ، ئەقتىسادىي قۇرۇلۇشنى يۈكەلدۈرۈشىنىڭ تۇپ كاپالىتى. ھەر دەرىجەتلىك پاراتىمە تەشكىلاتلىرى ۋە كەڭ كادىرلار، بولۇپ بېر دەرىجەتلىك دەرىجەتلىك رەھبىرى كادىرلار ماركىزىم - لېخىمەزمۇم،

ماقۇز بىدۇلەك ئىددىيەسىنى، يولداش دېڭ شىاۋىپىڭىنەك جۇڭگوچە سوتىمىيالىزم قۇرۇش توغرىسىدىكى بىمۇ قاتار مۇھىمم بايانلىمرىنى ئەستايىدەل ئۇكىمنىپ، ئىددىيەسى بىرلىمككە كەلتۈرۈپ، روهىنى ئۇرغۇتۇپ، پارتبەيمىنەك ئاساسىي اۇشىيەنى ئاڭلىق حالدا ئۆمىزلىك ئۆتكۈزۈچە جرا قىلىشى كېرىمەك.

پارتبەيمىنەك ئىددىيە-ۋى قۇرۇلۇشى، تەشكىلىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىستېتمىل قۇرۇلۇشىنى يەنەمۇ كەچەيتىش لازىم، بولۇپەۋە هەر دەرىجىلىك دەھىپەرلىك بىنەزىدىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى توبىان تۇتۇش كېرىمەك، ماركىسىزملەق ئىمەتلىك ساس ئىگەسى قاراشىنى تۇرغۇزۇپ، دېھەت، سالاھىيەت سۇرۇشتە-قۇرۇش، يۇز خاتىمە قىلىش، ئېتىمبار بېرىدىش قاراشىنى تۇتۇش، كادىرلارنى «تۆتىلەشتۈرۈش» فاڭ-چەننى ۋە ئەخلاقلىق، قابىلىمەتلىك بولۇش ئۆلچىسى بويىچە، كۆپ خىمل يەوللار بىلەن ئەمەت ساس ئىگەلىرىنى قاللاپ ئۆستە-قۇرۇپ خەلق ئەسلاھات ئېلىپ بېرىدىش، ئەشىكىنى تېچىۋېتىش لەۋشىيەندە چەملەق تۇرغانلىقىنى ئېقىمراپ قىلغان ھەمدە تۆھپەنگى بولغانلارنى يۈرەكلىك حالدا رەھبەرلىك بىنەزىدىلىك كەركۈزۈش كېرىمەك، ئاز سانلىق مەللەت كادىرلارنى ئەشلىتىشكە ئەلاھىدە ئەھىمەت بېرىشى لازىم، ياش كادىرلارنى زور كۈچ بىلەن تەرمىمەلەپ يېتىشتە-قۇرۇش، ئاساسىي قاتلامدا چېنەقىپ يېتىلىگەن مۇنىۋەۋەر ياش كادىرلارنى دەھبەرلىك ئۇرۇنىغا ۋاقىتمىدا قاللاپ ئۆستە-قۇرۇش كېرىمەك، كادىرلارنى ئالماشتۇرۇپ تۇرۇش تۇزۇمەنى پائىمال يەولغا قويۇپ،

ئىسلاملاھات ئېلىپ بېرىش، ئەم-شمگنى ئەم-چە-ۋە-تەمىش
 قىدىمەنى تېزلمەن، شەنجاڭنىڭ مۇقىتىساادى ق-ۋۇلۇشىنى
 يۈكىسى لەدۇرۇش - قارىخ بىزگە يۈكلەگەن مۇقدەددەس ۋەزبە،
 ئاپتونوم راي-ونلۇق پارتمىيە كومىتەتى پ-ۋە-ۇن ئاپتونوم
 دا يۈزىدەكى هەر دەرىجىلىك پارتمىيە تەشكىلاتلىرى ۋە بارلىق
 كومىپارتمىيە ئەزىزلىرىنى يولداش جىياڭىز بىمن يادولۇقىدىكى
 پارتمىيە هەركىزمى كومىتەتىنىڭ ئەتراپىغا زىج ئۆي-ۋەزبە،
 هەر مەللەت خەلقىنى يېتەكلىپ، هەر قايسى تەبىەتى، هەر
 قايسى پارتمىيە - كۈرۈھلار، هەر قايسى خەلق تەشكىلاتلىرى
 ۋە هەر ساھەدىكى زاتلار بىلەن ئەستەتىپ، اقلىشمەپ، بارلىق
 ئاكىتىپ ئامىللارنى ئىشقا سېلىپ، بىرنىيەت - بىرمە قىسىتتە
 بولۇپ، ھەممە يەزىمك ئەقىل - پاراسىتى ۋە كۈچمىنى ئىشقا
 سېلىپ، تىرىدىشىپ ئالغا ئىلگىرىلىپ، جاپا - مۇش-قەتكە
 چىداپ كۈرەش قىلىپ، ئىسلاملاھات ۋە ق-ۋۇلۇش-نىڭ يېڭى
 غەلەپمىسىنى قولغا كەلتۈرۈپ، پارتمىيە 14-قۇرۇلەت-ئەيمىنىڭ
 غەلەپلىك ئېچىلىشىنى بىلا نەتمىجىلەر بىلەن ك-ۋە-ۋە-پىلىشقا
 چاق-مەردۇ

ئاپتونوم رايونلۇق تەشۈرەت بىلۈم باشلىقلەرى
يەغەنەدا سۆز لەنگەن سۆز

جاۋابىل

يىلىك 3. ئايىندىك 6 - كۈنى

بۇلداشلار:

ئاپتونوم رايونلۇق تەشۈرەت بىلۈم باشلىقلەرى خەزمەت يەغەنە ئۆز كۈن داۋام قىلىدى، بۇ كۈن ئايىا قىلىشىش ئالىدەسا تىۋىرىسىدۇ. بىلۇق قېچىتىمىسى يەغەنەدا، بۇلداش دېلك شىياۋپىگەندە ئۆچـالاـك، شەنـجـىـنـ، جـوـخـىـيـ وـهـ شـاـگـخـىـيـ قاتارلىق جايىلارنى كۆز دىن كەچـؤـرـگـەـنـدـهـ قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھى ئەستايىددىل يەتكـۆـزـۆـلـىـدىـ وـهـ ئۆـكـىـنـىـلـىـدىـ، مەملىكە تلىك تەشۈرەت بىلۈم باشلىقلەرى يەغەنەس وـهـ ئاپتونوم رايونلۇق 4. نـۆـۋـەـ تـلىـكـ پـاسـ تـىـيـىـهـ كـوـمـىـتـەـتـىـ 3ـ تـۆـمـۇـمـىـ (كـېـگـىـيـتـىـلـگـەـنـ) يەغەنەنىڭ روھى ئەستايىددىل يەتكـۆـزـۆـلـىـدىـ وـهـ ئۆـكـىـنـىـلـىـدىـ، بـىـلـىـقـ كـونـكـرـبـىـتـ وـهـ بـىـلـەـرـ ئـەـسـتـايـىـدـىـلـ خـۇـلـاسـلـەـنـىـدىـ، بـۇـ يـىـلـىـقـ كـونـكـرـبـىـتـ وـهـ بـىـلـەـرـ ئـۇـتـتـەـرـدـغاـ قـوـيـۆـلـىـدىـ، بـۇـ قـېـچـىـتـىـمـقـىـ يـىـغـەـنـىـ يـىـنـمـۇـ ئـىـلـكـىـرـىـلـىـكـەـنـ هـالـداـ ئـىـدىـيـىـنـىـ بـىـرـلىـكـكـەـ كـەـلـتـەـرـدـۇـشـ، يـۆـنـلىـشـىـ ئـاـيدـىـگـلاـشـتـەـرـدـۇـشـ، ئـەـمـەـ لـىـلـىـشـتـەـرـدـۇـشـىـ چـىـڭـىـ تـۆـتـۇـشـ، روـھـىـ ئـۇـرـغـۇـتـۇـشـ يـەـغـەـنـىـ بـولـدىـ. يـەـغـەـنـىـدـەـ ئـاـقـقـىـ

تەسقا بولىسىمۇ، لېكىن مەزمۇنى مول بولدى، مۇھىم نۇقتا
گەۋىدىلەندۈرۈلدى، دەمەلەسى نۇزۇمكە ئەھمىيەت بېرىلىدى،
كۆز لەنگەن مەقسەتكە يېتىلىدى. تۆۋەندە مەن بىر نەچچە
پىكىرىدىنى سۆز لەپ نۇتىمىن.

1 . ئاپتونوم رايونىمىز ئەمك تەشۈقات خەزمىتى دۈچ

كەڭىن ۋەزىيەت ۋە ۋەزىيەتلىكىن تۈغرا تونۇش لازىم
كۆپچىلىككە مەلۇمكى، بۇلتۇر ئەككەنمچى دۇنيا ئۇرۇشىدىن
بۇيان خەلقىارا ۋەزىيەتنە ئۆزگەرىش ئەڭ جىددىسى بولغان
بىر يىل بولدى، ئىلگىرى-كېيىن بوللۇپ پاراس قولتۇقى
ئۇرۇشى، يۈكۈسلاۋىدە ئىچكى ئۇرۇشى، سوۋېت ئەتتىپا قىنىڭ
تەز ئۆزگەرىپ پارچىلىنىپ كېتىشىگە ئۇخشاش زور
ۋەقەلەر يۈز بەردى، دۇنيا ۋەزىيەتىمەدە تېخىمە داۋالەرۇش
بولدى. لېيىن، جـ. ۋەگىدا بۇلتۇر «نـۇر چاقتىپ تۈرغان
يىل» دېيىلگەن بىر يىل بولسى. پۇتۇن مەملەكە تىسىكى ھەر
مەللەت خەلقى يولداش جىياڭ زېمن يادرو لۇقىدىكى پار تىيە
مەركىزىي كومىتەتىنىڭ رەھبەرلىك مە، سوتىسجاڭىز-زەزم
بايرىقىنى ئېگەز كۆتۈرۈپ، پار تىيەنىڭ «بىر مەركىز،
ئىمكىنى ئاساسىي نۇقتا» دىن ئىمبارەت ئاساسىي لۇشىشەنى
دەستا يىدىل ئىزچىلىاشتۇرۇپ، غەيرەتسكە كېلىپ، ۋەتەننى
كۈللەندۈرۈشكە تىرىشىش روھى بىلەن ئىلاھات ئېلىپ
بېرىپ، پۇختا ئىشلەپ تەرىققىيەتىنى كۆز لەپ، جۇشقۇن
هايا تىي كۈچىنى ئامايان قىلىدى. بۇلتۇر بىز سوۋېت
ئەتتىپا قىسى پارچىلىنىپ كېتىشىنىڭ تەسىرى، مەملەكتە
ئىچىدىكى ئۇرغۇن جايىلاردا يۈز بەرگەن ئالاھىدە زور
تەبىئىي ئاپە تىنىڭ سەندقىغا بەرداشلىق بەر دۇق، خەلق

ئىكىلىمكى ئۇدا راۋااجلاتسىدى، مەلسىمى ئىشلەپ-چەقىمىرىش
تۇمۇمۇمى قىممەتتەنەتكى ئېشىم شىم سىجىتەن 6 پىرسەنەتتەن
كۆپىرە كىكە يەتنى، بۇلتۇر تار دختا يېزا ئەكمەلمىدە يۈقىرى
ھوسۇل ئالغان ئەككەنچى يىمل بولدى. سانائەت ئىشلەپ-چەقىمىرىشى
تۇمۇمۇيىز لۇك ئۇرلىسى، بازار ئاۋات، تاۋارلار مول، مال
باهاسىنى مۇقىسە بىتلەدى، خەلق خاتىرىچەم تىرىدىكچەملەك
قىلماقتا. دۆلتىمىزدە سىياسىي، ئەققىتساادىي، ئەجىتىدايىي
مۇقىملەق بارلىق-قا كەلسىدى، ۋەزىيەت داۋاملىق ياخشى
تەرىپىكە قاراپ تەرىققىي قىلماقتا.

پۇتۇن مەملەتكە ئەنەنگىكە ئۇخشاش، ئاپامە-ون-ووم
دايونىمىزنىڭ ۋەزىيەتتەن و ياخشى. بىۋەت-ئۇر ئاپامە-ون-ووم
دايونىمىزنىڭ يېزا ئەكمەلمىدە كۆپ يىللاردىن بۇيان ئاز
كۆرۈلگەن پەۋەق-ۇلئادە قاتقىق ق-قۇرغى-ا-قەم-لىق بىولىدى،
سانائەت داۋاملىق تۈرە بازار كاسات بىولۇش، مەھ-ۋلات
بېسىلىپ قەلىش، ئۇنۇم تۇۋەنلەپ كېتەشىنىڭ ۋە «ئۇچ
بۇرجەك قەرزى» نەتكى ئېغىر كاشلىمىسىغا ئۇچىرىدى، مالىيەدە
قىيىنچەقىنەتكى ئېغىرلىمشىسى، تەۋەلۈرى يول تىرانىپ-ورتىنىڭ
جمددىي بولۇشى ئەققىتساادىي تەرىققىيا تەقا ناھايىتى كۆپ
قىيىنچەلىق تۇغ-دۇردى. سىياسىي جەھەتتە-سەرۋەتتەت
ئەققىتساادىكى پارچەلىقىنىپ كەم-تەمىشى، شەنخەنگەنغا قوشنا
بولغان ئۇتقۇرا ئاسىيادىكى دۆلەتلەرنەتكى ئارقا ئارقىدىن
مۇستەقىل بولۇشمۇ ئاپامە-ون-ووم راي-ون-مەزغا. مەلۇم تەسىم
كۆرۈسەتتى. ئاپامە-ون-ووم راي-ون-ووق پارتنەيمە كەم-تەتتى بۇ
قىيىنچەلىقىلارنى كۆزدە تۇغ-تۇپ، پامار تىمىيە مەر كەزدىي
كۆمەتتەنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە، بەر دەرىجەلىمك پار تىمىيە

تەشكىملا تلمرى، ھەر مەللەت كادىر لەرى ۋە خەلق نامىمىسىغا
 يېقىنەددىن تايىمنىب، تۇر لۇك خەزىمەتلىرىدە تەشىببە. ئۆسکار لەق
 ھوقۇقىنى تىزچىملەپ، تىزىر لۇك ئىشلاردا كۈرۈنەر لەك
 كاشىلەتىنى تەرىكىتىپ، تىزىر لۇك ئىشلاردا كۈرۈنەر لەك
 زەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. بىز خەلق ئەتكىلىمكىنى دۇدا،
 مۇقىم راواج-لاندۇرۇپ، 8. بەش يەللەملىق پەلازىنەملەك تۈنجى
 يەلەدا ياخشى باشلىق-ئاشنى قولغا كەلتەردىق. بۇلەت-ور
 پۇتۇن ئاپتە-ونوم راي-ونىنىڭ مەللەمىي ئىشلەپ-چەقىرىدىش
 ئۇمۇزمىي قىممىتى ۋە مەللەمىي داراھىتى ئالدىنلىقى يەلدەكىدىن
 ئايىردىم-ئايىردىم ھايدا 11% ۋە 9.9% ئاشتىمى، مالىيە كەزىمىي
 2 مىليار 400 مەلىمەون يۈزەندىگە يېتىپ، 11.2 پەرسەنت
 ئاشتىمى. سانائەت ئىشلەپ-چەقىرىدىدا ياخشى دۇنۇزم ھاسىل
 قىلىنەشقا باشلىدى. كارخانىلار ئالغان پايىدا ئالدىنلىقى
 يەلدەكىدىن 11.1% ئاشتىمى. بۇنىڭ گەددىن باشقا، نۇققىتەلمىق
 ۋۇرۇلۇشلار كۈچەيتىلدى، ئېفەتلىكىنى قېدىرىپ تەكشۈرۈشى
 بىر قاقاوار بۆسۈش ھاسىل قىلىمەنەدى. دې-قازى-چەملىق،
 چارۋەچەلىق ئىشلەپ-چەقىرىدىمۇ ۋەزىيەت ياخشى بولماقتا،
 ھەر مەللەت كادىر لەرى ۋە ئاممىسىنەمەك جاپاماغا چەمداپ
 كۈرمىش قىلىشى ئارقىسىدا، دې-قازى-چەملىق، چارۋەچەلىق
 ئىشلەپ-چەقىرىدىدا دۇدا 14. يەملىق مۇول ھوس-ئۇل ئالدىنلىق.
 مۆلچەر لەنەشچە، دې-قان، چەمەرلەر كەنەتلىك كىشى بېشىغا
 توغرى كېلىدىغىان ئۆتكەرچە، دې-قان، چەمەرلەر كەنەتلىك كىشى بېشىغا
 يېتىپ، ئالدىنلىقى يەلدەكىدىن 8% ئاشىدۇ، يەنە 20 مەنڭ
 ئاھرات ئائىملىنىڭ كەيىمەمىي پۇتۇن، قورسقى ئوق بولۇش
 مەسىمىسى ھەل بىولىدۇ. پۇتۇن ئاپتە-ونوم راي-ونىنىڭ

سیاسی، تجتیه‌ائی جهه‌تنه مؤقدم بولماقتا، مملکه‌تله ر
 نهانق موقمه کته. پارتمیمه‌ملک ناساسی لوشیه‌لی کمشلمه ر
 که لبمددن تپخه‌مۇ چوگە. فر دودون تېله‌پ، دۆزدە-زندەلک
 تمش-ئەنی ياخشى قىلىميش، نە-تە-اددى ق-فرو-لوش-ئەنی
 بۈكىشى لەدۈرۈش، جۈگۈچە سوتسمىالزم ق-فروش پەيدىنچەی
 کەڭ خەلق ئاممىسىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى وە دەرادىسىگە
 ئا يلازدى. بۇ نەتىجىلەرنىڭ قولغا كەلتە. فر لوشى ئاسانغا
 تەختىمەسى. بۇ پارتىيە مەركىزىيە كەرمەتەتەنەتى وە
 گۈۋۈيەننىڭ غەمخورلۇق قىلغانلىقى وە ق. وللەخانلىقىنىڭ
 نەتىجىسى، ئاپتونۇم رايونلۇق پارتىيە كەرمەتەتەنەتى
 دەھبەرلىكىدە، هەر مملەت کادىرلىرى وە ئاممىسىنىڭ زىچ
 تەتتىمپا-لىش-پ، جاپا-ما-مۇشە-ق-قە-تىكە چە-داپ كە-لە-ش
 قىلغانلىقىنىڭ نەتىجىسى، دەرۋەقىيە، بۇ نەتىجىلەرنىڭ
 قولغا كەلتە. فر لوشى يەزىدە ئاپتونۇم رايون-مە-سەز-ملک
 تەشۇقات، ئەدىيە سېپىمەدىكى يە-لە-داش-لارنىڭ دەكتە-پ
 ئىشلەگەنلىكى وە ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسەتىكەنلىكىمددن
 ئايرىمايدۇ.

بۇلتە-فر ئاپتە-ونوم رايونمەزىنىڭ تەش-ۋەقات، ئەدىيە
 سېپىمەدىكى خەزىمەتلەر دەنۈرگۈن نەتىجىلەر ق-ولغا
 كەلتۈرۈلەدى. چولق جەھەتىن ئېلەپ ئېمەتساق، بىر قانچە
 جەھەتىمكى خەزمەتلەرنىڭ ئۇنىڭھى ناھايەتى كۆرۈز-مەركى
 جولىدى: بىر دېچ-مەددەن، خەلە-ئارا ۋەزىيەت قەربەيىمى
 پاڭالەيمىتى ۋاقتىدا، كەڭ وە چە-ۋە-قازىات يايىدۇرۇلدى.
 هەر دەرىجىلەمك تەش-ۋەقات تىار-مناقلە-لىرى ۋەزىيەتىنىڭ
 دۆزگىرىش-ىكە ئاساسىبەن، كۈچ سەرب قىلىم-پ خەلق-ئارا

ۋەزىيەت تەرىپىمىسىنى تۇتۇپ، قەشە بېمۇسىكىارلەق بىلەن خىزمەت قىلدى. تەشۇرۇقات. تەرىپىيە ما تېرىپىاللەرى ۋاقىتمىدا يەتكىزۈپ بېرىبادى، ما تېرىپىاللارنىڭ قاراتىمىلىقى كۈچلۈك، ئۇنىزەمى ياخشى بولىدى. بولۇپ-و سوۋەت ئەتتىپا قىدا يۈز بەرگەن «19. ئاۋغۇست» ۋە ٢٠٠٣-دەن كېيىن، ئاپا-و نوم دايونىلۇق پارتىيە كۈرمىتەتتەن مىك ئورۇنلاشتى-ۋۇشقا ئاساسەن، سوۋەت ئەتتىچا قى ۋەزىيەتى تەرىپىمىسى ئاپتۇنوم دايون بويىچە پىلانلىق، قەدم-باشقا-وچلۇق حالدا، ئاۋۇل پارتىيە ئەتچىدە، كېيىن پارتىيە سەرتەمدا پائىال، پ-وختا، كەڭ، چوڭ-قۇرۇقانات يايىدۇرۇلۇپ، كىشمە-ئەر كەلتە-ئەرۇش، مۇقىملاشتى-ۋۇش، ٢٠٠٣-دەيىمەنى بىرلەشكە كەلتە-ئەرۇش، سوتىمىاللەزم ئەتتىقادىنى چىڭ-مەتھىتا مۇھىم رول ئۇينىدى. ئەتكەنچىدىن، سوتىمىاللەزم نەزەر بىيمىتى ئۆگەنەشىن ۋە ئەندىمىتى تەرىپىيە چىڭ تۇتۇلدى. ئالىدەتىسى يېرىم يەلدا ئاساسلىقى «سوتىمىاللەزم توغرىسى-دەكىي بىرى قانچە-مەسىلمەنى ئۆگەنەش قەزىسى»نى ئۆگەنەش تىۋە-ۋەلدى. كېيىن-كى يېرىم يەلدا ئۆقىتىماق قىلىمپ، بىاش شۇچى جىاڭلا زېمىنەنلەك «1. ئىيىل» دەكىي مۇھىم سۆزىنى ئۆگەنەش تۇتۇلۇپ، ئامامىي سوتىمىاللەزم نەزەر دېمىسىنى ئۆگەنەش يەنمە چوڭ-قۇرلاشتى-ۋۇلدى. بەرۇق-قىتەمەقى كادىرلارنىڭ نەزەر دې ئۆگەنەشىدەكى ئالاھىدىلەك شۇكىي، كادىرلارنىڭ نەزەر دې ئۆگەنەش قىزغىنلەتى ئۆمۈمىي-ئۆز لۇك حالدا خېلى يۇقىرى، ئاڭلىقلەقى بىرى قىدەر كۈچلۈك بولىدى ھەمدە نەزەر دې ئۆمۈمىي-ئەمەلىيەت بىلەن يېرىلاشتى-ۋۇشىكە ئەھىمەت بېرىلىمپ، روشنەن ئۇزۇم ھاسىل قىلەندى، كادىرلارنىڭ

تەزەرىيە ئۆگەنلىشى چىشك تەۋۇلۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا،
 دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايىونلىرىدا ئېلىپ بېرىلغان
 سوتىمىيا لىستەمك ئەدىيە. ئى تەرىبىيە، كارخانىلاردا ئېلىپ
 بېرىلغان پىمارتىمىنىڭ ئاساسىسى لەۋىشىنى ۋە ئاساسىسى
 دۆلەت ئەھۋالى تەرىبىيىسى، پىارتىمىە ئەزىزلىرى ئەزىزلىدا
 ئېلىپ بېرىلغان پىارتىمىنىڭ ئاساسىسى لەۋىشىنى، ئاساسىسى
 دۆلەت ئەھۋالى ۋە پىارتىمىە كە داڭىر بىلەملىك تەرىبىيىسى
 ھەمدە شەھەر يېزىلارنى ۋە ئەندەن بىلەملىك خاراكتېرىلىك
 سوقىمىيا لىستەمك ھېنى-ۋى مەددەن بىلەملىك بىرپا قەلىشى
 پاڭا لىيىتىدىمۇ خۇشالىمنار لىق نەقىجىلەر قولداكە لەتۈرۈلدى.
 دۇچىنچىدىن، پىارتىمىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 70 يىلىڭىمىنى
 تەشۇرقىلىشى، خاتىرىلەش پاڭا لىيىتى جازىلىق قانىمات
 يايىدۇرۇلدى، بىرۇ پىارتىمىىلىك ئەنداۋەتىنى ئۆستۈرۈش ۋە
 كىشىلەر قەلبىنى تەلىپ ئۇنىدۇرۇش روئىنى ئۇويىنەندى.
 تۆتىنچىدىن، ئەندەنلەوگىيە ساھەسەندىكى كۈرەش تۇتۇلۇپ،
 ئاساسلىقى «دۇيغۇلار» قاتارلىق ئۇرۇج كەتابىتەمك ئەنخىر
 سىياسىي خاتالىقى تەندىقىد قىلىنەندى. ئۇرۇج كەتمەبايىنى
 تەذىقەند قىلىلىمىشىتى، پاكىسىتەنى سۇۋەتە-ۋەرىخەما
 قەويىش، قادىمە سۆزلىش، كەشمەلەرنى قىادىمە
 ئارقىلىق قايىل قىلىش پورىچىمدا چىشك تۇرۇلۇپ، نەڭ
 ئامىغا شىجاپىنى تەرىبىيە بېرىدىش ئاساس قىلىنەدە. شۇنىڭ
 ئۇچۇن، بۇمۇ بىر قېتىملىق ئومۇمىي-ۋۇلۇك چەنۋەر ئېلىپ
 بېرىلغان ماركىزملىق مىللەت قارىشى، تارىخ قارىشى
 توغرىسىدىكى ئەندىمۇ ئەرەبىيە بولۇپ ھەباپلىنىدۇ.
 «دۇيغۇلار» قاتارلىق ئۇرۇج كەتابتا مىللەتلىك يۈلگۈنچەلىكىنىڭ

ئاساسلىق ئىددىيەۋى نۇقتىمەنەزەرلەرى ھەركەز لەشتۈرۈلگەن
 بولۇپ، دۇچ كەتابىنى تەنقدىد قىلىشىنى تۇتقۇشىنى
 شەنچاراڭىمك مۇتقىملەمىنى قولغاشىمن ئىچىبارەت بىۋ تۈپ
 مەسىلمەننى تۇتقانلىق دېيمىشكە بولىدۇ. بىۋ ستراتېكىمەلىك
 ئەھمىيەتكە ئىگە. بەشەنچىدىن، تەشۈرقات قوش-ۋەنمەنلىك
 ئۆز قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلىدى ۋە پاشقىلار. قىقدىسى، پارتى-
 يەنلىك ئاساسىي لۇشىھەنەنلىك يېتە كچىلىكىمە، بۇلتۇر پۇتۇن
 ئاپتۇزوم رايون مەزدىكى ھەر دەرىجىلەمك تەشۈرقات، ئىددىيە
 خەزمەتى تارماقلەرى پارتىيە كومىتەتەنەنلىك رەھبەرلەكىمە،
 ئۇرغۇن خەزمەتلەرنى ئىشلەپ، زور نەقىچىلىكىنى قولغا-
 كەلتۈردى، ئاپتۇزوم رايون مەزنىك سىياسىي مۇتقىلىقى،
 ئەققىصادىنى تەرقىچىاتى، مىللەتلەر ئەققىچىقا قىلىقى ئىشلەرى
 ئۇچۇن زور تۆھپىلەرنى قوشتى.

نەتىجىلەرنى مۇئىيەتلىكشە-ۋۇش كېرىك، لېكىن
 ئۇنى بەك يۈقىرى مۇلۇچەر لەسۈپەشىشكە بولمايدۇ. شەۋىنى
 سەكەكلىك بىلەن ك-ۋۇش-مەز كېرىك-كى، مەر كەزىمى
 كومىتەت ۋە ئاپتۇزوم رايونلىق پارتىيە كومىتەتەنەنلىك
 تەلەپى بىلەن سەپىلەشتۈرگاندا، خەزمەتلەرىمەزدە يەنە
 يېتەرسىزلىكلىر بار. ئەزىزىدە قىسىقىاتى، مەددەتىيەت -
 شەنەت، ئاخبارات - ئەشىرىيەت، ئىچىكى - ئاشقى تەشۈرقات
 قاتارلىق خەزمەتلەر بەزىدە يەنلا ۋەزىيەتەنەنلىك ئېھتىماجىخا
 تولۇق ئۇيغۇنلىمشىپ كېتەلەمەيۋاتىدۇ. تۆت ئاساسىي پىرىنى
 سەپتا چىك تۈرۈش، بۇدۇز ئاچە ئەركەنلەشتۈرۈشكە قارشى
 تۈرۈش، مەللەسى بولگۇنچىلىككە قارشى تۈرۈشقا ئوخشاش
 چوڭ - چوڭ مەسىلمەرەدە بەزى كەشلەرنىڭ ئىدىيەمىسىنلىك

چوڭقۇر قاتلىمدىكى مەسىلىلىرى تېخى تولۇق ھەل
 قىلىنىمىسى. قىلىدىغان ئىشلىرىمىز تېخى ناھايىتى كۆپ.
 تەشۈدقات - ئىدىيە خىزمەتى قارماقلەرمىدا مەيلى ئىدىمەتى
 ئىستىملەل ۋە خىزمەت ئىستىملەلى جەھەتنە بولسۇن، ياكى
 قوشۇن قۇرۇلۇشى چەھەتنە بولسۇن، يەنلا ھەل قىلىشقا
 تېكىشلىك بەزى مەسىلىلىرى ساقلانماقتا. بىزنىڭ ۋەزىپەمەمەز
 ئىدىيەنى يەنمۇ بىرىشكە كەلتۈرۈپ، روھىنى ئۇرۇغۇتۇپ،
 ئىستىملەنى ئۆزگەرتىپ خىزمەتلەرنى پۇختا ئىشلىپ،
 ساقلىنىۋادقان تۇرۇڭ مەسىلىلدەرنى قىرىشىپ تۈركەتىپ،
 قولقا كەلتۈرۈلگەن نەتمىجىلدەرنى مؤسەتكە مەلب ۋە جارى
 قىلدۇرۇپ، پارتىيەنىڭ ئاساسىسى لۇشىھەنمنى داۋاملىق
 قىنەتىنى تەۋەرەنەستىن ئومۇمیيۇزلىك تەشۈق قىلىسپ ۋە
 ئىزچىلاشتۇرۇپ، سوتىسىالىستىك مەنمۇي مەندەنەيت
 قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۇرۇپ، ئاپتونىم دايىونىمىزنىڭ
 ئىقتىسادىي تەھرەققىساقى ۋە ئىلاھات ئىسلەپ بېرىدش،
 ئىشىكىنى تېچمۇپتىش ئىشلىرى ئۆچۈن خىزمەت قىلىش،
 پارتىيەنىڭ مەلىكەتلىك 14 - قۇرۇلۇتىيەنىڭ چاڭىرىلمىشى
 ئۈچۈن ئوبدان جامائەت پىشكىرى مۇھىتى يارىتىدەشتىمن
 ئىبارەت.

2 . پارتىيەنىڭ ئاساسىسى لۇشىھەنمنى ئومۇمیيۇزلىك،
 توغوا تەشۈق قىلىپ، سوتىسىالىستىك مەنمۇي مەندەنەيت
 قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سورۇش لازىم
 بۇ يىللەق تەشۈدقات خىزمەتىنىڭ ۋەزىپەسى، فاڭچەنى
 ۋە مۇھىم نۇقتىسى مەركىزىي كەممەتتى تەشۈدقات بۆلۈش
 تارقاتقان «خىزمەتلەرنىڭ مۇھىم نۇقتىسى» دا ئۇرۇنلاشتى

تؤرُّلدى وە بەلگىلەندى، بولۇپمۇ يولداشلىرى دۇيىخۇمن
مەملەتكە تىلىك تەشۈرقات بۆلۈم باشلمەلەرى يىسفەندا مۇھىم
سۆز قىلىپ، بۇ مەسلمەنى ناھايىتى چەققەر وە ئېنمەق
سۆز لەپ تۇتقى. بىز ئۇنى تەستايمىدلە ئۆكىنەپ، ئۆمىمۇم
چۈز لەك ئىجرى قىلىمەنى كېرەك. يولداش فەپلەك داچىن
بۇلتۇرقى خىزمەتلەرنى خۇلاسىلىپ تۇتقى، سەركىزى
كۆمەتىتەنەك تەلپىگە ئاباسىن، ئاپىتەنۇم رايىونەلەك
ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، بۇ يىللەق تەشۈرقات خىزمەتەنەك
ۋەزىپە-منى كونكىرىت تۇرۇنلاشتۇردى، مەن ئۇنىڭغا
تامامەن قوشۇلىمەن، مەن يەنە بىر قانچە مەسلمەنى
تەكتىلەپ تۇتمە كچىمەن.

۱) پارتیمیندگ ناساسی لوشیه‌نمنی ټومؤمیوژ لۈك،
تۇغرا چۈشىتمەش ۋە ىمىزچىملالاشتۇرۇش لازم. ۱۱ - ذوقەتلەك
ەركىمۇزى كومىتەت ۳ - ټومۇزمىي بىسخىمنىددىن بىۋىيانقى
تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەگەندە، جۇڭخوا ئېلىمنى گۈللەندۈرۈش
ۋە ئېلىمەزنى زامانۇملاشتۇرۇش، ئېلىمەزنىڭ سوتىسىماڭىز
ئەشلىرىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشتا پارتىمیندگ
«پىر مەركەز، ىمكىنى ئاساسىي ذوقتا» دەن ىتىبارەت ئاساسىي
لوشىه‌نمنى قەتىمى تەۋەزىمىي ټومؤمیوژ لۈك نېجرا قىلىمەش،
قەتىمىي هالدا يولداش دېلىشىياۋپىسىڭ تەش-بېۋس قىلغان
جۇڭكۆچە سوتسىمىالىزم قۇرۇش يەولىنى بىويىلاپ ئالىغا
ئىلگىرىلەش كېرەك دېگەن ئەلە تۈپ يەكۈنلىنى چىقارغىلى
بولىدۇ. پىر مەركەز دېلىمەممەز ئىمەت-ادىي قۇرۇلۇشنى
ەركەز قىلىمپ، سىجىتمائىي ىمىشانەپچىمۇرىش كەنچىلىرىنى
زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشنى كەۋرسىتىمدۇ. سوتسىمىيا-

لەزمىنەك تۆپ ۋەزىپەسى ئىجتىمما ئائىمى ئىمشىلەپچە-قىرىش
 كۈچلىمرىنى راوا جلاندۇرۇپ، سوت-سیالىزمىنەك ما ددىي
 ئاساسىنى دۇز لۇك-سز زورايىتىپ، خەلق ئامىمەنەك
 كۈندىن - كۈنگە ئېشىپ بىرەرۋاتقان ما ددىي، مەدەنەمەيت
 ئېھەتىياجمىنى قىرىشىپ قاندۇرۇشتنى ئېبارەت. سوت-سیيە-
 لەزمىنەك ئەۋزەلسىكى ئاساسلىقى ئىمشىلەپچە-قىرىش كۈچلىمە-
 رىنەك تولۇق راوا جلىنى ئىچى ئۈچ-ئون كەڭ يەول ئې-چەپ-
 بەرگەلىمكى، ئىجتىمما ئائىمى ئىمشاشەرچە-قىرىش كۈچلىمرىنى
 كاپىتا لەزمىنگە كەدمەتىپ تېز سۈرئەتتە راوا جلا-دۇرۇددە-
 خانلىقىدا ئىپادىما مندو. ئەقتىسادىي ئەزىزلى-لۇشىنى مەركاز
 قىماپ، ئىجتىمما ئائىمى ئىمشىلەپچە-قىرىش كۈچلىمرىنى راوا جلا-دە-
 دۇرۇشنى سوت-سیالىزم دەۋرىدىكى ئاساسىمى زىددىدە-بەت
 بەلگىلىمكەن، ئۇ كەڭ خەلق ئامىمەنەك تۆپ مەنپەدە-
 تىكىچە ۋە ئورتاق ئازارۇسما ئۇيغۇن. ئەكمىلىمكى بىرىن قەدەر
 تېز سۈرئەتتە يۈك-لەدۇرۇپ، دۆلەتىنەك دۇنىۋېرسال كۈچى
 ئاشۇرۇلسا، خەلقنىڭ تۇر مۇش سەۋىدىمەسى ئۆستە-لۇرۇلە-
 ئاندىن كەڭ ئامىنەك سوت-سیالىزمغا بولغان ئېتىمە-ادى
 تېخىمۇ مۇستەھكە مەلەندۇ. ئاندىن بىمىز تەممىچ دۇزگەر قەن-
 ۋېتىشىكە ئۇنىۋەملۈك تاقابىل تۇرالايمەز، بىاشقا تەزىزلى-لۈك
 بەسىلەر زىمۇ بىر قەدەر ئوبدان ھەل قەلا-لایيمەز. ئەقتىمە-
 سادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چەك قەرۇش ئۈچۈن،
 تۇرلىك خىزمەتلەرنى بىر مەركەزگە بەوي-ۋە-دۇرۇش ۋە
 خىزمەت قىلدۇرۇش، يەنە كېلەپ ئاڭ-لەتى هالدا بىتىيە-ۋە-
 دۇرۇش ۋە يىخىزمەت قىلدۇرۇش تەلەپ قەلىمەنەندۇ، بۇ
 مەركەزدىن چەقىنەپ كېتىشىكە ۋە ئۇنىڭغا كاش-ملا سېلىشتا
 ھەرگىز بولمايدۇ.

گۈچۈشلىقىسىنادىي قۇرۇلۇشنىمى دەرىكىز
 قىلىمپ، گىلىمپ سادىي خەممىزىمەتلىقىسى
 يۈكىسىدۇرۇش ئۆچۈن، ئىسلاھات ئېلىمپ بېرىدىش، ئىشىمكىنى
 تېچىۋېتىمىش كېرىك، يولداش دېك شىياۋېپىڭ يېقىندىدا چىوڭىزۇر
 ھەم ئېنىق قىلىمپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئەنمىقلاب ئېشلىپ-
 بېقىمىرىدىش كۈچلىمرىنى ئازاد قىلدۇ، ئەلا-اتمۇ ئېشلىپ-
 بېقىمىرىدىش كۈچلىمرىنى ئازاد قىلدۇ، ئۇ يەنە مۇنداق دېدى:
 سوتىمىيالىزمىدىن ئىبارەت ئاساسىي تەۋزۇم شورىنى تىلغانىدىن
 كېيىمنەو ئېشلىپ بېقىمىرىدىش كۈچلىمرىنىڭ تەرىھقىقىياتىنى
 بوغىدىغان ئەقتىسىادىي تۆزۈلمىنى تۈپتەن ئۆزگەرتىمپ،
 ھاياتىمى كۈچكە تولۇپ - تاشقان سوتىمىيالىستىك ئەقتىسىادىي
 تۆزۈلمىنى ئورنىتىمپ، ئېشلىپ بېقىمىرىدىش كۈچلىمرىنىڭ تەرىھقىقى-
 چاتىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرىك، بۇ ئىسلاھات، دېمەك،
 ئىسلاھاتمۇ ئېشلىپ بېقىمىرىدىش كۈچلىسرىدىنى ئازاد قىلدۇ.
 ئىلگىرى سوتىمىيالىزم شارا ئىستىمدا ئېشلىپ بېقىمىرىدىش
 كۈچلىمرىنى تەرىھقىقىي قىلدۇرۇشلا تىلىغا ئېلىمەتلىپ، يەنە
 ئىسلاھات ئېلىمېپ بېرىدىش ئاراقىلىق ئېشلىپ بېقىمىرىدىش
 كۈچلىمرىنى ئازاد قىلىش لازىمىسىقى تىلىغا ئېلىمەنەغان
 ئىدى، بۇ مۇكەممەل بواڭىغان. ئېشلىپ بېقىمىرىدىش كۈچلىمرىنى
 ئازاد قىلىش بىلەن ئېشلىپ بېقىمىرىدىش كۈچلىسرىنى راواجلانى-
 دۇرۇشنىڭ ھەر ئىككىسىنى تىلىغا ئېلىش لازىم، ئەقتىسىادىي
 قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىش، ئىجتىحادىمى ئېشلىپ بېقىمىرىدىش
 كۈچلىمرىنى راواجلانىدۇرۇش ئۆچۈن، ئىسلاھات ئېلىمېپ
 بېرىدىش، ئىشىمكىنى تېچىۋېتىمىش قەددەمىنى تىزىلىستىش كېرىك،
 نۆۋەتنە، پارتىيە مەركىزىي كومىتەتى ۋەزىيەتىنى پەملەپ،

ئىسلامات ئېلىمپ بېرىمىش، ئىشمەكىنى ئېچ-ۋېتەم ش قەدەممەنى
يەنەمۇ تېزلىكتەشنى كەۋدىماك ھالالدا تەكمىتەمىدى. بۇ دەل
ۋاقىتىدا بولدى، ئۇ تامامەن توغرا، شۇنى كۆرۈش كېرىكىنى
ئۈچ يەلمىق تۈزمىش، يساخ-شەملاش ۋەزىپەسى ئاساسىمى
جەھەتقىن تۈرۈندىلىم بولدى. ئىقتىمادىنى تۈرۈشىنىڭ
چوڭقۇر قاتىمەدىكى بەزى زەددىيەتلەرنى ھەمل قىلىمەش،
ئىقتىمادىنى قۇرۇلۇشىنىڭ داۋامىق تۈرۈدە يىاخشى تەرىپەكە
قاراب راۋاجامىتەمنى ئىماگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، ئەددىمەنى
يەنەمۇ ئازاد قىلىش، ئىم-لاھ-اتنى چ-وڭ-قۇرلاشتۇرۇش،
ئىشمەكىنى ئېچمۇپتەش دائىرمىسىنى كېڭىيەتىش كېرىك؛ ھازىر،
دۆلەتمەمىز سەياسىمى، ئىقتىمادىنى ۋە ئىجتىمەمائىمى جەھەتە
مۇقىم بولۇپ، ئىسلامات ئېلىمپ بېرىش، ئىشىنىڭنى
بېچمۇپتەش قەدەممەنى تېزلىكتەششىش جەھەتە مەۋھىت ۋە
شارائىقا ئىكە بولدى؛ كەشمەلەرنىڭ ئىم-لاھ-ات ئېلىمپ
بېرىش، ئىشمەكىنى ئېچمۇپتەشنى چىڑشىمىش ۋە كەۋتۈرۈش
ئىقتىدارى زور دەرجمىدە ئاشتى؛ ئۇن نەچچە يىل ئىسلامات
ئېلىمپ بېرىش، ئىشمەكىنى ئېچمۇپتەش ئارقىلماق، بىمر مۇنجه
تەجربىمەرنى تۈپامدۇق، بىر قاتار فاڭچەن، سەياسەتلەرنى
تۈزۈپ چىقتۇق؛ خەلقئارا ۋەزىيەتتە ئۆزگەرسىدش بولۇپ
تۈرغان، شەرقى ياؤروپادا جىددىمى ئۆزگەرسىدش بولغان،
سوۋېت ئىتتەپاقي پارچىمانىمپ كەتكەن، ئەتراپ-مەزدىسى
بەزى دۆلەتلەر ۋە رايونلارنىڭ ئىقتىمادىنى تەرمەقىمىياتى
بىزنىڭىدىن تېز بولۇۋاتقان ۋەزىيەتتە، بىزنىڭ ئىسلامات
ئېلىمپ بېرىش، ئىشمەكىنى ئېچمۇپتەش قەدەممەنى تېزلىكتەمپ،
ئىقتىمادىنى قۇرۇلۇشىنىڭ سۈرئىتەمىنى تېزلىكتەمپ،

دۇلەتتەمىزىنىڭ ئۇنىتۇپرسال كۈچىنى ئاشۇرۇشىمىز، بۇ
ئارقىلىق كەشىلەرنىڭ ئەدىيەسىدىكى كۆمان - ئەندىشىلەرنى
تۈركىقىپ، ئەشەزچىنى مۇستەھكە ماھىپ، مەلسىي دوهىنى
تۇرغاۋەشمەز جىددىي زۆرۈر بولۇۋاتىدۇ.

ئەسلاھات ئېامىپ بېرىش، ئەشىمەكىنى ئېچمۇپتەش
قەدىمەنى تېزلىتمەشتە، ئاپىتەونۇم رايىونەنەزىددەن ئېلىمپ
ئەپەيتقاندا، بىردىنچىدەن، ئەسلاھات ئېلىمپ بېرىش، ئەشىكىنى
ئېچمۇپتەش ئېڭىنى كۈچەيتىش، بېكىتىمەنچىلەك قىلىمپ
كۈنىلەققا يېپىشىۋېلىش قارشىنى تۈركىتەش كېرەك. بۇ ئەڭ
مۇھىم، بولۇپمۇ هەر دەرىجىلەك دەھىپىرىدى كادىرلارنىڭ
ئەدىيەدە ئازاد بولۇشى، ھەقىقەتنى ئەمەلمىيەتىدىن ئەزلىشى
كەڭ ئامما ۋە كادىرلارنىڭ ئىجادچانلىق روھىغا ھۇرمەت
قىلىشى. تەلەپ قىلىنىدۇ، يولداش دېڭ شىاۋىسلىك يېقسىندادا
ئەپەيتقاندەك: «ئەسلاھات ئېلىمپ بېرىش، ئەشىمەكىنى ئېچمۇپ-
تەشتە دادىلاراق بولۇش، سىناق قىلىشقا جىۋەتتە قىلىملىش
لازىم، كەچىك پۇتلۇق ئاياللاردىك ئىش قىماھاسلىق كېرەك.
كۆز يەتكەن ئىشلاردا دادىللىق بىلەن سىناق قىلىملىش،
دادىللىق بىلەن بۆسۈش لازىم، بىلەن ئازاب بىلەن بۆسۈش زوھى
بولىمسا، بىر ئازاب «تەۋەككىل قىلىملىش» روھى بىلەن
ياخشى يول تاپقىلى، يېڭى يول تاپقىلى بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن
ئىشلارنى ۋۇجۇدقا چىقارغىلى بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن
دىك شىاۋىپىڭىنىڭ بۇ سۆزىنىڭ مەنەسىنى چەۋقۇم چەۋقۇر
دۇزلىكشىۋەرۋەپامىپ، دادىللىق بىلەن ئىزىدىمىپ، دادىللىق
بىلەن يېڭىماقى يارىتىپ، جاسارەت بىلەن ئەسلاھات ئېلىمپ
بېرىشنى خەزمەت ئەستەملەن، خەزمەت ئۇسۇلەنى يەاخشىلاش

بىلەن بىرلەشتۈرۈشىمىز لازىم، ئىكەنچىمدىن، ھۇقىقىمىلىق
 بىلەن ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچىمۇپتىمىش
 قەدەمىنى ئېزلىتىشىڭ مۇناسىۋەتىمى تۈغرا چەۋشىمىش ۋە
 ھەل قىلىش لازىم، شەنجاڭ چېگىرغا جايلاشقان ئاز سماڭلىق
 مەللەتلەر رايونى، بەزى يولداشلار ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش،
 ئىشىكىنى ئېچىمۇپتىمىش قەدەمى ئېزلىتىمسە مۇقىملەققا تەسىس
 يېتىپ قالارمىكىن دەپ ئەندىشە قىلىشى مۇمكىن، شەك -
 شۇھە-مۆزكى، بىز ئىققەم-اددى ۋەرۈلۈش ئېلىپ بېرىش،
 ئىسلاھات، ئىشىكىنى ئېچىمۇپتىمىش تەدولەتنىك سىيىھى-اسىمى
 مۇقىملەقى، ئىجتىمائىي مۇقىملەقىغا تايىنلىمۇز، مۇقىملەقى
 تۇتۇشىمىز ئىققەم-اددى قورۇلۇشنى، ئىسلاھات ئېلىپ
 بېرىش، ئىشىكىنى ئېچىمۇپتىمىشنى ئىجتىمائىي كاپالەتكە
 ئىگە قىامىشنى مەقسەت قىادىدۇ، لېكەن مەۋە-مەلاشتە-ۋەرۈش
 دېگەنامىك توختىتىپ قويۇش دېكەنامىك ئەممەس، ئەگەر
 توختاپ قېلىپ ئالقا باسمەغاندا، تۈكۈتىشكە تېكىمىشىمك
 ئىلەتلەرنى دادىل تۈكەتىمكەن، ھەل قىلماشقا تېكىمىشىمك
 بىزىدىيەتلەرنى دادىللىق بىلەن ھەل قىامىغاندا، ئىققەم-اددى
 تەرمۇقىيەت ۋە باشقا جەھەتتىكى تەرىھەقە-مەي-اتلار ئېمىخىم
 تو سالقۇغا ئۇچرايدۇ، ئاخىرى بېرەپ يەندەلا ئىجتىمائىي
 مۇقىملەققا تەسىس يېتىدۇ، بىز ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش،
 ئىشىكىنى ئېچىمۇپتىمىش قەدەمىنى ئېزلىتىمىش بىلەن مۇقىم-
 لەقىنەڭ دېئالېكتىك مۇناسىۋەتىمى تۈغرا تۈنۈپ ۋە ھەل
 قەمامىپ، مۇقىملەق شەرتى ئاستىدا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش،
 ئىشىكىنى ئېچىمۇپتىمىش قەدەمىنى ئېزلىتىمەپ، ئىسلاھات،
 ئېچىمۇپتىمىش ئېگى ئەتىجىلەرى ئارقىملەق شەنجاڭنىك

تېغىمۇ ئۆزاققىچە مۇقىم بولۇشىنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇشىمىت
 كېرىك، ئۆچىنچە دىن، تارماق، ساھەلەر ئۇرتىتۇردىكى
 چەكتى بۇزۇپ تاشلاش كېرىك، كەچىك قىماۇددىنى چەرك
 قائىددىكى بويىسۇندۇرۇش، تارماقنىڭ مەذىبەئىتىنى، قىسىمن
 مەذىبەئىتىنى پۇرتۇن ئاپتونوم رايوننىڭ ئەسلامەت ئەلامەت
 بېرىش، ئەشمەكتى ئېچىمۇپتىمىشتن ئەبارەت ئۆرمۈھىي مەذىبەئىتىنى
 كەلگەن بويىسۇندۇرۇش لازىم، ئەلگىرى ئېغىرەن ئەلاقلىنىپ
 كەلگەن پۇرتۇن ئاپتونوم رايوننىڭ ئەسلامەت ئەلامەت
 بېرىش، ئەشمەكتى ئېچىمۇپتىمىشتن ئەبارەت ئۆلۈغۋار ئۇرۇۋە
 لاشتۇرۇشىغا پىسەفت قىماحاي، هەدىپسلا تارماق، ساھەننىڭ
 مەذىبەئىتى بىلەنلا ھېسابلامىتىپ، ئۆزئارا توساق قۇرىدىغان،
 ئۆزئارا تالاش - قادىمىش قىامىدرغان ئەھۋاللارنى ھەققىنى
 تۈرددە ئۆزگەرتىش لازىم، ھېنەچە، ئاپتونوم رايونمىزدىكى
 جايىلار، تارماقلار، ساھەلەر ۋە ھەر دەرىجەلىك رەھىرىسى
 كادىرلار يۈقىمىزدا ئېپتىپ دۇتكەن ئۆچ جەھەتتە ھەققىنى
 تۈرددە زور بۆسۈش ھاسىل قىلىمدىغان ۋە بۇرۇلۇش يىاسايدى
 دەخانلا بولسا، ئاپتەونوم رايوننىمىزنىڭ ئەسلامەت ئەلامەت
 بېرىش، ئەشمەكتى ئېچىمۇپتىمىشدا بۆسۈش خاراكتېرىلىك قەدم
 قاشانىدۇ. ئاپتونوم رايوننىمىزنىڭ بىايلىق ئۆستەنلۈكى،
 جۇغرايىمىيماك ئۆستەنلۈكى بىر قەدەر قېز، رېتىمىلىق ئەلاقلى
 دېئال ئەقتىسادىي ئىستەنلۈككە ئایامىندۇ.

يىز سوتىمىيالى يىتىك ئەقتىسادىي قەرۇلۇش ئەلامەت
 بېرىشتى توغرى سەباسىي يۈزىلمىشى چەك تۇرۇشىمىز كېرىك،
 تۆت ئىساسىي پىرىنەپتى چەك تەرۇش - دۆلەتتەمىزنىڭ
 پۇت تېرىھپ تۇرۇشىنىڭ ئىساسى، شۇنداقلا ئۇ ئەك تەرۇب

سیاسی کاپالەت. شۇڭا پارتمىيەمەز ئۇنى بىر ئاساسىمى
 ئۇقتا سۈپىتمەدە پارتمىيەنەك ئاساسىمى لۇشىھەنگە كىركۈزكەن.
 تۆت ئاساسىمى پىرىنەمەپتا چىڭ تۈرۈش بىملەن ئىملاھات
 ئېلىمپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچ-مۇبەت-ئەشتە چىڭ تۈرۈش-ئەن
 ئىبارەت ئىككى ئاساسىمى نۇقتىمەنەك نەشانى بىرمەدەك، بىر
 ئىككىسى بىر بىرىنى شەرت قىلدۇ، بىر بىرىنى توڭقلايدۇ.
 ئۇلارنىڭ بىرمەگە ئەھمىيەت بېرىپ بىرمەگە سەھل قىاراشقا
 بولمايدۇ. تۆت ئاساسىمى پىرىنەمەپتا چىڭ تۈرۈشى دەپ،
 ئىسلاھات ئېلىمپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچ-مۇبەت-ئەشنى ئەنكىار
 قىلىش ياكى ئىسلاھات، ئىشىكىنى ئېچ-مۇبەت-ئەشنى دەپ، تۆت
 ئاساسىمى پىرىنەمەپتا چىڭ تۈرۈشنى ئەنكىار قىلىشنىڭ
 خەممىسى بىر تەرەپلىمەنەك، ئۇنداق قىلىش توغرا ئەمەس،
 پارتمىيەنەك ئاساسىمى لۇشىھەنى ئۇرگانىك باغلەمنەشقا ئەگە،
 ئايروۋەتكىلى بولمايدىغان بىر پۇتۇن گەۋدە، ئۇنى بىر
 تەرەپلىمە حالدا چۈشىنەحالىي، خالىغا زېچە كۆپەيتەۋەتەمىي
 ياكى ئازايىتەۋەمىي، ئۇنىڭ ئېچكى دەنە-المەكتەمك بىر لەمك
 خۇناسەۋەتەنى چىڭ ئەگىلەپ، ئەتراپلىق ھەم تۈغرا ئىمجرَا
 قىلىش لازىم.

2) ئەقتەصادىي قۇرۇلۇش ئۇچ-ۇن خەمزەت قىماش
 ئۇقتىمەزەردىنى ئۆزلۈكىسىز كۈچەيتىپ، ئەقتەصادقا دائىر
 ئەشۇدقاتنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىش ۋە ئۇبىدان ئېلىمپ
 بېرىش لازىم. ئەشۇدقات، ئەددىيە خەمزەتى سېھىمەددىكى
 كادىرلار ئەقتەصادىي قۇرۇلۇش ئۇچ-ۇن خەمزەت قىلىش
 ئېگىنى ئۆزلۈكىسىز كۈچەيتىپ، ئەقتەصادىي قۇرۇلۇش
 ئۇچۇن خەمزەت قىلىشنىڭ ئېچكى قادار ئۇزمىيەتلىك بىرىدىنى

ئۆستايىمدىل تەۋەققى قىلىمپ، ئۇقتىمىسادىي قۇرۇلۇش ڈۈچۈن خەزىمەت قىلىملىك نىشانى، مۇھىم نۇققىسى ۋە يەولىنى يەنەن ئەيدى كەنگەرلىك ئەيدى كەنگەرلىك تۈرۈۋېلىشى لازىم. بىز مەركەزىدى كۆممەتتەت خەزىمەت ئېمەنەنلىك روھىنى، پىار تەمپى 13 - نۇۋەتلەمك مەركەزىدى كۆممەتتى 8 - ئۇمۇمىي يەخەنەنلىك روھىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۇۋەتلەمك پىار تەمپى كۆممەتتى 3 - ئۇمۇمىي (كېڭىيەتلىكەن) يەخەنەنلىك روھىنى زور كۈچ بىلەن تەشۈرقى قىلىمپ، ئاپتونوم رايونلۇق قىلىملىق ئۇقتىمىسادىي تەرەققىيا تەدا مېخانىزمنى يېڭىلاش ئىارقىلىق چوڭ، ئۇتتۇرا تەمپەتكى كارخانىلارنى يەنەن جۇمۇ ئەلمەك، مەركەرلەپ جانلارنى دۈرۈش؛ يېزىلاردا يېزى ئېكىلىك كەنگەرلىك ئاساس بولۇش تۇر ئەننى كۈچەيتىش بىلەن بىللە يېزى - بازار كارخانىلىرى ئاساسىي كەۋدە قىلىمنغان 2 - 3 - كەسەپلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندىرۇش؛ ج-ۇغراپمىيمىلىمك ۋە ئېتەنگىراپلىك ئۆستەۋەنلىك ئەنلىكى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، چەڭكرا سوددىنى ئەڭ زور دەردىجىدە قازات يايىدۇرۇش، ئېمشىكىنى سىئىرتەقا ئېچىمۇپتەشنى، پۇتكۈل خەلق ئېكىلىك كەنگەرلىك تەركىشىنى سۈرەتلىكىرى سۈرۈش؛ ئېققەتلىكىنى قېدىرىپ تەركىشىنى سۈرەتلىكىرى، ئېشلىرىدىنلىك ڈۈچۈن ئۆزۈملۈك خەزىمەت قىلىملىق ئەن ئېققەتلىك ئاپتونوم رايونلۇق دىزدىكى ئەللايەتلەر، ئۇبلاس ستلار، شەھەرلەر، ئاھىملىك ئۆستەسادىنلىك تەرەققىمىي ئەتمەنلىق ئېتەكلىكەشتىن ئەجارەت توت جەھەتتەتكى بىر قۇشنى ئېمەنلىك ئاشۇرۇش ئۆچۈن تۈرتكە بولۇش لازىم؛ پەن - تېخەنەنلىك كەنگەرلىق ئېشلىپەچەقىرىدىش كۈچىدىدىشان نۇقتەمىنەزەرنى زور

کوچ بىلەن تەشۇرق قىامىپ، ئىملىق سادىي قۇرۇلۇشنى پەن،
 تەمىزلىكىنىڭ تەرىققىمىياتىغا تايىمنىش ۋە ئەدگەر كېچىلمەرنىڭ
 ساپاسىنى مۇستەرۈش يولىغا سېبامىنى ئىملەكىرى سەرۋەش
 لازىم، كۆپ خەل تەشۇدقات ۋائىتەلمەر دەن پايدىلىمەپ،
 كۆپ خەل تەشۇدقات شەكىللەردىنى قوللۇمەمپ، ئىملىق سادىنى
 يەكدىللەك بىلەن راواج لازدۇرۇش ھەواسىنى تېرىخىمەم
 قويۇقلاشتۇرۇپ، ئىملىق سادىي قۇرۇلۇش ئۈچچەن يەردەم
 بېرىدىش ۋە غەيرەت بىلەن ئىملىقىش لازىم، تەشۇدقات
 خەزىمەتىدە، ئىملىق سادىي قۇرۇلۇشنىڭ تەرىققىمىياتىنى
 ئۇزۇرمۇلۇك ئىملەكىرى سەرۋەش ۋە كاپالىتەتكە ئىملىك قىلىشى
 دۇچۇن، بىۋاسىتە مۇلازىمەتنى يولغا قويۇپلا قىالمىمای،
 بەلكى ۋائىتەلەك، كۆپ قاتالاملىق مۇلازىمەتنى تېرىخىمەم
 ياخشى يولغا قويۇش لازىم، تەشۇدقات خەزىمەتىدە، سەياسىي
 مۇقىملەق، ئىجتىمائىي مۇقىملەقنى ئىملەكىرى سەرۋەش،
 ئىملىق سادىي قۇرۇلۇشنىڭ ساغلام، مۇۋەمم راواجلەنمەشمەنى
 كاپالىتەتكە ئىملىك قىلىش؛ مەۋقۇفى ئادەتىنى سەياسىي -
 ئىددىيەتلىكىنى ساپاسىنى مۇستەرۈشكە قويۇپ، كىشىلەرنىڭ
 ئەلاھات ئېلىمپ بېرىدىش، ئىشىكىنى دېچمۇپتەدىش تەلەپچىگە
 ماس كېماىدىن ئىمدىيەتلىكىنى دەۋەقىمەنەزمىنى تەۋەغۇزۇپ
 دۆلەت، كوللەپتەمىپ ۋە شەخسىتىن ئىبارەت دۇچق تەرىپىندەڭ
 مۇناسۇتقۇمىنى توغرابىمۇ تەرىپ قەرەب قەلەمپ، ئۇزۇر كەۋچەگە
 تايىنمەپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چەداپ كۆرۈش
 قىلىشىش ۋە خالىسانە تەۋەھەپ، يەاردەتىش روھىنى جەارى
 قىلدۇرۇشقا يىار دەم بېرىدىش ۋە كەشىلەرنىڭ ئاكىتىپلىقى ھەم
 ئەمگەك، ئىجادچانلىقى تىزىغىنەمەقىنى ئىمشقا سېلىشىش لازىم.

3) ئىسلامىات ئېلىمپ بېرىدىش، ئەمشىكىنى ئېچىمۇپتىمىش توغرىسىدىكى تەشۇرقا تىنەك سالىمەقىنى ئاش---ۋۇرۇپ، ھەر مىللەت كادىرلىرى، ئاممىسىنەك دۆلەتمەممەزىنەك ئەملاھات ئېلىمپ بېرىدىش، ئەشمەكىنى ئېچىمۇپتىمىش توغرىسىدىكى بىاش فائچەنى، باش سىياسەتىگە بولغان چۈشەنچەسىنى تەخىمەف چوڭ-قۇرلاشتىرۇپ، ئۇلارنى ئەسلاھات ئېلىمپ بېرىدىش، ئېشەكىنى ئېچىمۇپتىمىش ئەشامىرىنىڭ ئەستەتىقاڭغا تۈلۈق ئىشىزچى باغلايدىغان قىلىش لازىم.. تىپەلارنى تىۋۇرغۇزۇپ، ئىسلامىات ئېلىمپ بېرىدىش، ئەشمەكىنى ئېچىمۇپتىمىش جەھەتنەتكى مۇۋەپىپە قىمىيە تىلەك تەجىرىبىمەت، رنى ۋاقىتىدا خۇلاسىداب ۋە كېڭ---يەتىپ، كەشىلەرنىڭ ئەندىمەت، تىزىگى ئەھۋاللارنى ھەقىقەتنى گەمەلمىيەتىن ئەزىزلىش، يېھىگى ئەھۋاللارنى ئەزىزىدە ئەندىمەت جەھەتىن پىمائىل تۈرددە مۇھاكىمە قىلىش، يېڭى ھەسلامىلەر ئەۋسەتىمە يۈرەكلىمەك ھالدا ئەزىزىدەش، باتۇرلۇق بىملەن يول ئېچىمپ ئالىغا ئىملەگەر دىلەش، شۇ ئارقىلىق ئەسلاھات ئېلىمپ بېرىدىش، ئەشمەكىنى ئېچىمۇپتىمىش ئەشامىرىنى ئۇزلۇكىمىز چوڭ-قۇرلاشتىرۇش-قى يېتەكلەش لازىم.

4) ماركىسىمىزەلەق ئەزىزىدە ئەندىمەتىگە يۈرۈكىمەك دەر دىجىدە ئەھمىيەت بېمەرىپ، ئەزىزىدە ئەندىمەت كەچىلىمەك دۆلەتى تۈلۈق جارى قىلىدۇرۇش لازىم. ماركىسىمىزەلەق ئەزىزىدە ئەندىمەت كەچىلىمەك چىڭ تۈرۇش - پرولىپتاردىيات ئەندىمەت كەچىلىمەك يېتە، كەچىلىمەك چىڭ تۈرۇش - سو توتسىيا ئەندىمەت كەچىلىمەك غەلەمبە قازىدىشىنىڭ تۈپ كاپالىستىسى. بىولۇۋۇپمۇ ھازىز خەلقئارا ۋەزىيەت مۇرەككىپ بىولۇۋۇاتىقان ئەھۋالدا،

دۇشمن كۈچلەرنىڭ تەننج ئۆزگەر تىۋىسىدىن سۈئە-قەستەمى
 پەرقى تېتىش ۋە بىمەچىت قىلىش ئۆچۈن، ئەڭ مىزھىمى،
 كەڭ كادىرلار ۋە ئامەمىنى ماركىسىزم - لېنەنەزم، ماۋىزبىدۇڭ
 ئىددىيەسى بىلەن قورالاندۇرۇپ، ئەدىيە جىھەتتىسى تەننج
 ئۆزگەر تىۋىپتەشىدىن ساقلەتەشىنىڭ پەلات ئەستەمەك كەمەنى
 قۇرۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك رەھىرىمى كادىرلارنى
 ماركىسىزم - لېنەنەزم، ماۋىزبىدۇڭ ئىددىيەسىنى ۋە يولداش
 دېلىشىياۋپىشىنىڭ جۇڭگوچە سوتىمىالىزم ۋە تۈرۈش توغرۇ
 سىدىكى نەزەردەيىمەنى، جۇڭگو كومىم-ۋەستىك پىار تىيمى
 سەننەڭ تارىخىنى ۋە پىار تىيمى، قۇرۇلۇشى نەزەردەيىمەنى
 ئىخلاس بىلەن ئۆتكەنەشىكە تەشكىللەش، كەڭ كادىرلارنى
 ھلاركىزم بىلەن ماركىسىزمغا قارشى نەرسىلەرنىڭ، سوتىمى
 يالىزم بىلەن كاپىتالىزمەنەڭ، ئىمامىي سوتىمىالىزم بىلەن
 دېمەكرااتىك سوتىمىالىزمەنەڭ، فاركىسىزمەلىق پىار تىيمى
 بىلەن ئاغىمچى پىار تىيمىنىڭ چەك - چېڭىردىسىنى ئايىردۇپلىمش
 ئىمكەنلىيەتىكە ئېگە قىلىپ، ئۇلارنىڭ تەننج ئۆزگەر تىۋىپتەشىكە
 قارشى تۈرۈش ئاشلىقلىقىنى ئۆستەتۈرۈش لازىم. كەڭ
 كادىرلار، ئامما ئاىرسىدا، قاتلام بىويچە، تۆت ئاساسىي
 پىرنىسىپتا چەڭ تۈرۈش، بىزۈزۈشچە ئەركەنلەشتەتۈرۈشكە
 قارشى تۈرۈش، مەللەمى بولگۈنچەلىككە قارشى تۈرۈش ۋە
 تەننج ئۆزگەر تىۋىپتەشىكە قارشى تۈرۈش توغرۇسىدا تەرىبىيە
 ئېلىپ بېرىپ، يولداش دېلىشىياۋپىك ۋەستەتۈرۈغا قويغان
 جۇڭگوچە سوتىمىالىزم قۇرۇش نەزەردەيىسى ۋە پىار تىيمى
 مىزنىڭ «بىر مەركەز، ئىمكىنى ئاساسىي ئۈقىتا» دىن ئىبارەت
 ئاساسىي لۈشىيەنى ئارقىلىق ئىددىيەسى بىرلىككە كەلتۈرۈش

ئىشەنچنى چىڭتىمش، ئىمتىپا قالمقنى كۈچە يېمىش، روھىسى ئۇرۇغۇۋۇش لازىم. ئىجتىمائىئى پىمن جىھەت تىتمىكى نەزەردە بىدە تەتقىقا تىدىنى كۈچە يېتىپ، ساركىسىزم نەزەردە بىدە بىدە ئىختىمسا ساسلىق كىشىلەرنى يېتىمىشتۇرۇش لازىم.

5) مەركەز چاقىرغان مىللەتلەر خىزمىتى يېغىنەنداڭ روھىنى ئەستايىمدەل تەشۇق قىلىمپ ۋە ئىزچىلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىممىزنىڭ مىللەتلەر ئىمتىپا قالمقى - تەرقىيياتى ئىشلىرىدىنى يېڭى سەۋدىيىسىگە كۆتۈرۈشىمىز كېرىك. بۇ يەل 1- ئايدا، پارتىيە مەركىمى كومىتەتى، كۈۋۈيۈن بىرلەكتە چاقىرغان مىللەتلەر خىزمىتى يېغىنى ئەنتايىم مۇھىم يېغىن. بۇ يېغىنەنداڭ چاقدىرىلىمىش پارتىيە مىزىدەڭ ئۇچىنچى ئەۋلاد رەھىبەرلىسک كوللىپ كەتىپەندەڭ يېشىقە دەم پرولىپتار مىيات ئىنةقىلاپچىلىرى باشلاپ بىرگەن مىللەتلەر ئىمتىپا قىلدقى - تەردەقىيياتى ئىشلىرىدىنى قەتىمى دەۋرۇپ بەردى، پارتىيە ۋە دۆلەتنەڭ ئاز سانلىق مىللەت دەۋرۇپ بەردى، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونىمدىكى ساز سانلىق مىللەت كەۋەنەي ئىلىكىرى سۇرۇش ئەرادىسىنى تولۇق كەۋەنە ئەدەلەتلىرى زور غەمغۇرلۇقىنى تولۇق كەۋەنە ئەدەلەتلىرى زور غەمغۇرلۇقىنى توبىدان كەۋەنە ئەدەلەتلىرى ۋە ئوبىدان ئىزچىلاشتۇرۇش بىسزىنىڭ تەشۇق قىلىش ۋە ئوبىدان ئىزچىلاشتۇرۇش بىسزىنىڭ بۇتىگىدىن كېيمىنلىكى مىللەتلەر خىزمىتىنى ئوبىدان ئىشلىپ، ئاپتونوم رايونىممىزدىكى مىللەتلەر ئەننىڭ بۇيۈك ئىمتىپا قەلمقىنى يەنەمۇ كۈچە يېتىپ، ئاپتونوم رايونىممىزدىكى هەر مىللەت خەلقىنى سەپەرۋەر قىلىمپ، سوتىسىپا المىتەك زامان ئۇرۇشلىشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئىمىككىسىنىچى قەدەمدەكى

ستر اقېگىميملىك ناشانىنى يەكدىللەك بىسلەن ئىشقا ئاشۇرۇۋە
 شەمىزدا ئەفتايىمن مۇھىم دولغا ئىگە. ئاپتۇنۇم راي-ونلۇق
 پارتمىيە كومىتەتى پۇتۇن ئاپتۇنۇم رايونشەمىزدىكى كادىرلار
 ۋە ئامما ئاردىمدا بۇ يەغىمنىڭلەك روھىنى ئەستە-ايىمدىل
 يەتكۈزۈشنى، شەھەر - بازارلار، ئەدارىلەر ۋە مەكتەپلەر دە
 بۇ يەغىمنىڭلەك ئاساسلىق ھۈججە تلىرىدىنى كادىرلار ۋە ئەشچىس-
 خىزمەتچىلەرنىڭ بۇ يەشلىقى سىياسىي ئۆگەندەشەنىڭلەك مۇھىم
 مەزمۇنى قىلمىشنى؛ دېھقانچىلىق - چارۋەچىلىق رايونلاردا
 سوتىيەلەمەتكى ئەدىيەتى تەرىپسىزلىكى بىزلىك شەۋىرۇپ،
 ئاساسىي فاقلاام كىادرلەرىغا ۋە دېھقان ئېچىارۋەچىلارغا
 سۆزلىپ چۈشەندۈرۈشنى تەلەپ قىلدى. ئاپتۇنۇم رايونلۇق
 پارتمىيە كومىتەتى يەنە بۇ يەغىمنىڭلەك روھىنى شوبدان
 ئەزچىلىاشتۇرۇش ۋە ئەملىيەتتۇرۇش ئۆزچۈن، بۇ يەل
 توالۇق تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ۋە ئەستايىمدىل تەبىارلىق
 كۆرۈش ئاسىسا، ئىككى يەغىمنى ئوبدان ئېچىشنى، يەنى
 ئاپتۇنۇم رايونلۇق مىللەتلەر خىزمەتتى يەغىنى بىلەن
 ئۈچىنچى قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىمپاقلەقى - تەرەققىياتى
 بويىچە تەقدىرلەش يەغىمنى ئوبدان ئۆبچەشنى قارار
 قىلدى. مىللەتلەر خىزمەتتى يەغىنەمدا ئاساسلىقى شەنجاڭدىكى
 مىللەتلەر خىزمەتتى ئەجىرىملىرى يەكۈنلىكىمۇ، بۇنىڭدىن
 كېيىمن مىللەتلەر خىزمەتتى يەنە زىنەت-ئۆبچەشنى
 مىللەتلەر ئەتتىمپاقلەقى يەنەمۇ كۈچەيتىش تەوغرۇدە ئەتكى
 سىياسەت ۋە تەبىرلەر ئۆتەتە-ئۆردىغا قويۇلما، ئۆچىنچى
 قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىمپاقلەقى - تەرەققىياتى بويىچە
 تەقدىرلەش يەغىنەمدا ئاساسلىقى بىش يەلىدىن بۇنىڭدىن

مملکه تملکر گستاخهاقلهقی خدیجه زمینه نهاده که جز بجمله مری
یه کو زلمه نمدو، مملکه تملکر گستاخهاقلهقی - تهره قمهایاتی
جو یچه بدر تور کوم گلغار کولله کتکه پ وه گلغار شه خلکر
ته قدر لندمدو. بو یمغفلار ازی گچمش گاره لامق، ساغلام
مملکی که یمیا تنی جادی قه لذوق پ، مملکه می رو هنی
تور غو توب، مملکه تملکر گستاخهاقلهقی وه تهره قمهایاتی
گشلکر دنگ ته خمتو و ته ز را واجله نهاده که لگه بری
سوز و شه هم ز که بره ک.

مددکه ز چهارم رغان مملکت اسلامیه خدمتی یافته مند
روهمنی نهادنایمدل تهشیق قیامتیش وه نیز چملالاشتودوش
پوتون نایاپتوذوم رایونده هم ز پویانچه تهشیقات، گندیه
سهم پهندکی نهادنایین مؤهتم و هزبیه، داوا املق تورده بارلمق
پارتمیه نهادنی، کادر لار وه خهلاق نهاده سی نهادندا
هارکس نهادنی مملکت قارشی، پمارتیه نهادنی لک مملکی
نهادیه استی وه مملکه تله ر نهادنیها قلمقی توغردسدانه بدبیه
نهادمپ بهریش، وه ته نهاده در وهر لامک، وه ته نهاده لک بهر لامکمنی
قوغداش، مملکی بولگو نهادنیکه قارشی توروش ته ربیه سی
نهادمپ بهر دش؛ مملکه تله ر نهادنیها قلمقی، نهادمیه خهلاق
نهادنیها قلمقی پویانچه نهاده نهادنی نهادنیه شهار
شه خلمه رنی بهر دیا قیامتی پیاده المیمه منی داوا املق قیانت
یاده ده ده؛ بولید ۵- نهاده کی ۱۰- قیامتی مملکت مملکه تله ر
نهادنیها قلمقی ته ربیه سی نهادیه پیاده المیمه منی نهادنایمدل
یاخشی نهادمپ بهر دش که هر ده که روزوش، نهادنیه نهادنیه
تهدیه نهادنیها قیامتی، هدر میمه مملکت کادر لامیری وه خهلاق
نهادندا «نهادکی نهادنیه لاماسلمق نهادیه سی» نهادنیه نهادنیه

ئىملەكىزدىنىگەن ھالدا تۈرۈغۈزۈپ، بىمارا توھارلىمك - تۆزئىارا
 ياردە مەلەمشىش، تېبەتتىمىها قىلمق - ھەمەكىكارلىمك، تۈرتكىق
 كۈللەمنىشىڭە سو-تىسىيالىستىك مەللەتلىر مۇزىناسىۋەتتىمىنى
 مۇستەھەكە مەلەش ۋە راۋاچىلاندۇرۇش كېرىمك. بولۇپ-پەۋ
 تۆۋەندىدىكى بىر نەچچە مەسىلىمە كەڭ كادىرلار ۋە پارتىمىدە
 تەزالىرىنەمك تۇنۇشىنى يېنىمۇ تۆسەتتىرىش، تۈرۈش، تەددىيە سەنى
 بىرلىككە كەلتۈرۈش كېرىمك؛ مەللەتلىر خەزمەتلىقىدىكى
 غايىت زور مۇۋەپىھە قىمىھە تلىر ۋە ئاساسىسى تەجىرىدىمە-ەزىزى
 تېبەتتىق تۇنۇش؛ مەللەتلىر خەزمەتلىقىدىكى تۆزۈقى مۇددەتتە
 لىكلىكى، مۇرەككەپلىكى، مۇھەممەتلىقىنى تۆزۈقى تۇنۇپ،
 مەللەتلىر خەزمەتلىقىنى ياخشىنى ئەمەشلىشىش تاشلەقلەقىنى
 يۇقىرى كۆتۈرۈش؛ 90. يەملاڭاردىكى مەللەتلىر خەزمەتلىقى
 بىش چوڭ ۋەزىپەسىنى تېبەتتىق تۇنۇش؛ مەللەتلىي مەسىلىمى
 كۆزدىتىش ۋە ھەپل قەلىلىشىتىكى ماركىسىزم، ماۋازىپ دەۋلەت
 تەددىيەسىگە خاس ئاساسىي تۆققىمەنەزەر ۋە سەپىياسە قەنى
 بىلىمپ ۋە ئىكىلىمپ، مەللەتلىر خەزمەتلىقىگە بولغان رەھبەر
 لەكىنى يېنىمۇ كۈچەيتىش.

6) «خەلق دۈچۈن، سو-تىسىيالىزم دۈچۈن خەزمەتتىقلىش» ۋە «بىارچە كۈللەتلىر تەكشىسى تېچىلىشىن، ھەممە
 تېقىمەلار بىس - بىتىتتە سايىراش» فائىچەمىنى داۋاملىق
 ئەزىزلىلاشتۇرۇپ، ئاپتۇنۇم رايىونەمزمەنەك ئەددەبىيەتات
 سەزىتەت، رادىئۇ - تېلەپ دەزدىيە، ئاخىببارات - ئەشىرىيەتات
 ئەشلىمرەتى يېنىمۇ كۈللەنەن دۇرۇش كېرىمك. تەشۇرىقەتات،
 مەددەنیيەت تارماقلەرى تىرىقەپىكە سەپلەمشىنى داۋاملىق
 ياخشى تۇتۇش بىلەن بىمىز ۋاقىقىتا، تەجادىيەتنى كۈللەت.

بۇرۇشنى زور كۈچ سەرب قىلىمپ تەۋەتتۇشى كېرىك، يېقىندا
 مەركەزىي كومىتەت تەشۇرقات بىۋلۇمى بىر بىر تۇقتۇرۇشدا
 تەشۇرقات، مەندەن بىيەت سەققەمىسىدىكىي كادىرلارنى
 تۇرىۋەتتۇرۇپ، يېزىلاردىكى سو توسمىيا مستىك ئىددىيەتى
 تەرىبىيەتى مۇھىم بۇ يېزىلاردىكى سو توسمىيا مستىك ئىددىيەتى
 تەرىبىيەتى ياخشى تەھلىكە پەرىشىڭىز تېھتىمماجى بولۇپلا
 قالماستىن، ئورگان ئىستەلىنى ياخشىلاش، كادىرلارنى
 چېنەقتۇرۇش، تەرىبىيەلەشىڭىز تېھتىمماجى شۇنىڭ بىلەن
 بىرگە يەزە پار تەرىبىيەن ئەشىق تەشۇرقات، مەندەن بىيەت سەققەمىسىدىكىي
 كادىرلەرىنىڭ يەزىملىق ئىلىگىرىلىمكەن ھالىدا ئاساسىي
 قالامقا چوڭقۇر چۆكۈشى، ئامما بىلەن بولغان ئالاقىنى
 ۋەيۇقلاشتۇرۇشىدىكى بىر مۇھىم تەندىبىر، بىر زىمىنلەن يازاغۇ
 چەلىرىدىمىز، سەنئەتكار لەرمىمىز وە ئىددىيەت، سەنئەتكار
 ساھەسىدىن كىخادىلىرىدىمىز ئامما ئاردىغا، قۇرۇلۇش وە
 ئەسلاھات ئەمەلمىتىگە چوڭقۇر چۆكۈپ، سو توسمىيا مستىك
 زامانىۋەلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بىپايان زېمىنەدىن
 ئۆزۈق ئەلەمپ، ئۆزىنى قوراللاندۇرغاندىلا، ئىاندەن دەۋىر
 روھىنى ئەكس ئەتنىۋەددەغان يەۋقىرى سۈپەتلىك ئەسەر
 لەرنى ياردىتاايىدۇ. ھازىر بىزى يەلداشلار جۇڭگەچە
 سو توسمىيا مستىك زامانىۋەلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت
 بۇ ئۇلۇغوار ئاساسىي تېمىغا قىزىقما يېۋاتىدۇ. دوشەنلىكى
 بۇ خاتا. ئەندەبىيەت سەنئەتكىي سو توسمىيا ئازىم ئۇچۇن
 پار تەرىبىيەن ئاساسىي لۇشىنى ئۆچۈن خەزمەت قىلدۇرۇش
 يۈزىلەش بىسلىمىسى، ئەندەبىيەت سەنئەتكەت ئىجادىيەتمەدە

ھەم كۆپ خىل بولۇشنى تەشكىب بىيۇس قىلىمىشىمىز، ھەم سو قىسىما.
 لەستەنگ دەۋر روھىنى گەۋدىرىدەن دەۋور دەنغان ئاساسىمى
 ھېلى دەيدىدە تېخىمۇ چىڭىڭ تۇرۇشىمىز كېرەك، بۇ دەنغان كېيىن،
 تارىخىي شەخسلەر ۋە تارىخىي ۋە، لەكىلار تېما قىلىنغان
 ئاسەر لەردى، قەدىمكەننى بۇگۈنكى ڈۈچۈن خەزمەت قىلدۇرۇش
 پىرنىمىپىدا چىڭىڭ تەۋەرۇپ، دۇنى پىارتىيەنەك ئاساسىمى
 لۇشىيە ئىنمەنگىز ىمىزچىل ئىمەجرا قىلىنەشمەغا پايدىلىق قىلىشىمىز،
 سان چەھەقىتنىن كۆپ قىلىۋەتە سەلمىكىمىز كېرەك، مەللەي
 مەسىلە ۋە دەننىي مەسىلىگە چېتىلىمدىغان ئاسەر لەردى
 چوقۇم تېھتىيەتچان بولۇشىمىز، دۇنى چەممەتىيەتنىڭ
 بەۋە قىلىقىغا، مەللەتلەر ئەستەتەپ باقلەقى - تەرەققىيەتى
 ئىشلىرىنىڭ تەرەققىيەتىغا پايدىلىق قىلىشىمىز كېرەك.
 ئاخبارات خەزمەتىدە پىارتىيەۋەلىك پىرنىمىپىدا ئەمەنل
 قىلىنەپ، توغرا جامائەت پىكىرى يۈزلىمەشىدە چىڭ تۇرۇشىمىز
 كېرەك. ھەر قايىسى سەپتەمكى قەھرەمان ئەمۇنچىلارنى ۋە
 ئۇلارنىڭ ئىلغار ئىش ئىزلىرىدىنى زود كەفوج بىلەن تەشۇدى
 قىلىشىمىز كېرەك. چوڭ، ئوتتۇرا تەپتەمكى كىارخانىلارنى
 ياخشى يەولغا قىويىتەن ۋە دېقاڭچىلىق، چارۋەچىلىقنىڭ
 بۇندۇپرسال ئىشلەپ چەقىمىرىدىش ئەقتىدارنى كۈچەيتىكەن بىر
 تازىر كۆم ياخشى تەپلازنى تەشۇدىق قىلىشىمىز كېرەك،
 ئەشرىيەت خەزمەتىدە قۇرۇڭامىنى يەنەمۇ تەڭشەپ، تېھەللازنى
 سەرخىلىلاشتۇرۇپ، تۇردىنى ئازايىتىپ، سەپتەقىنى دۇستۇرۇ
 شىمىز كېرەك. ساغلام، مەددەنەمە تىلىمەك، ئىنجابىي بولغان،
 ئالىغا ئەنتىلىدۇردىغان بىر تۇرۇكلىق كەتاب - ژۇردال ۋە
 ئۇنىڭالغۇ، سەنئالغۇ بۇيۇملىرىدىن ئەشىرىر قىلىشىمىز

قۇلمىشىمىز ۋە ئىلگىرى سۈرۈشىمىز كېرەك. تەزەردىيە
ئەدەبىيات، سەنىت، ئاخبارات ۋە نەشرىيات سەپى بازىدىنى،
قوشۇنى تەرتىپكە سېلىملىنى ۋە ئىددىيە، ئىستىمل قۇدۇلۇ.
شىنى يەنەمۇ ئىلگىرىلىكەن ھالدا تۇتۇپ، سوتىمىا لەستىك
تەشۈقات ئىددىيە بازىسىنى مۇستەھكە مەلەشى كېرەك.

(7) دېھقانچىلىق، چارۋەچىلىق رايونلىرىدىكى سوتىمىا
پا لەستىك ئىددىيەۋى تەربىيە خەزىمىتىنى داۋاملىق تۇردى
ئەستايىمدىل ياخشى تۇتۇشىمىز كېرەك. دېھقانچىلىق،
چارۋەچىلىق رايونلىرىدىكى سوتىمىا لەستىك تەربىيەمەد
ئىددىيەۋى تەربىيە ئاساس قىلىنندۇ، ئۇنىڭغا ئىددىيەۋى
تەربىيەنى باشىمن - ئاخىر سىڭىدۇرۇشىمىز كېرەك، بۇ كەڭ
دېھقان - چارۋەچىلا ئىلگىسى - سەپىياسىي ئىچىڭىنى
تۇپ ئاساستىن ئۆسەت تۇرۇش، دېھقانچىلىق، چارۋەچىلىق
raiونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى تەرەۋەقىنى قىلدۇرۇشىنى مۇھىم
قىدەم، بىز بۇ خەزىمەتنى ياخشى ئىشلەشنى چوڭ بىر ئىش
سۈپىتىمە تۇتۇشىمىز كېرەك. بىز ئىددىيەۋى تەربىيەمەد
ئەمە لە ئۇنىڭكە ئەھمىيەت بىزىرىشىمىز، شەكمەلۋازلىققا
قارشى تۇرۇشىمىز، دېھقانچىلىق، چارۋەچىلىق رايونلىرى
وئىنىڭ ئەمە لەمەتىكە ئۆيىھەن كېلىمدىغان، قاراقىمىلىقى
كۈچلۈك، قايىل قىماشىن، تەسىرلەندۈرۈش كۈچىكە ئەمە
جاڭلىق - تېتىك، ئامما ياقتۇرمىدىغان بولۇشنى تىرىشىپ
ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز كېرەك. سوتىمىا لەستىك ئىددىيەۋى
تەربىيە ئاراقلىق يېزىلاردىكى ئىددىيە، مەدەنمىيەت بازىلىرى
قۇرۇلۇشىنى يەنەمۇ كۈچەتىپ، بىر تۇر كۈم يېزا تەشۈقات،
مەدەننىيەت تایانچىلىرى قوشۇنىنى يېھىتىسىش تۇرۇپ ۋە

تەشكىملەپ، دېھقانچىلمق، چارۋۇچىلمق رايونىلىملىك
ئىمىشىمن سىرتقى مەددەنەيەت تۈرۈشىنى زور كۈچ بىنەن
جاڭلار نۇرۇشىمىز كېرەك. دېھقان، چارۋۇچىلمىلەش سوتىمىا-
لىستىك مۇددىيەتى قەربىيەمەدە ئۇرۇغۇپ چىققان ئاكىتىپلاقدىنى
بېپىش يولىنى تېچىش، كوللىكىتمىپ ئىككىلىكىنى زورايەتىش
جەھەتكە يېتە كلىشىمىز كېرەك. سوتىمىالىستىك مۇددىيەتى
قەربىيەتى دېھقانچىلمق، چارۋۇچىلمق رايونلىرىدىلا ئېلەپ
بېرىپ قالماستىن، شەھەرلەر دەمۇ قىانات يايىدۇرۇشىمىز،
تۈرلۈك تەيیار لەق خىزمەتلىرىنى چىك تىۋىتۇپ ياخشى
ئىشلەشمىز كېرەك.

8) ئاممىؤى خاراكتېرلىك سوتىمىالىستىك مەندىۋى
مەددەنەيەت قۇرۇلۇشى پىائىالىمەتىنى داۋاملىق تۈزۈدە زور
كۈچ بىلەن قانات يايىدۇرۇش لازىم. ئاپتونوم رايونسىمىزدىكى
16 شەھەرde قانات يايىدۇرۇلغان «ئۆچىتىه ياخشى بولۇش،
بىردىن ئۆگەنلىش»، مەددەنەيەتلەك شەھەر بېرپا قىلىش
مۇسابىقىسى پائالىمەتى، ئاپتونوم رايون بسويمچە شەھەر-
يېزىلاردا قانات يايىدۇرۇلغان مەددەنەيەتلەك ئورۇن بېرپا
قىلىش، ئارمەتىه بىلەن خەلق بىرلىك كەنەنەتلىك مەندىۋى
قاتار لەق ئاممىؤى خاراكتېرلىك سوتىمىالىستىك مەندىۋى
مەددەنەيەت قۇرۇلۇشى پائالىمەتى كۆپ يەنلەلاردىن بېرى
ئېلەپ بېرىلەتىمەتلىدۇ. بۇ پائالىمەتىلەر جاييلاردىكى پار تىمە
كۈممەتلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ مۇئەيىھەنەشتىۋە-
رۇشىگە ۋە ئاممىمنىك قاراشى ئېلىشىغا ئۆچىرىدىشى، ئۆندەك
ئۇزۇمى كۆرۈنەرلىك بولدى. بۇ پائالىمەتلىرنى داۋاملىق
قانات يايىدۇرۇشىمىز ھەمدە تەجىرىدىمەنەرنى ئۇزلىكىمىز

يه کونلەمشەمەز، خىزمەتلەرنى ياخشىلەمشەمەز، بۇ پانالەمەت
 لەرندەكە مەزىزى ۋە شەكەلىمەن بېھەتەشەمەز، ئەمە لەمى
 ئۆزگەنگە ئەمە بېھەتەشەمەز كەپەرەك. ئامەمۇي
 خاراكتېرلەك سوتوسىمىيەتلىكەن ئەندىۋى مەددەتىمەت
 قۇرۇلۇشى پائۇالىيەتىمەدە مەۋقەتى كەشەلەرنىڭ ئەتكى
 جەھەتنىكى ساپاسەنى ئۆستەزۈش، ئەجىتمەئىي كەپەيچەتىنى
 ياخشىلاشقا قويىشەمەز لازىم. ئۆزەتتە، نماچبار ئۆزبە
 ئادەتلەرنى ئۆزگەرەتىنى، فېئۇدىلەزمەنەك قالدۇق ئەددەپەسى
 ۋە كاپىتالىزمەنەك چەرداك ئەددەرىيە سەنەڭ ئەسەر دەگە ۋە
 چەرەتتەشىگە تاقابىل تۈرۈشنى، جەھەتىمەتتە ئۆزەتتە
 تۈركىتەلگەن رەزىلەتكەن دەنگ پەيدا بولۇشى ۋە ياماراپ
 كېتىشنى توسمۇشنى، جەھەتىمەت ئامادازلىقىنى ھەممە
 جەھەتتەن ياخشىلاپ ئاپەدونوم رايونىمىزنىڭ تەنج -
 ئەمتىتپاپ بولغان چوڭ ياخشى ۋەزىيەتىنى مۇستەھكە مەشر
 ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى ئالاھىدە تەككەتلىشەمەز كېرەك. تماشقى
 تەشۇدقات، پارتىمە ئەزالىرى تەرىپەتتەسى، قىانۇن -
 ساۋاتلىمەنى ئومۇملاشتۇرۇش تىپەپەتتەسى، دۆلەت
 مۇداپىتەسى تەرىپىمەسى قاتارلىق خىزمەتلەرنىڭ ھەممەسى
 ئەفتايىپن مۇھىم، ئۇلارنى يېڭى ۋەزىيەتىكە ماسلاشتۇرۇپ،
 يەزىمۇ كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش كېرەك.

3. ئەستەملەنى ياخشىلاش، ئەمە لەئەشتۇرۇشنى چەلە

تۇتۇش، شەكىلۋازلىقىتەن قاتقىق ساقلەنمەشىنى مەركەز دەتكى
 دەھىرىپى يولداشلار يېقىنلىقى بىر مەزكىلدەن ھۇيان قايتا-

قاییتا تەکتىلمىدى. بۇنىڭغا ھەر ساھىھ، ھەر كەسىپتەكىمەر
 جۇھىلەندىن بىزنىڭ تەشۇدقات، تىسىدىيە سەھىپەمىز دىسکىسى
 تاز ماقلار، ئورۇنلار يېڭىكەك دەرىجىمەدە ئىھىمەت بېرىشى
 ھەم ئۇنى دەستايىمدىلىق بىمەلەن ئىنچىلاشتۇرۇشى ۋە
 قىبىرا قىلىملىشى لازىم. بۇ يىلىقى تەشۇدقات - تىسىدىيە
 خەزىمەتنىڭ ۋەزىپەسى، فاڭچىنى ناھايىتى ئېنمىق. ھازىرقى
 ئاچقۇچلۇق مەسىلە ئىستەلەنى ياخىشىلاش، بىسەر تۇقاش
 پىلانلاش، چەملىك تىۋىتۇپ تەمىنەلىمەلەشتۈرۈشىمن ئىبارەت.
 تەشۇدقات، تىسىدىيە سەپىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھىبرىي
 كادىرلار ئۆزى ئۆلگە بولۇپ، بېزى يولداشلارنىڭ يۇقىرمىدا
 اىيلەپ يۈزۈش، تەجىرىبەمەكىملا تايىنمبۇش كەۋدۇش ۋە
 ئىادە تەتكىچە چاقىرىق قىلىپ قويىش بىلەنلا قانائەتلىنمبۇ
 قېلىميش ئەستەملەننى ئۆزگەرتىش، ھەر يىلى مەلۇم ۋاقىست
 ئاچرىتىپ ئەمەلىيەتكە چوڭىتۇر چىۋىكۈش، تىشكىش ئۆرۈپ
 تەۋەققى قىلىش، ئامما بىلەن زىنج ئالاقە باغلاشى، نەزەردە
 يە-ئۇي مەسىلەنەرنى ئۆزى بىۋاسىتە تىۋىتۇش، مەخىنسىس
 مەسىلەمەر ئۇنىستەبىدە تىكە كەشمەر ئۆرۈپ - تىكە تەقىەق
 قىلىملىشىنى تىۋىتۇش، ئەمۇقىتەلىق كەمەجىدا دىيەتىنى
 تىۋىتۇش، تىكە كەشمەجىدا ئەنلىك ئەنلىك ئۆرۈش كەھىكەك
 ئەستەملەننى ياخىشىلاش قۇرۇق كەپ ئەمەس، شۇنىداقلار ئۇ
 بىزنىڭ ئەنلىك كېپەمنى يەنە بىرى ئائىلاشىۋ ئەمساس، بىلەكىنى
 بىزنىڭ ئەشلىك ئەنلىك ئەنلىك يەنە بىرى كەپەك كۆرسەتىش، ھەق-مەقسى
 ئۆرۈش، ئەمەلىي ئىشاملىق، ئەمەلىي ئۇنىڭمەك ئەسسىيەت
 بېرىشىمن ئىبارەت.
 ھەر دەرىجىلىك تەشۇدقات تاز ماقلەسىرى ئاساسىسى

قاتلامغا يازلمنش، ناساسي. قاتلام ڈۈچۈن خىزمەت قىلىميش
 قارىشىنى مۇستەھكەم تۈرگۈزۈپ، مۇستەلمىنى ياخشىملاب،
 تۈسۈلنى تۈزكەرتىپ، ڈۈنۈمىنى تۈستۈرۈشى، ڈامىمىنىڭ
 كەيپەيمىاتى ۋە مۇدىيەتى ھالىتمىنى توغرائىمكەلمىشى، جەمىئىەت
 ئەھۋالىنىدا دائىر ڈۈچۈرلارنى ۋاقتىدا ئەكس ئەقتەۋ-
 دۇشى، تەشۇدق - تەرمىيە خىزمەتىنى تەرىشىپ دېئالى - قىقا
 ۋە كىشىلەرنىڭ مۇدىيە ئەمەلىيەتىنىڭ تېبىخىمۇز تۈرىغە-تۈنلاش-
 تۈرۈشى، قاراتىملىقىنى كۈچەيتىشى، قايىملىقلىش كۈچى،
 تەسىرلەندۈرۈش كۈچى ۋە جەڭكەمۋارلىقى كۈچەتىنى ئاشۇ-
 دۇشى كېرىك. تەجىرىجەلەرنى ۋاقتىدا يەكۈنىلىرىش، يېڭى
 ۋەزىيەتتە تەشۇدقات - مۇدىيەتى خىزمەتى يەزىمۇز كۈچەي-
 تەشى ۋە ياخشىملاشقا دائىر يېڭى تۈسۈللار ڈۈستەمەدە ئىزدە-
 نىشكە ئەھمەت بېرىپ، تەشۇدقات خىزمەتىنى تېبىخىمۇز
 جانلىق ۋە تەسىرلەك ئىشلىمشى لازىم.

مۇستەلمىنى ياخشىلاش، چىڭ تۇتۇپ ئەمەلمىلىەشتەۋ-
 رۇشتە تەشۇدقات كادىرلىرى قوشۇنماڭ ساپاسىنى ئۆس-
 تۈرۈشنى ناساسي قۇرۇلۇش سۈپەتىمەدە تۇتۇش لازىم-
 گۈزىمىي جەھەتنەن قارىغاندا تەشۇدقات قوشۇنمەز ياخشى
 ۋەشۈن، لېكىن شۇنەمۇز كەرەككىسى،
 قوشۇنمەز ۋەزىيەت تەرقىمەتىنىڭ ئەھمەتىيا جىمىغا تېرىخى
 تو لۇق تۈرىغۇزلىشىپ كېتەمەمەيۋاتىمەدۇ، شۇندەك تۈچۈن
 ڈۈلارنىڭ سەياسى ساپاسى، نەزەرەتى ساپاسى ۋە كەسپىمى
 سەۋىيەتىنى يەزىمۇز ئەمەلەر بىلگەن حالدا ڈۈستۈرۈشىمەز كە-
 توغرى كېلىمەدۇ، قوشۇن قۇرۇلۇشىدا، بىرەنچەمددەن، ڈۈكەمەتىنى
 كۈچەيتىش لازىم، بىزىمەندا ھاركىسىز نەزەرەتىمەنلى-سى

ئۆكىمنىشنى كىچىيەتىمپ، سوتىمىيەتلىرىنىڭدا بولغان
 ئېتىقىقادنى ئۇزلىكىسىز چىڭىتىمپ، كەسپىي يېتىه كىچى ئۇدىيەمنى
 توغىر دلاش، كەسپىي سەۋىيەمنى ئۆستۈرۈش لازىم، خىزمەت
 ئورنىمىدىن ئايىرىپ تەرىپىمەلەش بىلەن خىزمەت ئورنىدا
 ئۆكىمنىشنى بىرلەشتۈرۈپ، ئاڭىلماق ھالىدا جاپاغا چەنداب
 ئۆكىمنىشدا ياخشى كەيەپمىياتنى تىرىدىشىپ شەكمىللەندۈرۈش
 لازىم، ئېككىنچەمدىن، ئەمەلمىيەت جەريايىمدا قابىلەنمىيەتنى
 ئاشۇرۇشى كېرەك، بۇنىڭدا بىر تۈركۈم ئۆستۈرۈدا ياش وە
 ياش كادىرلارنى پىلانلىق تەرىپىمەلەش، ئۇلارنى ئاساسى
 قاتلامدا بېرىدىپ ۋەزىپە ئۆتكۈپ چېنەمەقەشقىما ئۆزىيۈشەتۈرۈش
 كېرەك، ئۆچىنچەمدىن، زاپاس كادىرلارنى سەناباتەكشۈرۈش،
 تەرىپىمەلەش وە قاللاب ئۆستەتۈرۈش، خىزمەتمىنى ياخشى
 ئىشلەش لازىم، ئەمەلمىيەت جەريايىمدا بىر تۈركۈم مۇنىھە وە
 ئور ھم ئەخلاقلىق، ھم قابىلەنمىيەتلىك ئۆستەتۈرۈدا ياش وە
 ياش كادىرلارنى بايقاپ وە قاللاب تەشۈرقات - ئۇمىدىمەسپە
 بىدىكى ھەر دەرىجەلەك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىدا قاوقىزىش كېرەك.
 ئاخىرمىدا، مەركىمىي كومىتېتىنىڭ 1989 - يىلى 7
 نومۇر لۇق ھۈججەتى بىلەن ئاپتونوم رايونلىق پىارتىمىيە
 كومىتېتىنىڭ 19 - نومۇر لۇق ھۈججەتى ئەمەلمىلەشتۈرۈش
 مەسىلىمىنى يەن بىر قېتىم تەكتىلىپ ئۆتىمەن، كۆپسازدىكى
 جايilarنىڭ ئەلمىلەشتۈرۈشى بىر قەدر ياخشى بولغان بولسىمە،
 بەزى جايilar تېمىتى تو لۇق ئەمەلمىلەشتۈرۈمىدى. بۇنداق قىماقا
 سلىق كېرەك، بۇ جايilar دىكى پارتىمىي كومىتېتلەرنىڭ مەركى
 كىمىزىي كومىتېت وە ئاپتونوم رايونلۇق پارتىمىي كومىتېتى
 (ئاخىرى مۇنىھەر بىجەتىنىڭ 2 - بېتىمە)

ئاپتونوم رايونلۇق تەشۈرەت بۆلۈم باشقاڭىزى
يەغىنەمدا سۆزلەنگەن سۆز

فېڭ داچىن

1992 - يىلى 3 - ئاينىڭ 3 - كۈنى

يولداشلار:

بۇ قىھىمەقى ئاپتونوم رايون بويىچى - ئېھىملىكىان
تەشۈرەت بۆلۈم باشقاڭىزى يەغىنەمدىكى ۋەزىمىسى، ئاساسەن
دەملەكەتلەك تەشۈرەت بۆلۈم باشقاڭىزى يەغىنەمدىكى ۋە
ئاپتونوم رايونلۇق 4 - دۆۋەتلەك پارتىيە كومىتەتى 3 -
دۇمۇمىي (كېڭىيەتلىكەن) يەغىنەمدىكى دوهى بويىچى 1991 -
يىللەق تەشۈرەت خەزمەتىنى يەكتەلەش، 1992 - يىللەق
تەشۈرەت خەزمەتى ۋەزىپەسىنى تەتقىق قىلىش، دۇرۇنلاش
تۇرۇشىمن دۇبارەت، تۆۋەندە مەن ئۆتكەن يىلقاتى تەشۈرەت
خەزمەتىنىڭىزە تەجىىەتلىرىز وەزىيەت ئالاھىدىلىكى، بۇ يىلقاتى
تەشۈرەت خەزمەتى دۈچ كەلگەن ۋەزىيەت وەزىپەلىرى
ھەقىقىدە بىر زەچىچە پەكىرىنى سۆزلىپ ئۆتەمەن
بۇنىچى، ئۆتكەن يىلقاتى تەشۈرەت خەزمەتىنىڭىزە ئاساس
لىق ئەتىجەلىرى ۋە ئۆنمك ئالاھىدىلىكى

ئۆتكەن يىلى خەلقئارا ۋەزىيەتتە جەددىي ئۆزگەرنىشىن

ۋە قاتىقى داۋالغۇش بولغان بىر يىل، بىز تۆت ئاساسىسى
 پېرىدە سەپتا چەڭ تۈرۈش تەرىپىيەسىنى چەپلىك-ئور دەپلىك-ئور
 بېرىپ، تمنج - دۇمتىپاڭ بولغان سەپلىيەسى ۋەزىيەتىنى
 مۇستەھكەملىپ ۋە راۋاجىلاندىرۇپ، 8-بەش يەللەق پىلان ۋە
 10 يەللەق ئۆرمىي پىلانىنى ئىشقا ئىاش-ئورۇش ئۆچ-ئون
 ياخشى ئاساس سالغان بىر يىل بولدى. مۇرەككەپ، ئۆزگە-
 ورپ تۈرۈۋاتقان خەلقئارا ۋەزىيەتتە، ئاپتە-و-نوم راي-و-نە-
 جەزىدەكى ھەر دەرىجەلەك تەشۈرقات بۆلۈملىرى ۋەتەشۈرقات
 سىستېمىسىدەكى تارماقلار مەركىزىدى كۆمەت-پەت تەشۈرقات
 بۆلۈمى ۋە ئاپتە-و-نوم رايونلىق پارتكومنىڭ توغرا دەپەرە-
 لىكىمە، جۇڭگۈچە سوتىمىيالىمزمۇن قۇرۇش-تەدن گەمپىارەت
 ئاساسىي لۇشىيەنىڭ يېتە كېچەلەكىمە، قەتىشىي تۈغرا-
 سەپلىيەنى يۆنلەمەشىنى چوڭقۇر، پۇختا خەزىزىمەت بىمەلەن
 تەرىپىشىپ بىرلەشتۈرۈپ، ماركىسزمۇن، سوتىمىيالىمزمۇن ۋەزىيەتى
 پىارقىلماق ئەددىتىلوكىيە ساھىسىنى ۋە تەشۈرقات، مەددەزىيەت
 بازىلىرىنى ئەكىلمىپ، ئاپتە-و-نوم رايونىمەزنىڭ سەپلىيەسى
 جەھەتەتكى مۇقىملەمەقى ۋە ئەققەسادىي تەرىقەقەمەيەتتە-
 چۆرددەپ، ئۇرۇغۇن ئۇنىڭلەمۇك خەزىمەتلىرىنى ئىشلەپ، خەلى
 ياخشى ئەتمىجلەردى قولغا كەلتۈردى.
 1. خەلقئارا ۋەزىيەت تەرىپىيەسى ۋاقتىدا، چەپلىك-ئور

ئېلىمپ بېرىدى

ئۆزىكەن بىر يىل خەلقئارا ۋەزىيەتتە جەمددەسى
 ئۆزگەرسىش بولغان بىر يىل بولدى، يەلنىڭ بېشىمەدەكى پارس
 قوللۇقى ئۇرۇشى، يەلنىڭ ئاخىمەدەكى سوۋىت ئەققەمەپا-
 ئەققەمەلەپ تارچىلىخەنىشى كەشىلەر ئەندە ئەندەسىنگە ئۇوشاش

چو امەغان دەر دىجمەدە تەسىر كۆرسەتتى، داۋالىتۇپ تىۋىرغان
 ئۆزگەرمىشچان خەلقئارا ۋەزىيەتكە قاردىتا، بىز زور كەفج
 سەرب قىلىمپ خەلقئارا ۋەزىيەت تەرىدىمىسىنى تۇتقۇق. 1 -
 ئايىنەك 17 - كۈنى پارس قولتۇقى ئۆزۈشى پىار تىلىدى،
 20 - كۈنى بىز «پارس قولتۇقى ۋەزىيەتى قىوغىرىدا
 تەشۇرەقات تېبزىدىسى» نى بېمەپ تارقىتىپ،
 كەڭ كادىرلار ۋە ئەامىتلىرىنى بىز ئۆزۈشىنىڭ
 خاراكتېرىنى، هۆكۈمىتىمىزنىڭ قاتىققۇ ۋە ھەرقانىمى مەيدا
 ئەپنى ھەمدە بۇنىڭغا تۇتقان پوزىتىمىمىزنى ۋاقىتىدا
 چۈشىنىش گەمكەن ئەپتەنگى كەنگەقىلىدۇق، بۇ تۈزۈشنى بىر لەككە
 كەلتۈرۈش، ئۇمۇمىي ۋەزىيەتنى مۇقىملاشتۇرۇش دولىتىنى
 ئويينىدى. 7 - ئايىنەك ئۆتتۈردىلىرىدا، بىز مەركىزىي كومىتېت
 تەشۇدقات بۆلۈمەندە يو ليورۇقىغا ئاساسەن، «شەرقىي يازۇرۇ،
 پادىكى ئۆزگەرمىشنىڭ سەۋىبى ۋە ئۇنىڭ ساۋاسقى» دېرىگەن
 ماپىرىيالنى ئاھىمە، تۈمن دەرمىجىلەكىلەر كەچە تارقىتىلە -
 دەغان ھۈججەت سۈپىتىمە تۆۋەنگە تارقا تىققۇق، بۇنىڭ ھەر
 دەرمىجىلەك كادىرلارنىڭ شەرقىي يازۇرۇ پىانىڭ ساۋاھقى
 لەمرىنى قوبۇل قىلىمپ، پارتمىيە قۇرۇلۇشنى كۈچەي -
 ئۆزگەرمىتەشكە قارشى تۈرۈش خېمىز مەتەنەن كۈچەي -
 تەمشىتە ئاھايىتى زور ياردىمى بولدى. 8 - ئايىدا، بىز جەنۇبىي
 شەنجىڭ ۋە شىمالىي شەنجىڭ يەغىنلىرىنى ئېچىمپ، ۋىلا -
 يەتلەك، ئۆبلاستلىقى، شەھەرلىك پارتكوم تەشۇدقات بۆلۈم
 باشلىقلەرىغا سوۋېت گەتكەپا قىدا ئۆزگەرمىشنىڭ تېزلىشىپ
 كەتكەنلىك ئۆچۈرۈنى ئۆق تۈرۈ دۇق ھەددە تەننەج ئۆزگەرتى
 ۋېتەشكە قارشى تۈرۈشى ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىمەش مەسىلە

سەننى ئۇقتۇرۇندا ۋويۇپ، ھەر دەرىجىلىك تەشۇدقات تازارماقە
 لەردىنەڭلەقەمەنلىنى سەگەك تۈزۈپ، تەشۇدقان خىزمەتىدە تەشەببە
 چەزىكارلىقىنى ئىمەنلىشىگە ياردەم بەردىقى. سوۋېت ئەتتىقىت
 چاقيمدا «19-ئاۋغۇست» ۋە قىسى يۈز بەرگەن ئىددىن كېيىمىن،
 ئاپتۇنوم رايونلۇق پارتىكۆم ۋە ھەر قايسى ۋەلايەت،
 ئۇبلاست، نازارەت، ئەدازىلەر، پارتىكۆملەردىنەڭلىقى بىردىنچى
 ۋول باشلىقلەرى سوۋېت ئەتتىپاقي ۋە زىيىتى توغرىسىدىكى
 تەرىبىيەنى ئاۋال پارتىمە ئىچىدە، ئۇندىن پارتىمە سەرتىمىدا
 پاڭال تۈرە سالماقلۇق بىلەن قاتات يايىدۇردى. بۆلۈممەمىز
 ئۆزۈتتىكى خەلقئارا ۋە ئەتمەدا تۈزۈپ چىقمىپ، خەنزاوجىچ-،
 تەرىبىيە ماپېرىيە ئامىنى ۋە ئەتمەدا تۈزۈپ چىقمىپ، خەنزاوجىچ-،
 ئۇيغۇرچە، قازاقچە يېز مقلاردا بېسپۇتۇن شەنجاڭغا تارقاتىنى،
 بۆكەشمەنلەر زەلە كۆڭلەمنى قىندۇرۇش، روھىنى ئۇرغۇتۇش،
 جۇڭگوچە سوتىمىيا لمزمىيە لەدەپلىشىشەنەن ئەتكەنلىكىنى
 قەدەر ياخشى رول ئوينىدى. بىز يەنە 9-ئايمىڭ باشلىرىدا،
 ئاپتۇنوم رايونلۇق پارتىكۆم دائىمەنى كومىتەتىدا «سوۋېت
 ئەتتىپاقدىدىكى تۆزگەرمىشنىڭ ئاپتۇنوم رايونمۇزىنىڭ ئەدىمەت-
 لوگىيە ساھەسىگە كۆرسەتىددەغان تەسلىرى ۋە بىزنىڭ تەددىبىت
 بىرەمەز» دېگەن دوكلاتمەمىزنى تاپش-ۋەرۈپ، ئىمەنلىكى جەھەتتە چىك،
 بىلەن سەرتىنى پەرقەنندۇرۇش، ئەچىكى جەھەتتە چىك،
 سەرتقا قارىتا بوش بولۇش يېرىنىسىپ ئاستىمدا ئەدبىتولو-
 كىيە ساھەسىدە تەنچ ئۆزگەرمىتەتىش-كە قارىشى تۈرۈش
 خىزمەتىنى قانداق قىلىپ ياخشى ئەشلىش توغرىسىدا بىر
 قەدەرسەستەمەلىق پەنكىرەمۇزى ئۇقتۇرۇغا قويىدۇق. ئۇمۇمن
 قارىغاندا، بىزنىڭ ۋەزىيەت تەرىبىيەسى خىزمەتەمۇز پاڭال،

تەشىھ بېۋىسکار لەق بىلەن ئۇزۇملاۋك تىشلىمەن، كەمىشلىمەر كۆئىلمەن تەندۇرۇشتا مۇھىم رول تۈيناب، سوۋېت تەمتىپقاىى
يىجىددىي تۇزگەرمىۋاتقان، داۋالغۇب تۇرغان ئەھۋال ئاستىدا،
ئاپتەندوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي ۋە تىجىتمەھائىي مۇقىم -
لەقىغا كاپالەتلىمك قىلىمپ، ئاپتەندوم رايونلىق پارتىك-وم
ۋە ئىلايەتلىمك، ئۇبلاستلىق، شەھەر لەكپار تىكىملارنىڭ تولۇق
مۇئىيەتلىك شەتەرۇشمكە ۋە ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

2. جۇڭگۈچە سوتىمىيە المزم قۇرۇش نەزەرىيەسى ۋە
لۇشىھىنى ئارقىلىق تىدەبىيە بىرلىككە كەلتەرۈلدى
ۋەزىيەت تەرىجىيەسىنى تۇكىمنىشنى ۋە تىمدىيەسى
سوتىمىيە المزم نەزەرىيەسى ئۆتكەنلىك بىر ۋاقىتىدا،
تەرىجىيەنى چىڭلتۇرتۇق، شەرقىي يازۇرۇپا ۋە سوۋېت تەمتىپقاىى
دىكىي چىددىي تۇزگەرمىۋاتقان، خەلقىئارا كۆمۈنۈزم ھەرىكە
تەندىمك تۆۋەن دولقۇنغا چۈشۈپ قېلىشىنىڭ بىر قىممىم كادىر
ۋە ئايمىننىڭ تىددىيەسىنى كاڭىڭەرمىتىمپ قويغانلىقىنى كۆزدە
تۇتۇپ، ئالدىنلىرى يېرىدە يەلدا، پۇتۇن ئاپتەندوم رايونىمىز-
دىكىي كەڭ كادىرلار ئاردىمدا دسوتىمىيە المزمغا دائىر بەزى
ەمسىلەرنى ئۆتكەنلىش تەزىزىيەنى ئۆتكەنلىشنى قاناتىياي -
دۇر دۇق، كېيىمنىكى يېرىدە يەلدا باش شۇچى جىاڭىز بېمە -
نىڭ «اى تىيۇل» دا قىلغان سۆزىنى دۇقتەلەق تۇكىمنىشنى
ئىلەھىي سوتىمىيە المزم توغرىسىدىكى نەزەرىيە ئۆتكەنلىشنى
يەنسە چۈڭقۇرلاشتۇر دۇق، مۇتلەق كۆپ ساندىكى پارتىيە
ئەزىزلىرى ۋە كادىرلار نۇۋەتتەمكى ۋەزىيەتتە سوتىمىيە المزم
ەمسىلەرنى ئەستايىمدىل ئۆتكەنلىش ۋە بۇ ەمسىلە ئۇسقىمدا
پەكمەر يۈرگۈزۈشىنىڭ ئالاھىمەر بېشال ئەھمىيەتكە ۋەناھايىتى

کۈچلۈك قارا اتىملىققا ئىمگە ئىدكە ئىلىكىنى تونۇپ يەتسى،
 بۇنىڭ بىلەن ئۆگەندىش ئاڭلامةلىقى بىر قەدەر كۈچىمپ،
 ئۆگەندىش قىزغىنلىقى بىر قەدەر يۈقىرى كۈتۈرۈلۈپ، نەزەت
 زېيە ئۆگەندىش كە ئەھمىيەت بېرىشىت يېقىنەقى يەللارىدىن
 بۇيان كەم كۆرۈلمىدىغان ياخشى ۋەزىيەت بار امقاى كەلدى.
 ئۆگەندىش كە ماسلاشتۇرۇپ، بىز يەن دېموكراتىك سوتىمىيا
 لىزم مەسىلىسى مۇھاكىمە يەغىنەمنى ئېللىپ، «ئىماھىي
 سوتىمىيا المزم بىلەن دېموكراتىك سوتىمىيا المزم منىڭ پېرىدى
 سەپلىق چەك -چېڭىرىدىكى كەتىلەمك هوقۇقى ئەھۋالى»
 باستۇرۇدقۇق. «جۇڭىرىدىكى كەتىلەمك هوقۇقى ئەھۋالى»
 ئاملىق ئاق تاشلىق كەتاب ئېلان قىلماختا ئەددىن كېبىن، بىز
 اقتەدا سۆھىبەت يەغىنەن ئېچىپ ھەممە «شەنجىڭ كېزتى» دە
 بەخ-ؤس بەت ئېچىپ، ھەر مەللەت كادىر لەرى ۋە ئاممىنى
 دېموكراتىمە، ئەركەنلىك، كىشىلىك هوقۇقى مەسىلىمەگە
 ماڭ كەسىزملۇق ئۆقىتىمەزەزەر بىلەن قاراشقا يېتە كەلمىدۇق.
 يۈۋەرىقى ئۆگەندىشلەر ئارقىلىق، كەڭ كادىرلار ۋە پارتىيە
 ئەزازلىرى سوتىمىيا المزم منىڭ كاپىقا المزم منىڭ تۇرۇنى ئېلىشى
 قارىخىي چوڭ يۈزلىنىش، سوتىمىيا المزم ئۆزاق، مۇرەككەپ،
 سەھىرى قوقاي تارىخىي جەريان، جۇڭىرىنىڭ سوتىمىيا المزم
 يۈلەدا مېڭىشى تارىخىي مۇقەررەلەك، پارتىيە رەھبەرلەكمە
 ئى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاشنىڭ مۇھىملىقى ۋە زۆرۈلۈكى
 قاتارلىق بىر قاتار نەزەرىيە مەسىلىمەرددە تونۇشىسى ئۆس
 تۈرۈپ، ۋەزىيەتنى ئېنىق تونۇپ ئەشەنچىنى چەگىتىسى.
 كۆپچىلىك ئۆرمۇمىيۇزلىك، خەلقئارا ۋەزىيەتنى قانداق
 ئۆزكىرىش بولسۇن، ئالغا بېسىش يۈلەدا قانچىلەمك جاپا-

مۇشەققەت، تو سال ئۇلار بولاسۇن، جۇڭگۈ كۈمنىمۇنىستىك
 چار تىمىيىسى چوقۇم پۇتۇن مەملەكتەمەزدىكى ھەر مەللەت
 خەلقىنە رەھبەرلىك قىلىمپ جۇڭگۈچە سوتىسيا المزمۇن قۇدا -
 لايدۇ، دەپ تو زۇدى. شۇنىڭكى بىلەن بىر ۋاقىتتا، دېھقانچى
 لەق - چار ئۆزچىلىق رايونلىرىدىكى سوتىسيا المزمۇن تىمىيىمى
 تەربىيە، كارخانىلاردىكى «ئىمكىنى ئاساسىي» تەربىيە، شەھەر -
 پار تىمىيە ئەزىزلىرىغا بولغان «دۇچ ئاساسىي» تەربىيە، شەھەر -
 يېزىلاردىكى سوتىسيا المزمۇن مەنمۇنى دەنەنەيەت قۇدۇ -
 لەشىمى چەھەتلەر دە يېڭى ئىلگىمەرىلەشلىرى بولدى. س-و-ق-س-
 يىيا المزمۇن نەزىرىدىيىسى ئۆتكىنەتىشى ۋە ئىمدىيەمۇنى تەربىيە
 تۆتۈلۈپ، كەڭ كادىرىلارغا، بىامەمەتا بىر قەدەر يىاخشى
 ئىمدىيەمۇنى ئاساس سېلىنىڭغاچقا، سوۋېت ئىنتىتەپا قەمدىكى
 جىددىرى ئۆزگەرمىش پۇتۇن ئاپتۇن ووم رايون-مىسىزدا چ-ولق
 تەۋىرىنىش پەيدا قىلا جىددىرى، ئەھۋالدا ئۆزگەرمىش بولۇش
 بىلەن چۆچۈپ كېتىدىغان ئەھۋال بواھىد، ھەر مەللەت
 كادىرىلىرى ۋە ئامەم-ئەندىك ئىمدىيەسىنى مۇھىم بولىدى،
 شەھەر - يېزىلاردا جەھەمەيەت قىمىنجى بولىدى، مارك-سېزىم -
 لېنىمەزمەن ھەقىقدەتى ۋە ئىمدىيەمۇنى سىياسىي خەزىمەتئەڭ
 غايىت زور كۈچ - قۇدرىتى تولۇق ئاھايىان قىلىنىدى.

3. «دۇيىنەرلار» قاتارلىق دۇچ كەنەتلىقى - قەنەتلىق قىلىنىش
 ئى ئاچقۇچ قىلىمپ، مارك-سېزىلمەن مەللەت قارشى، تارىخ
 قاردىشى توغرىسىمەدەكى ئەجايىمى تەربىيە چوڭقۇر ئېلىمپ بېردىمى
 شىمنىجاڭ ئازاد بولغا زىددىن بۇيان، بۆلگۈنچىلىك بىلەن
 بۆلگۈنچەلەمكى كەقشارشى تۈرۈش كۈردەشى تو خەتقەمىنى
 يوق، بولۇپ بىر يېقىنلىقى يېلىلاردىن بۇيان، خەلقئارا چ-ولق

مۇھىمەت ۋە مەملەتكەت ئۆچۈندىكى كەمپىك مۇھىمەنەنەك تەسىرىدە
 ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىچى ۋە سەرتىدىكى مەللەمى بۆلگۈنى
 چى كۈچلەر ئاغدور مىچەلىق ۋە بۇزغۇنچەلىق ھەردىكىتىنى
 تېزىلەتنى، «ئۇيغۇرلار» قاتارلىق دۇچ كەتابىنىڭ قەپەزدىن
 چىقىشى دەل مۇشۇ بۆلگۈنىچەلىك ھەردىكە تەلىرىنىڭ ئۆددۈشۈ-
 لوگىيە ساھەسىدىكى كەۋدىلىك تىپادىسى. دۇچ كەتابىتا
 تەرغىب قىلىنەنخىنى ھەركىز ئىسلامىي كۆز قاراش جەھەتنەنەكى
 ئوخشاش بولىغان كۆز قاراشلار ئەمەس، بەلكى ئۇيغۇرلەتكەنپ
 مەۋجۇت بولۇپ تۇرغان پازىتىۋەر كەزمىز، پاڭشى-لامۇزم پەكمىر
 ئېقىمىغا ۋە مەملەتكەت ئىچى سەرتىدىكى مەللەمى بۆلگۈنىچى
 كۈچلەرنىڭ سەيىاسىي تەشكىچىسىغا ۋە كەنالەلىك قىلسىدى،
 شۇنداقلا ئۇلارنىڭ مەللەتلەر ئىتتىپاقلامەنمى ئۆزۈشى،
 بۆلگۈنىچەلەك ھەردەكتى ئېلىپ بېرىشى، ئا قالىمىش «شەرقىي
 تۇر كەستان جۇمهۇرىيەتى» قۇرۇشى ئۆچۈن ئاساس يازدىتىپ
 بەردى. بىر يىلغا يېقىن تو لۇق تەييارلىق كۆرۈش ئارقىلىق
 كەتاب، مەسىلىسىمگە يېتەرلىك ئەھمىيەت بەردى ۋە كۆڭۈل
 بۆلدى. بىر يىلغا يېقىن تو لۇق تەييارلىق كۆرۈش ئارقىلىق
 بۇلتۇر 2. ئایدا «دۇچ كەتاب» مەسىلىسى ئۆستىمە مۇها -
 كەمە يەنەننى چاقىرىپ، ئۇنىڭدىكى سەيىاسىي خاتا المقلارنى
 يۈچۈر تەھلىل ۋە تەنقىد قىلىپ، هەق. زاھەقنى ئەپە-مۇق
 ئايىرىش، تو نۇوشنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، ئەندىمەننى بىرلىككە
 كەلتەرۈش مەقەمتىمگە يەتنىق. 3. ئاینەنلەك ئوتستۇرلىرىدا
 ئاپتونوم رايونلىق پارتكوم نازارەت، ئەندارە دەرمىچە -
 لەمكى پىارتىمىيەلىك كادىرسلار يەنەنەننى ئېچىپ، «ئۇچ
 كەتاب»نى تەنقىد قىلىمش توغرىسىدا سەپەرۋەر قىلىنىدى ۋە

ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلەپ باردى. تەشۇدقات بۆلۈمى ڈاپتىو نوم رايوندەكى رەبىمەرىي يولداشلارنىڭ ئۇچ كەتابىنى تەذىقىدىكى سۆزلىمگەن سۆزلىسىرىدىنى ۋاقتىمدا توپلام قەلمىپ ئىشلەپ، پۇتۇن شەنجاڭغا بېسىپ تارقاتى، شۇنىڭقاڭلا «شەنجاڭنىڭ سەيىاسىي تارىخىمغا دائىر زور مەسىلەردىنى توغرات قۇنۇيىلى» دېگەن ئامىمباپ ما تەرىپىالىنى تۈزگۈزدى. 4- ئايىنكى دۇوتىتەرلىرىدا، بىز ئاپتونسوم رايونلۇق نازارەت، ئەددارە دەرىجىلىمكتەن يۈقىرى كادىرلار ئۇچۇن سەككىز مەيدان تەندىقىد دوكلات يەغىمنى ئۇيىشتۇرۇدۇق ھەممە بۇ ئۇنىڭلۇ لەنقتەسىدىن 1000 نى كۆپەيتىپ پۇتۇن شەنجاڭغا تارقاتتۇق. ئاپتونسوم رايونلۇق ئەجىتمامىي پەزىلەر ئاکادېبىيەسىنىڭ 17 نەپەر مۇتەخەسسىس وە ئالىملى ئەكلەپ بىلەن 50 نەچچە ئورۇنغا بېرىدىپ 85 مەيدان دوكلات بەردى، ئاڭلۇقۇچىلار 40 مەلک ئادەم قەتە جەنە يەتتى. شۇنىڭ بىلەن جىر ۋاقىتتا، «شەنجاڭ گەزىتى» ۋە بىر قەممىم نەزەردىيە ئۇرۇنالىلىرىدا بىرەتۈركۈم تەندىقىد ما قالىلىرى ئېلەن قەلمىندى. 6- ئايدا، ئاپتونسوم رايوننىڭ چەنۇبىي شەنجاڭغا ئەۋەتكەن «ئۇچ كەتاب»نى تەندىقىد قىلىشىن دوكلات ئۆمىسى كايدىلاردا ئايدىلەنەپ يۈرۈپ، 38 مەيدان دوكلات قەلدى، ئاڭلۇقۇچىلار 40 مەلک ئادەم قېتىمەغا يېقىنلاشتى. هەر قايىسى ۋەلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە نازارەت، ئەددارە، ئالىمىيەت كەتىپلەر بۇ قېتىمەقى تەرىبىيە پاڭالىمىتىمكە ئەنۋەتايىمن ئەھمىيەت بېرىدىپ، تەندىقىد - تەرىبىيەنى تەشكىلىمك، ئۇقۇتمەق حالدا قاتلامىلار جويمىچە ئارقا - ئارقىدىن قانات يايىدۇردى. بىر يەل جاپالىقى ۋە ئېنچىمكە خىزمەت ئىشلەش ئارقىمىتى، «ئۇچ كەتاب»

سەلەمەي ماتېرىيال قىلىنغان، پۇتۇن ڈاپتونوم رايونىمىزدىكى
 ھەر مىللەت پارتىيە ئەزىزلىرى، كادىرلار ۋە ياش ئوقۇغۇن
 چىلارغا تېلەپ بېرملەغان ماركىمىز مىلەق مىللەت قارشى،
 تارىخ قاراش ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللەتلەر
 ئەستىققىپاقلەقىنى كۈچەيتىش تەرىپىمەسى پانالىمەيمىتى زور
 ئىلىگىرلەش ۋە ھەل قىلغۇچ غەلمىگە ئېرىشىپ ناھايىتى
 ياخشى نەتمىجە قازاندى. ئۆزاقىتنىن بۇيان بىر قىسىم كادىرلار
 ۋە ڈامما ئاردىدا ساقلىنمۇراتقان ۋەتەننىڭ بىرلىكى ۋە
 مىللەتلەر ئەستىققىپاقلەقىدا پايدىسىز ئىدىيەمۇي، نەزەرىيەمۇي
 مەسىلىلەر دەسلىپىكى قەددەمە نەھل قىلىمەپ، شەنجاڭدىكى
 ئاساسىي خەۋپ مەلىمى بۆلگۈنچەلىك دەيدەغان تۈزۈش
 ئۆستۈرۈلدى، كۆپچەلىكىنىڭ ماركىمىز مىلەق مەيدان، تۈقىتى
 ئەنەزەر ۋە ئۆسۈل ڈارقىلىق مەسىلىمەكە قاراش ۋە
 بىر ۋاقىتقا، شەنجاڭنىڭ تارىخىخادائىر بىلەمەرەمۇ ئۆمۈم
 لاشتۇرۇلدى، جۈڭخوا مەلىمەتى چەواڭ ئادەتلىكىنىڭ ئۆيۈش
 قااق كۈچى ئاشتۇرۇلدى. ھەر قايسى جايىلار تۈمۈمىيۇز لۇك
 ھالىدا، ئاپتونوم رايونلىق پازىتكوم «ئۇچ كەتاب»نى تەذقىمد
 قىلىمشنى تۈتۈپ، مەلىمى بۆلگۈنچەلىكىنىڭ ئەجەللەك يېرىگە
 تەڭدى، شەنجاڭنىڭ مۇقۇملىقىنى ئىلىگىرى سۈرۈشىنىڭ
 ئاچقۇچىنى تۈتىنى، بۇ شەنجاڭنىڭ بۇندىن كېيىنكى ئۆزاق
 قىچە خاتىمرىجەم بولۇشىدا زور ھەم چوڭقۇر تەسىر قوزغايدۇ
 دەپ ئىنگىاس قىلىمشتى.

4. پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 70 يەملىقىنى تەشۈدەق
 قىلىش - خاتىمرىلەش پانالىمەيمىتى داغدۇغىلىق تېلىمەپ بېرملەدى

ئۆتكەن يېل پار تىيمىمىز قۇرۇلغا نىڭمەك 70 يەللەقى
 مۇناسىۋەتى بىلەن پۇتۇن ئاپتەودۇم دأيۈنمىمىزدا تەننەتەنلىك
 قىزغىن ھەم خىلىخۇ تاخىل تەشۇدقات خاقدىلەش پاڭالىمەتلىرى
 ئېلىپ بېرىلىدى. پار تىيمىھ، تارىخىنى ئۆگەنەش، پار تىيمىھ
 قۇرۇلۇشمەن كۈچەيتىش، پار تىيمىمىڭەك ئېسىل ئەندەندىسىگە
 ۋارىسلەتى قىلىش ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇش، پار تىيمىنەك
 خەلق ئامەمىسى بىلەن بولغان ئالاقىمىنى قويۇقلاشتۇرۇشنى
 ئاساسىي، تەما قىلىپ، ۱- ئىيىۋەلىنىڭ ئالىدى. كەيىنەدە
 پار تىيمىھ قۇرۇلغا نىڭمەك 70 يەللەقى مۇناسىۋەتى بىلەن
 چولق تىپتەمكى ئەلەجىي مۇھاكىمە يەغىنى تېچىلدى، بىر قۇر كۈم
 ئەلغار پار تىيمىھ تەشكىلا تلىرى، مۇنەۋۇھ پار تىيمىھ ئەش-لىرى
 خادىملىرى، مۇنەۋۇھ پار تىيمىھ ئەزىزلىرى تەقدىر لەندى،
 «پارلاق مۇسائىپە- جۇڭگۈ كومەنۇستىك پار تىيمىسى تارىخى
 رەسىمەك كۆرگەزىمى» ئۇيۇشتۇرۇلدى، پار تىيمىھ قۇرۇلغا
 نىڭمەك 70 يەللەقىنى خاتىرمىلە يەددىغان چولق تىپتەمكى
 ئەدەبىيات سەننەت كېچىلمەكى سوتىيانشان ئوغۇل قىزلىرىنىڭ
 ئازىخا بېقىشلىغان ناخشىسى «ئۆتكۈزۈلدى، پار تىيمىمىزنىڭ
 شەنجىجاڭدا يېقىدىش تۇرۇپ چىققان بىزىنچى ئەۋلاد ئۇچقۇچىمىنى
 ئەكس ئەقتۇردىغان «كۆكتەمكى ئۇرۇق» دېگەن تېلەۋەزىدە
 تىمىاتلىرى ئەشلەندى، شەنجىجاڭ تارىخىدا مەملەتلىرىنىڭ
 دوستانە مۇناسىۋەتىنى ئەكس ئەقتە وردىغان «شى يەۋە»
 دېگەن دىرااما ئوييناڭدى، شۇنىڭ بىلەن بىلە، جايىلار،
 ئورۇنلار ۱- ئىيىۋەلىنىڭ ئالىدى. كەيىنەدە ئامەم-ئۇي
 خاراكتېرىلىك، مول تەرجىيەئۇي ئەھمەتىكە ئەگە بولغان
 پاڭالىمەتلىرىنى قانات يايىدۇردى، مەسىلەن، پار تىيمىگە دائىز

بىلەملىكى دەدىن جاۋاب بېرىدىش مۇسايمىسى، پار تىيىه تارىخىنى
 ئەسلىپ ئەزىزەن دۆگەنلىش دوكلات يەغىنى، پار تىيىھەنگى
 كىرىگەندىكى قەسەمىنى قەلەتىيەن دەسىلىپ تەرىدىشىپ
 لاياقەتلىك پار تىيىه ئەزاسى بولۇش سۆھبەت يەغىنى،
 مەئىلەغان كىشى قاتناشقاڭ پار تىيىه سەۋەپپەن ئەزىزەن
 مەدھىيەملەيدەغان ئومۇمى خور مۇسايمىسى، شەھەر
 يېزىلار دەكى ئەدەبىيات سەزىت ئويۇنلىرى، تەزقىتەربىيە
 مۇسايمىسى قاتارلىقلار، يەزىت پېشىتەددىم پار تىيىه
 ئەزىزەن دەرىنەن هال سوراش، «مەڭكۈ دۆزكەرمەيدەخان
 كۇپار تىيىه ئەزاسى» دەپ، نام بېرىدىش، «يېڭى دەۋر ئېچىش»،
 دەھەل قەلغۇچ جەڭ، «جىياۋىي-زىلۇ»، «جۇئىنلەي» قاتارلىق
 ئۆلۈغۇار فەلمىلارنى كۆرۈشكە وە ئۇلار توغرىلىق سۆھبەتكە
 ئۆيۈشتۈرۈش قاتارلىق پاڭالىمىيەتلەر ئۆتىك-زۇزۇلدى، بەمۇ
 ئاپتونوم رايونمىزدىكى كەسبىي ئەدەبىيات سەزىت
 بىلەن ئاممۇي يەدەزىيەت ياخىزەممەتەددىكى بىبىر قېتەملەق
 ئەھەلىي كۆرەك، ئۇ پۇتۇن ئاپتونوم رايونمىزىزدىكى
 تەشۇدقات، ئەدىيە سەپىمە بارلىققا كەلگەن جانلىق، تېتىك
 ۋەزىيەتنەڭ كونكرېت ئەكس ئەتتۈرۈلۈشى بولۇپ، كەڭ
 ئاممىندىك قىزىغىن ئالقىشىغا تېرىدىشىپ، ناھىيەتى يەخشى
 سەياسىي، مۇجىتەماڭىي ئۇنۇم ھاسىل قەلدى، بېز بۇنىڭدىن
 شۇنى ھېس قىلدۇقكى، تەشۇدقات خەزمەتىدە چوقۇم ئاممىنى
 كەڭ كۆلەددە جەلپ قىلىش، بىمۇسىتە قاتانداشتەرۈش،
 تېخىمۇ كۆپ شەكىللەر ڈارقەلىق تەشۇدق، تېرىبىيە پاڭالى
 يېتىكىگە تېخىمۇ كۆپ كەشلىك رىنى جەلپ قىمىلسەن كەھەك،
 قاتناشقاڭ كىشى قانچە كۆپ بولسا، تەربىيە دائىمىرىسى

شۇزچە كېڭىش بولىدۇ، قاتقاشقا قېتىم سانى قانادىچە، كىتىپ
 بولسا، تەرىبىيە ئېلىش دەردەجىسى شۇنچە چوڭقۇر بولىدۇ.
 بۇ پىز ئېسەممىزدە ساقلاشقا تېكىمىشلىك مۇھىم تەجرىبە.
 يۈقىمىرىدا بايان قىلىنىغان تۆت تەرىپەتنى باشقا،
 1991 - يەللەق تاشقى تەششۈرقەت خەزىمەتى، قانادۇنى
 ئۆمۈملاشتۇرۇش ۋە پىلانلىق تسوغۇت تەششۈرقەتى، سەپىدى
 نەرسىلەرنى تازىدلاش ۋە قانۇنىسىز ذەشەرىمیيات بەئۇمۇلمۇرغۇ
 زەربە بېرىش خەزىمەتى، ئاساسىمى قاتلاملارىدىكى ئەددىيەتى -
 سىياسىي ياخىزەت، شەھەر - يەزىزلارىدىكى سوتىمىيالىستەتكى
 مەندىمىيەت قۇرۇلۇشى، دېقاڭىلىق - چارۇچىلىق
 رايونلىرىدىكى تەششۈرقەت، مەددەتىيەت بازارىسى قۇرۇلۇشى
 ۋە «ياچىپىكا تۆرەوشى»، «شەنچاڭ تەششۈرقەتى»نى يساخىشى
 چەقىرىدىش خەزىمەتىمددىمۇ يېڭىنى ئەملەگەرىلىكەشىلەر ۋە يېڭىنى
 نەتمەجىلەر كۆرۈلدى.

ئۆتكەن يەلدىكى تەششۈرقەت خەزىمەتىمە ماركىسىزم - لېننەنزم،
 ماۋىزپۇلۇك ئەددىيەمىسىدە چىك تۆرۈلدى، سوتىمىيالىستەتكى
 سىياسىي يۆنەتىلمىشى چىك تۆرۈلدى، مىللا-تىلەر ئىمەتتىپا.
 لەقىنى، كۈچەيتىش، ۋە تەننەنكى بىرلەتكەنى قوغىداشىتا چىك
 تۆرۈلدى، بۇرۇزۇنچە ئەركەنلىكەشتۇرۇشكە قارشى تۆرۇش،
 تەنجىچ ئۆزگەر قەۋېتىمىشكە قارشى تۆرۇش ۋە مەللەمى بىلگۈنى
 چەملەككە قارشى تۆرۇش. كۆرۈشىدە چىك تۆرۈلدى، بىمۇ
 قەدەر كۈچلىك تەششۈبۈسکارلىق، قارا تىلىق، ئەددىيەمۇلدەك
 ۋە ؟! مەمۇتلىق ئالاھىمەدلەمكى گەۋەدىلەندۈرۈلدى، شەزىمىيەك
 بىملەن شەنچاڭنىڭ ئىجتىمەتىمىي مۇقىەلىقى ۋە قىسىقە سادىي

تەرەققىيياتى ئۇچۇن ئوبدان ئىدىيەتى - سىياسىي شارا ئىت
 ۋە ئەجىتمانىي جامائەت پىشكىرى مەۋھىتى يىارەتتىلىدى.
 ئەلۋەتتە، نەتىجىلمەرنى ئەينەن مۇتەييەنلىكشەتۈرۈش بىللەن
 بىر-ۋاقىستى، شۇنىمۇ سەككىلىك بىللەن كەرەتتىمىزدەكى ۋەزىپە
 كېرىكىكى، ئېرىشكەن نەتىجىلمەرنى ئالدىرىمىزدەكى ۋەزىپە
 لەركە سېلىشتەرۈساق، بۇ يەنەلا پەقەت دەسىلىمەپكى نەتىجە،
 قىلماشقا تېگىشلىك ئىشلار يەنلا ناھايىتى كۆپ؛ تەشۈرەقات
 ئارماقلاردا مەيلى ئىدىيەتى ئىستەل ۋە خەزەت ئىستەلى
 جەھەتتە بولسۇن، ياكى قاوشۇن قەرۇزلۇشى جەھەتتە
 بولسۇن، ھەل قىلماشقا تېگىشلىك بىر ھۇزىچە مەسىلىمە، و
 بار، يېڭى بىر يەلدە ھەسىلىپ تىرىدىشىپ، ئىسونى يەنەمۇ
 ئىلگىرىلىپ ھەل قىلبىپ تېخىمۇ ياخشى نەتىجەلەرنى قولغا
 كەلتۈرۈشىمىز لازىم.
 ئىككىنچى، ئەقتەصادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلداب،
 بۇ يەللەق تۈرلۈك تەشۈرەقات خەزەتتەن ئومۇمىيەتلىك ياخشى
 ئىشلەش

1992 - يەل ئاپتونۇم رايونىمۇز ئىككىنچى قەددەدەكى
 ستراتېگىيەلىك نىشان ۋە 8 - بەش يەللەق پەلانىنى يەولغا
 قويىدىغان ئاچقۇچلۇق ئەتكىنەنچى يەدل، ئەقتەصادىي
 قۇرۇلۇشتى، ئىسلاھات ئەلىمپ بېرىشىن، ئىشىكىنى ئېچمۇبىتىتە
 يېڭى قەدم تايدىلەندىغان بىر يەدل، شۇنداقلا پەرۋىزەت
 ۋە زور ئۆمىدەكە تولغان بىر يەدل، بىر-بىر ئەلدا، بىز
 تەشۈرەقات، ئىدىيەتى خەزەتتە مۇرەككەپ، ئۆزگەرەشچان
 خەلقئارا ۋەزىيەتنى چوقۇم توغرى ئەتكەپ، مەھەلىمەكتە
 ئىپەزىكى سىياسىي مۇقەمەلىق ۋە ئەجىتمانىي مۇقەملەقەن

ئىمبارەت پايدىلەق شار ائمەتتەمن تىـولـوق پـاـيـدـدـىـلـەـمـپـ
ئىقتەساددى قۇرۇلۇشتەمن ئىمبارەت بۇ مەركىزىدى ۋەزىپەنى
زىج دەور قىلغان ھالدا قـانـاتـ يـاـيـدـوـرـوـشـمـىـزـ كـېـرـكـ
تۇرلۇك تەشۈدقەت خىزمەتلىرىدە ئىتتىمپاـقـلـەـقـ، مـۇـقـىـلـەـقـ،
غـەـيـرـەـتـكـەـ كـېـلـەـپـ وـهـ ئـىـجـابـىـيـ تـەـشـۈـدقـەـتـ ئـاـسـاسـ ئـىـلـەـنـخـانـ
فـاـكـچـىـنـداـ دـاـۋـامـلـەـقـ چـەـڭـ تـۇـرـۇـپـ، پـاـرـتـىـيـمـىـنـدـكـ «بـىـرـ مـەـرـكـىـزـ»
ئـىـكـكـىـ ئـاـسـاسـىـيـ نـۆـقـتاـ دـەـنـ ئـىـمـبـارـەـتـ ئـاـسـاسـىـيـ لـۆـشـىـيـهـ ئـىـنـىـ
ئـۇـمـۇـمـىـيـزـلـۇـكـ توـغـراـ ئـىـزـچـىـلـلاـشـتـۇـرـۇـپـ وـهـ كـەـنـدـىـلـەـتـدـۇـرـۇـپـ،
ئـاـپـتـوـنـوـمـ رـايـونـلـۇـقـ 4 - نـۆـقـهـ تـلـىـكـ پـاـرـتـىـيـهـ كـۆـمـتـەـتـىـ 3 -
ئـۇـمـۇـمـىـيـ (كـېـگـەـيـتـلـەـگـەـنـ) يـەـخـىـنـىـكـ روـھـمـىـنـىـ تـىـزـچـىـلـ تـىـجـراـ
قـىـلـەـشـمـىـزـ، پـىـزـتـۇـنـ ئـاـپـتـوـنـوـمـ رـايـونـهـ مـىـزـدـىـكـىـ هـەـرـ مـەـلـلـەـتـ
خـەـلـقـىـنىـ سـەـپـەـرـدـ قـەـمـاـپـ يـەـنـوـلـادـاشـ جـىـيـاـالـ زـېـمـىـنـ يـادـروـ
لـۇـقـدـىـدـىـكـىـ پـاـرـتـىـيـهـ مـەـرـكـىـزـىـ كـۆـمـتـەـتـىـ ئـەـتـقـەـتـ ئـەـتـقـەـتـ زـىـجـ
ئـۇـيـشـتـۇـپـ، ئـەـشـەـذـچـىـمـىـزـنىـ چـەـڭـتـەـپـ، روـھـمـىـزـنىـ ئـۇـغـۇـتـتـۇـپـ،
جاـپـاـ - مـۇـشـەـقـقـەـتـكـەـ چـەـڭـدـاـپـ كـۆـرـمـشـ قـەـلـەـپـ، خـىـزمـەـتـ تـلـەـرـىـ
پـۇـختـاـ ئـەـشـلـەـپـ، ئـەـسـلاـھـاتـ وـهـ قـۇـرـۇـلـۇـشـتـەـڭـ ئـەـلـاـ زـەـ تـەـجـلـىـمـرىـ
ئـاـرـقـەـلـەـقـ پـاـرـتـىـيـمـىـنـدـاـشـ مـەـمـلـەـكـەـ تـلـىـكـ 14 - قـۇـرـۇـلـەـقـمـىـزـكـەـ

بۇ يەللىق تەشۈرەت خەزىمەتى توغرىسىدا، ئاپتونۇم رايونلۇق پارتكوم تەشۈرەت بىولۇمۇ مەملەتكە تىلىك تەشۈرەت بىولۇم باشلىقلەرى يەممىننىڭ روھىغا ئاساسەن، شەنچىڭىنىڭ دەھلىي ئەھۋالىغا بىر لەشتەۋرۇپ، خەزىمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرىنى تەۋزۇپ چەققى. بۇ مۇھىم نۇقوقىمىدۇ كەز ئۆتكەن يىلى چاڭ مىرە-ان مەركىمىزىي كەمەتتەت ئەخىزىمەت يەشمەنى ۋە 13 - نۇۋەتلەمك مەركىمىزىي كەمەتتەت 8-

خەمەمەمەي يەخەنەنەنەك روھى بىر قەدەر ياخشى كەۋەدىلىەز-
 دۇرۇلدى، بۇ يەلنىڭ بېشىدا ئېچىلغان مەركىزىي مەللەتلىك
 خەزمىتى يەخەنەنەنەك روھى كەۋەدىلىنى دۇرۇلدى، شۇنداقلا
 ئەمدەلا يەپەلغا ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك پارتبىيە
 كومىتەتى 3 - ئۆمۈمىي (كېگىيەتلىكىن) يەخەنەنەنەك روھى
 كەۋەدىلىنى دۇرۇلدى، ھەمە جايىلاردىكى تەشۇدقات تارماق-
 لەمۇنەنەك پىكمىرى كەركۈزۈلدى. كۆچچەلىكىنەك ئۆز يېرى ۋە
 ئۆز تارماقىنەنەك ئەھەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، ئەستا-
 يەددەل ھۆزاكىرە قىلىپ، تەجرىبەلەرنى يەكۈنلىپ، ئەددىيەنى
 بىرلىككە كەلتۈرۈپ، روھنى ئۆزۈر-وەتۈپ، بەر-و-يەللەن-
 تەشۇدقات خەزمەتىنى تېھىمە ئاخشى، تېھىمە ئۆزۈملۈك
 ئەشلىشىنى. ئۆممەد قىلىمىز-
 تۆۋەندە مەن بىر قازىچە مەسىلىنى قوش-ۋە-قىلىپ
 تۆتسەن،

1. ئەقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئەسلامات ئەلىپ بېرىدىش،
 ئەشىكىنى ئېچمۇپتىش توغرى سەددەكى تەشۇدة-اتنى زور كەزجى-
 بىلەن كۆچچەيتىش
 ئەقتىسادىي قۇرۇلۇش - پىار قەيمەمەنەنەك پەئۇتكۈل
 سوتىيا لمىزەنەنەك دەسلەپكى باسقۇچىددەكى قۇپ ۋەزىپەسى،
 ئېلىمەنەنەك سوتىيا لمىز ئەشلىرىنى قاتاتىق سەمناقلارغا
 بەرداشلىق بېرىپ يەڭىلمەس ئۆرۈنغا ئىمىشكە قەدەلەمش-
 قىلا لاماسلىق، سوتىيا لەستىك تەۋزۇمەنەنەك ئۆزۈزەلمەكىنى
 جارى قىلدۇرۇپ، ئۇنىڭ هاياتىي كۆچمنى تەولۇق جەدارى
 قىلدۇرۇش - قىلدۇرالاماسلىق، تېڭىي - تەكتەددەن ئېبىتەقاندا،
 ئەقتىسادىي قۇرۇلۇشنى يەڭىسى لەدۇرۇش - يەڭىسى لەدۇرەل

دـ. سـلـمـكـسـمـزـگـهـ بـاـغـلـامـقـ. يـوـلـادـاشـ دـهـلـكـ شـيـاـوـپـهـافـ
سوـتـسـيـاـلـمـزـ يـوـلـمـداـ چـمـلـكـ تـؤـرـؤـشـ «هـمـ كـوـرـهـشـ جـهـريـاـنـ»،
هـمـ سـوـزـ بـيلـهـنـ قـايـيلـ قـلـمـيـشـ تـهـرـبـيـهـسـيـ جـهـريـانـيـ، لـبـكـسـهـنـ
سوـتـسـيـاـلـمـزـ ماـنـهـنـهـيـدـهـانـ كـمـشـمـلـهـ دـرـنـيـ ئـاـخـمـرـقـىـ
هـبـسـاـبـتـاـ قـايـيلـ قـلـمـيـشـتـاـ، ئـوـزـدـمـزـنـدـكـ تـهـرـهـقـقـهـيـسـاـتـمـغـاـ
قاـيـمـنـمـزـ. ئـكـهـرـ بـيزـ مـؤـشـوـ ئـهـسـمـرـنـدـكـ ئـمـچـقــدـهـ هـالـلـامـقـ
سـهـوـيـيـكـهـ يـهـتـكـ، ئـوـ هـالـدـاـ ئـوـلـارـنـيـ سـهـلـ سـكـهـ كـلـهـشـتـهـؤـرـهـ
لـهـيـمـزـ، كـهـلـهـرـكـيـ ئـهـسـمـرـدـهـ دـوـلـمـتـهـمـزـنـيـ ئـوـتـتـهـؤـرـهـ
تـهـرـهـقـقـيـ تـاـيـقـانـ سـهـوـيـمـدـدـكـيـ سـوـتـسـيـاـلـمـسـهـمـكـ دـوـلـمـتـ
قـلـمـلـپـ قـوـرـوـپـ چـمـقـالـهـسـاقـ، ئـوـلـارـنـيـ يـهـنـمـوـ ئـمـلـكـسـرـدـلـمـگـمـنـ
هـالـدـاـ قـايـيلـ قـلـلـاـيـمـزـ، ئـوـلـارـ ئـارـمـسـدـدـكـيـ زـورـ كـوـپـ
سـانـدـكـيـ كـمـشـلـهـرـ ئـوـزـلـرـنـدـكـ خـاتـالـاشـقـاـنـلـمـقـمـتـىـ ئـاـنـدـدـنـ
هـقـقـيـقـيـ ئـوـنـوـپـ يـهـتـدـوـهـ دـهـپـ يـاـخـشـيـ ئـبـيـتـقـانـ. ئـوـقـوـهـ تـقـمـكـىـ
جـهـدـدـيـ خـدـلـقـئـارـاـ ۋـەـزـيـيـتـتـهـ، كـوـچـقـىـ مـېـرـكـەـزـلـهـشـتـهـؤـرـوـپـ
ئـمـقـقـتـمـسـادـدـيـ قـوـرـوـلـوـشـ مـەـرـكـەـزـ قـىـلـمـىـنـخـانـ مـەـمـلـكـەـتـ
ئـمـچـمـدـدـكـيـ ئـىـشـلـارـنـيـ يـاـخـشـيـ بـېـجـمـرـىـشـ هـهـمـ هـهـزـ مـەـمـلـكـەـتـ
خـلـقـمـنـدـكـ تـوـپـ مـەـنـپـيـهـ ئـىـتـمـىـكـ ۋـەـ ئـوـرـتـاقـ ئـارـزـوـسـخـاـ ئـۇـيـقـۇـنـ،
هـمـ دـوـشـمـهـنـدـكـ تـمـنـجـ ئـوـزـگـهـرـ تـمـؤـبـتـمـشـ سـوـدـمـقـهـسـتـمـتـىـ تـارـهـارـ
قـلـمـىـشـنـدـكـ ۋـەـ خـدـلـقـئـارـاـداـ سـوـتـسـيـاـلـمـسـهـمـكـ جـمـۇـكـوـنـدـكـ
يـاـخـشـيـ ئـوـبـراـزـدـنـىـ تـمـكـلـهـشـنـدـكـ ئـاـچـقـوـچـىـ، بـۇـ پـۇـتـۇـنـ پـارـتـىـيـهـ
ۋـەـ پـۇـتـۇـنـ مـەـمـلـكـەـتـمـىـزـدـدـكـيـ هـسـهـرـ مـەـمـلـكـەـتـ خـدـلـقـمـنـدـكـ
مـەـرـكـمـزـدـيـ ۋـەـزـيـمـىـ. شـوـڭـاـ، تـمـشـوـقـاتـ خـمـزـمـتـىـ ئـىـقـتـمـادـدـيـ
قـوـرـوـلـوـشـتـمـنـ ئـىـمـارـەـتـ بـۇـ مـەـرـكـەـزـنـىـ دـمـوـرـ قـدـلـىـمـىـشـ، مـوـشـوـ
مـەـرـكـەـزـگـهـ بـېـيـسـوـنـوـشـىـ هـمـمـدـهـ ئـوـزـنـدـكـ ئـوـچـقــۇـنـ خـمـزـمـەـتـ
قـلـمـىـشـىـ، ئـۇـنـىـگـدـدـنـ چـەـتـىـمـهـ سـلـمـكـىـ ۋـەـ ئـوـزـمـىـنـگـاـ كـاشـمـلاـ

قىلىما سلىقى كېرىك. بۇ يىمەل 8 - بىشىچەللەق پىمان ۋە 10
 يەللەق ئۇمۇمىي پىلان يولغا قويۇلما ئىنداش ئىككىنچى يىمەل.
 يولداش سۈۋاڭ خەنلىقاڭ ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆزەتلەك
 پارقىيە كومىتەتى 3 - ئۇمۇمىي (كېڭىيەتلىگەن) يەخىندى
 قىلىغان دوكلا تىدا مۇنداق دەپ ئېنىق دەوت تئورىغا قادىدى:
 بۇ يىمەل ئىلاھىات ئېـلـىـمـب بېـرـىـش، ئىـشـكـىـنى
 ئېـچـمـۇـدـىـتـىـشـ قـدـىـمـىـتـىـنىـ تـەـزـلـىـتـىـمـبـ، ئـىـقـةـتـىـمـىـ
 خـىـسـرـىـمـىـتـىـتـىـهـ ئـىـالـىـتـىـهـ مـەـمـۇـھـمـ ئـىـقـوـقـىـتـىـتـىـنىـ چـىـكـىـ
 تۇزۇپ، خەلق ئەتلەكىنەك ئۇمۇم-يۈز لۇك راۋاج-امەشمەنىـ
 ئىـمـاـگـىـرىـ سـۇـرـشـىـمـىـزـ لـازـىـمـ. بـۇـ ئـالـىـتـىـهـ مـەـمـۇـھـمـ ئـۇـقـتاـ
 مـۇـنـۇـلـارـدـىـنـ ئـىـبـارـەـتـ: مـەـۋـقـەـنـىـ چـولـقـ قـۇـرـغـاـقـىـلـەـقـاـ تـاـقـاـ بـىـنـلـ
 تـئـرـبـىـ، دـېـقـانـيـلـەـقـ، چـارـۋـىـجـىـلـەـقـ. تـىـنـ 15 - يـىـلـامـوـ مـوـلـ
 هوـسـوـلـ ئـېـلـىـشـىـنىـ قـوـلـاـ كـەـلتـىـرـۇـشـكـەـ قـارـىـتـىـشـمـىـزـ لـازـىـمـ:
 دـۆـلـەـتـ ئـىـمـىـتـىـكـىـ دـەـدـىـكـىـ چـولـكـ، ئـەـوتـئـورـاـ كـارـخـانـ مـلـارـىـنىـ
 يـاخـىـشـىـلـاشـتـاـ چـولـكـ قـەـدـەـمـ تـاـشـلـاشـ لـازـىـمـ: يـېـزـاـ - باـزاـ
 كـارـخـانـىـلـىـمـىـتـىـ ئـاسـاسـىـ كـەـۋـدـەـ قـىـلغـانـ يـېـزـمـلـارـدـىـكـىـ 2 - 3 -
 كـەـسـپـلـەـرـىـ رـاـۋـاـجـلـانـدـىـرـۇـشـتـاـ يـوقـىـزـىـ ئـاتـلىـمـىـشـ نـەـۋـقـىـمىـ
 ئـاسـاسـمـداـ يـېـنـىـ قـەـدـەـمـ تـاـشـلـاشـ لـازـىـمـ: ئـەـوتـئـورـاـ ئـاسـاسـىـماـ
 دـۆـلـەـتـلىـمـرىـ بـىـلـەـنـ بـولـغانـ سـودـاـ ۋـەـ تـىـمـقـىـتـىـسـادـىـيـ تـېـخـەـمـكـاـ
 هـەـمـكـارـلـەـقـمـداـ يـېـڭـىـ ۋـەـزـىـيـەـتـ يـارـىـتـىـشـ لـازـىـمـ: ئـىـقـمـىـتـىـنىـ
 كـەـلـەـقـ دـائـىـرـىـدـەـ ئـېـچـىـشـقـاـ تـايـىـمـىـسـبـ، يـەـرـلىـكـ ئـىـقـقـىـتـىـسـادـىـكـ .
 تـەـرـمـقـقـىـاـقـمـىـ ئـىـلـگـىـرىـ سـۇـرـوشـ جـەـھـەـتـىـهـ يـېـڭـىـ يـۈـكـسـەـلـەـشـ
 هـاـسـىـلـ قـىـلىـشـ لـازـىـمـ: ئـەـبـورـوتـ خـىـزـمـىـتـىـدـەـ چـولـكـ نـەـقـىـجـەـ
 هـاـسـىـلـ قـىـلىـشـ لـازـىـمـ: مـەـركـىـزـىـكـىـ 7 - 8 - ئـۇـمـۇـمىـيـ يـەـنـىـنىـ
 ۋـەـ مـەـركـىـزـىـ كـومـىـتـەـتـ خـىـزـمـەـتـ يـەـخـىـنـەـنـەـكـ دـوـھـىـنىـ يـاخـىـ

تەشۇرقى قىلىمپ وە ئىزچىلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم داي-ونلۇق
پارتكوم ئوتتۇرىغا قويغان بۇ يىللىقى ئەقتىسادىي خىزمەتى
ئەتكى ئالىتە مۇھىم نۇقتىنى دەۋر قىلغان ھالىدا كۆپ خەيل
تەشۇرقات ۋاسىتمىسى ئارقىلىمى كۆپ خەيل تەشۇرقات شەكلەم
نى قوللىمنىب، جان - دىبلەن ئىكەنلىكىنى راواجلاندىرۇش
كەيېپىيا تەنى تېخىمۇ قويۇقلاشتۇرۇپ، دۆلەت ئىكەنلىكىمەتكى
چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنى يەنمۇ ئىلگىرى دىگەن ھالدا ياخشى
 يولغا قويۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش، يېزا ئىكەنلىكى وە يېزىلارنىڭ
تۇرلۇك خىزمەتلەرىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئەقتىسادىي
قۇرۇلۇشنى پەن - تېخىمەتكا تەرەققىمەتا تايىسىمىش وە
ئەمگە كەپلىرى سۈرۈش ئۇچۇن ياردەم قىيملىمپ، كەڭلەجىماست
پەنكىرى توپلاپ تۆھپە قوشۇشىمىز كېرەك. ئىسلاھات ئېلىمپ
بېرىدىش، ئەشمەكىنى ئېچمۇپتىش توغرىسىددەكى تەشۇرقاتىنى
يەنمۇ كۈچەيتىپ، ئىسلاھات ئېلىمپ بېرىدىش، ئەشمەكىنى
ئېچمۇپتىش قەدەپتەنى قەزىلمىش كېرەك. ئىسلاھات ئېلىمپ
بېرىدىش، ئەشمەكىنى ئېچمۇپتىش - جەۋگىكوجە سو-تەرمىيا لىزم
قۇرۇشەتكى باش فائىجهن، ئەشمەكىنى ئېچمۇپتەم-گەندە
تەرەققىي قىلغىلى بولمايدۇ، ئەشمەكىنى ئېچمۇپتەم-گەندە
تەرەققىي قىلىشى تەسکە توختايىدۇ، ئىسلاھات ئېلىمپ بېرىدىش،
ئەشمەكىنى ئېچمۇپتىش بولماھان بولسا، بىزنىڭ بۈگۈن كەدەك
چوڭ ياخشى ۋەزىيەتتەمىز بولىمەغان بىولاتتى. بىزنىڭ
دېڭىز ياقىمىسى وە ئىچىكى ئۆلکەلەرنىڭ تەرەققىياتى بىلەن
 يولغان پەرقىمىز ئىسلاھات ئېلىمپ بېرىدىش، ئەشمەكىنى
ئېچمۇپتىش پەرقىمىز ئۆز ئېچىگە ئالىغان، ئەگەر بىز

ئىسلامىات ئېلىسپ بېرىدىش، ئىمشەتكىنى تېچمۇپتەمشتە يېڭى قىدەم
 تاشلىيالىمىساق، دېڭىز ياقمىسى وە ئىچكى ئۆلکەلەر بىلەن
 بولغان پەرقەمەمز بارغاشان-سەھرى چەۋەپ كەپتەدۇ - دە،
 تەرەققىمياتتا ئارقىدا قىلىش ئەھۋالىسىدىن قۇت-ۋەل-ۋەش-مەنز
 تەسکە توختايىدۇ، شۇڭا، تەشەۋەسقات تارماقلەرى وە
 تەشۈدقات كادىرلىرى نۆۋەتتەمكى ئە-قەتە-سادىي، سەمیا سەمىي
 ۋەزىيەتنىڭ بۇ يېڭى تەرەققىمياتىنى تولۇق تو زۇپ يە-تەشى
 ھەمدە ئۇنىڭغا يېقىندىدىن ئەگە-شەشى، ئىمسلاھات ئېلىسپ
 بېرىدىش، ئىمشەتكىنى تېچمۇپتەش وە جۇڭ-جۇچ سو-تىسىيا المزم
 ۋەرۇش تەشۈدقاتىنى دەل ۋاقىتىدا كەۋەدلىك ئورۇنغا
 قويۇشى، تولۇپ- تاشقان قىزغىنلىق بىلەن كەۋەل قويۇپ
 تەشىكىمەلىمەشى، سالما-ساقا-نى ئاش-ۋەرۇپ، ئۇن-ۋەمگە
 دە-قە-ت قەلەمەشى، ئۆزلىرىنەڭ ئەمەلىي خەزمەتى
 ئارقىدا ساق ئاپتە-ون-ووم راي-ون-مە-زەن-ك ئە-لاھ-اتنى
 چوڭ-قۇرلاشتۇرۇش وە تېچمۇپتەش دائىردىسىنى كەڭ-بەتەش
 جەھەتتە ماھىيەت خاراكتەرلىك ئەگەر دە-شەنى ق-ولغا
 كەلتۈرۈپ، چوڭ بۆسۈش ھاسىل قىلماشى كېرەك. بۇ يەلەنەڭ
 ئالدىن-قى يېھىمەدا، ئاپتە-ون-ووم راي-ون-مە-زەن بىر تۈركۈم
 دۆلەت ئەگەلە-كە-دەكى چ-ولڭ، تۇتقۇدا كارخانىلارنى وە
 سودا كارخانىسى-مۇنى تىاللاب، ئايىرمى - ئايىرمى ئارخانلىرىنى
 ئىشلە پېچەقمرىش - تىجارەت هو-قۇقى، ئىچكى
 بېكەتتەش هو-قۇقى، تېخىنەكى ئۆزى-كەرتىش ھ-و-قۇقى، ئىچكى
 قىسىدا تەققەم قىلىش ھ-و-قۇقى، ئەشچى ئىشلىتىش
 هو-قۇقىدىن ئىبارەت «بەش ئۆزى-كە ئۆزى خوجا بولۇش»
 وە تىجارەتنى قويۇپتەشى، باھانى قويۇپتەشى، ئەشچى

ئىشلەتىمىشنى قـوـيـوـبـىـتـىـشـ، تـقـقـىـمـاـتـىـ قـوـيـوـبـىـتـىـشـىـنـ
ئىجارت توت قـوـيـوـبـىـتـىـشـتـىـ «دۇقـتـىـلـىـقـ سـىـنـاـقـ» خـىـزـمـىـتـىـ
ئېـلـىـپـ بـېـرـشـىـ كـېـمـكـىـ يـېـرـىـمـ يـېـلـداـ ئـاـپـتـوـنـوـمـ رـايـ وـنـمـىـزـ
بـويـچـەـ تـەـڭـ قـەـدـەـسـدـەـ قـاـنـاتـ يـاـيـىـدـۈـرـۇـشـىـ؛ قـازـاقـ سـتـانـ
قـاتـارـلـىـقـ جـاـيـلـارـ دـاـ ئـىـسـكـىـ ماـگـ مـزـدـنـ، بـىـرـ سـوـدـاـ كـوـچـىـسـىـ
ۋـەـ بـىـرـ ئـالـىـيـ مـەـمـەـ جـاـنـخـانـاـ قـۇـرـۇـشـىـ ئـۆـزـ ئـىـچـىـكـىـ
ئـالـىـخـانـ ئـۆـتـتـۇـرـاـ ئـاسـىـيـادـىـكـىـ هـەـرـ قـايـىـسـ ئـەـلـلـەـرـكـ
قـارـىـتـىـلـقـانـ سـوـدـاـ ۋـەـ تـېـخـنـمـكـاـ هـەـمـکـارـلـىـقـىـدـىـمـ يـېـڭـىـ بـۆـسـۇـشـ
هـاسـىـلـ قـىـلـمـشـىـ قـارـارـ قـىـلـدىـ، ئـىـسـلـاـھـاتـ ئـېـلـىـپـ بـېـرـىـشـ،
ئـىـشـمـكـىـ ئـېـچـەـۋـەـتـىـشـتـىـكـىـ بـۇـ چـوـقـ - چـوـقـ ئـەـدـىـرـلـەـرـىـشـ
ئـەـقـتـىـمـاسـادـىـ خـىـزـمـەـتـلـەـرـىـنىـ بـېـزـنـىـكـ تـەـشـۋـىـقـاتـ كـادـىـرـلـەـرـىـمـىـزـ،
ئـىـمـدـىـيـ، مـەـدـەـنـىـيـەـتـ ئـارـماـقـلـىـرـ دـاـ ئـىـشـلـەـ، وـاتـقـانـ كـادـىـرـلـەـرـىـمـىـزـ،
دـۆـكـىـنـىـشـىـ، تـەـقـمـقـ قـىـلـمـشـىـ، ئـۇـنىـ. پـىـشـىـمـقـ بـىـلـمـشـىـ كـەـرـەـكـ.
ئـىـسـلـاـھـاتـ ئـېـلـىـپـ بـېـرـىـشـ ۋـەـ ئـىـسـقـتـىـمـاسـادـىـيـ مـەـسـىـلـلـەـرـدـهـ
كـادـىـرـلـارـ ۋـەـ ئـامـمـىـداـ قـاـنـدـاـقـ ئـۇـيـ. پـىـكـمـرـ ۋـەـ ئـازـاـزـىـلـمـقـلـارـ ئـەـنـلـەـ
بـارـلـەـقـمـىـنـىـ تـەـكـشـۈـرـۇـپـ - تـەـھـلـىـلـ قـىـلـمـشـىـ كـەـرـەـكـ. مـۇـشـۇـنـدـاـقـ
بـولـعـانـداـ تـەـشـۋـىـقـاتـ خـىـزـمـتـىـ قـارـاتـمـ لـەـقـقاـ ئـىـمـكـىـ بـولـۇـپـ،
ئـامـماـ تـېـخـمـوـ ئـاسـانـ چـۈـشـنـەـلـەـ يـېـسـدـۇـ ۋـەـ قـوبـۇـلـ قـسـلاـيـدـۇـ،
شـۇـنىـكـ بـىـلـمـنـ ئـامـمـىـكـ قـوـلـمـشـمـاـ ئـەـرـىـشـىـپـ، ئـۇـلـارـنـەـڭـ
ئـاـكـتـىـپـلـەـقـمـىـنـىـ قـوـزـغـايـىـدـۇـ. هـازـىـرـ بـىـزـدـىـكـىـ ئـىـسـقـتـىـمـاسـادـىـ
تـەـشـۋـىـقـاتـنـىـكـ سـانـىـنىـ ئـازـ دـېـكـىـلىـ بـولـماـيـدـۇـ، ئـاـچـقـۇـجـ ئـۇـنىـكـ
سـوـپـىـتـمـىـنـىـ ئـۆـسـتـەـرـۇـپـ، خـەـقـنـىـكـ قـوـلـقـىـغـاـ خـۇـشـمـىـاـقـمـدـىـفـانـ،
ئـەـقـتـىـمـاسـادـىـ خـىـزـمـەـتـىـ تـېـخـمـوـ ئـۇـبـەـدـانـ ئـىـسـلـگـىـرىـ سـوـدـۇـشـ
زـوـلـمـىـ ئـۇـيـمـىـاـلـاـيـدـغـانـ قـىـلـمـىـشـتـاـ، بـۇـ جـەـھـەـتـتـەـ يـېـنـدـۇـ
تـىـرـدـىـشـچـاـنـلـىـقـ كـۆـرـسـتـىـمـشـمـىـزـ كـەـرـەـكـ.

2 . تۆت ئاساسىي پىرنەسىپتا چىلەتتۈرۈش تەرىپىمىمىنى
 داۋاملىق چۈڭقۇر ئېلىمپ بېرىدىش
 ئۇ-قىتەمادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات، ئىشىكىنى
 ئېچمۇپتەشكە ئائىت تەشۇرقا-تىنى كۈچەيتىش بىملەن بىر
 ئاقىقىتا، ھەر مىللەت كادىرلىرى، ئاساسىي سىخا قارماقى تۆت
 ئاساسىي پىرنەسىپتا چىلەتتۈرۈش توغرىسىدلاكى. تەشۇرقى
 تەرىپىمىنى داۋاملىق ئېلىمپ بېرىدىش كېرىك. يېقىنلىقى يېلىاردان
 يۈز بىرگەن شەرقىمى ياؤدو پاسادىكى جىددىدىي دۆزگىرىدىش،
 سوۋېت ئەتكىپا-قىمنىك پارچىلىقىنى نەتىجىمەندە خەلقئارا
 كومۇنزم ھەردىكتى تۆۋەن دولقۇنغا چۈشۈپ قالدى، غەرب-
 ئەتكى دۇشمەن كۈچلەر تەنج دۆزگەر تەۋېتەشنىڭ ئاساسىي تەغى
 گۈچىنى جۈڭگۈغا توغرىلىمەقتا. بىر مۇنچە سوتىسيا لەستىك
 دولەتلەز-ھوققىنى قىولدىن بېرىپ قويغان، دولەتلىنى
 تارتقۇزۇپ قويغان دولقۇندا سوتىسيا لەستىك جۈڭگۈ
 تاغىدەك قەد كۆتۈرۈپ تۈرۈۋاتىسىدۇ، بۇنىڭدىكى سەۋەبلىر،
 دەرۋەقە، ناھايىتى كۆپ، تەممۇم بىر سەۋەب شۈكى،
 بىز «تۆت ئاساسىي پىرنەسىپ» تەن بەرپا قىلىنغان، تەنج
 دۆزگەر تەۋېتەشنى توسايدىغان پولات ئەستە-كىماغا ئىكەن،
 جىوتىسيا المزم پىولى، پىرولىپتەدارىيەت دەستەتتۈردىسى،
 كومپارتمىيە رەبەرلىكى، ماركىسىزم - لەنمەنزم، ماۋىز بىدۇڭ
 ئىدىدىمىسىنىڭ يېتى-كېچەلىمەكىدىن ئېمەرادەت يۇ-تەۋەتنى
 كەجدادلىرىمەز نەچچە 10 مىليون كەشمەنلىك ھاياقتى بەدىلمىگە
 قولغا كەلتۈرگەن، دۇ ئەجدادلىرىمەزدىن قالغان قىممەتلىك
 دەرىئەس. نەۋەتتە، خەلقا-قارادىكى دۇشەن كۈچلەر نىڭ
 ئەلچىرىلىق بىملەن ھۈجۈم قىلىۋاتقىنى بىزدىكى مۇشۇ تۆت

پرینه - میپ، تمنج نۆزگەر تموپتەشىتە نۆزگەر تموپتەشىتە كچى بولغىمىمۇ
 مۇشۇ تۆت پرینسىپ. بۇ خەلقىمارا دائىمرىدىكى سىنەپى كۈرەش،
 ك-ئۈرەشنىڭ دەزمۇنى ۋە ماھىيەتى تۆت ئاساسىي پرنسىپتە
 چىڭ تۈرۈش يىماكى نۇنى ئەمە لەدن قالدۇرۇشتەن ئىبارەت.
 ش-ئۇنىڭ دۇچۇن، ھەر دەرىجىلىك پارتكومىلار ۋە تەشۇدقات
 تادارماقلەرى چو قۇم سوتىسىميا لىزم بىلەن كاپىستالىزىمدەن
 ئىبارەت ئېككى خەمل ئەمەجىتە-مائىي تۆزۈم، ئېككى خەمل
 ئەندەمۇلوكىيە ئۇتە-ئۇردىمىدىكى ك-ئۈرەش ي-ئۆك-كە كىلىمەكىدە
 تۈرۈپ، تۆت ئاساسىي پرنسىپتە چىڭ تۈرۈشنىڭ
 مۇھىملىقىتى تولۇق تونۇشى كېرىڭكە. تۆت ئاساسىي پرنسىپتە
 چىڭ تۈرۈش تەشۇدق - تەرىبىيەمىنى تمنج نۆزگەر تموپتەشكە
 تاقاپىل تۈرۈش ك-ئۈرەشلىقىتى كەپلىن بىرلىكشىتۈرۈشى لازىم
 پارتمىيەنىڭ يۈقىرى ۋە دۇتنۇردا دەرىجى-ئەمەك رەھىچىرىي
 كادىرلىرى ۋە تەشۇدقات كادىرلىرى غەرپىتە-كى دۇشەن
 كۈچلە-ئەرىنىڭ ج-ئۆگۈنى كاپىستالىزىمغا قاراب تمنج
 نۆزگەر تموپتەشىن. غەزىزىگە ئەسپەتەن چو قۇم مۇجەللىك
 قىلىمای، مېگەمىنى سەگەك تۈرۈشى لازىم. كەڭ ئامەنخا
 قارىتتا ئاساسلىقى تۆت ئاساسىي پرنسىپ ھەققىدە ئىجاپىي
 تەرىبىيە ئېلىپ بېرىش، پارتمىيەنىڭ ئاساسىي لەۋىشىنى
 ھەققىدە ئىجاپىي تەرىبىيە ئېلىپ بېرىش، ۋە تەنپەزەرلىك،
 كوللىكتىپچىلىق ۋە سوتىسىما لىزم ھەققىدە ئىجاپىي تەرىبىيە
 ئېلىپ بېرىش ك-ئېرىڭكە. بۇ تەرىبىيەلىكىرنى ياخشى ئېلىپ
 بارغاندا، تۆت ئاساسىي پرینه سەپتە چىڭ تۈرۈش ۋە تمنج
 نۆزگەر تموپتەشكە تاقاپىل تۈرۈش ئېشىنى تەنخەمۇ كەڭ
 ئامەتى ئاساسقا ئېگە قىلغىلى بولمۇ.

تۆت ئاساسىي پىرىشىمىپتا چەنك تۈرۈش تەركىيەمىنى
 بىورۇزۇداچە ئەركەنلىكشەتۈرۈش ئەدىيەۋى ئەقىمەمنى تەزقىد
 قىلىش، مەللەسى بۆلگۈزىچەلىك ئەدىيەۋى ئەقىمەمنى تەزقىد
 قىلىش بىملەن بىرلىكشەتۈرۈش كېرىك، بىورۇزۇداچە
 ئەركەنلىكشەتۈرۈش قەنج ئۆزگەرتىۋېتىشكە ئەچكى جەھەتنىن
 حاسلاشقۇچى كۈچ ھەسابلىنىدۇ، دېموکراتىك سوتسيالزم
 سوتسيالزمىدىن كاپىتالىزمغا ئۆتۈشىتىكى كۆرۈك،
 بۇ ئەتكىمىسى ماھىيەت جەھەتنى بىر نەرسە بولۇپ، ھەر
 ئەتكىمىسى ماركىزمەنەڭ كۈشەندىسى، ئۇلار تەرغىب قىلغان
 ئابىستراكتى ئادەمگەرچەلىك، دېموکراتىمە، ئەركەنلىك ۋە
 ئەنئەزىزىمىيەتىك قىممەتى دېگەزگە ئۆخشاشلار، مەلۇم
 مەزىدىدىن ئېبىتىقاندا، ئۇنىڭ زىيەتى كەمپارتبىيمىگە،
 سوتسيالزمغا قارشى ئەتكىشىتىقىچىل تەشىۋەتلىقىدا
 قارىغاندا تېخىمۇ زور بولىدۇ. «ئىستەتەكەنەن ئەپچەدىن
 بىزۇش اه، ئەنەن ئەنەن ئاسان»، تاكى بۈگۈزگە كەلسىجە
 دېموکراتىك سوتسيالزمىنى ئەمەلگە ئاش-ۋەرالىنان بىرمە
 سوتسيالزمىتىك دولەت بولۇمۇ يوق، ئۇنىڭ ئەكسچە،
 تارىخىنەي پايكەستىلار ئەپچەپاتىلىمەدىكى، دېموکراتىك
 سوتسيالزمىنى يىولىغا قويۇشىنىڭ ئەنچەرىمىسى
 شەۋىكى، ئەسبەلەددەكى قەۋدرەتلىك دولەتلىك
 ئۆزگەرتىۋېتىلگەزىدىن كېپىمن غەرپىشىلەك بېقىنەدىسىغا
 ئايلىمەپ قالىدۇ. شۇنىڭ ئۇچۇن، بىز ما تېرىدىالنى تەولۇق
 ئەتكىلىمەگەن ئاساستا، ما قالىلە يېزىش، مۇهاكىمە يەغىنلىرى،
 دوكلات يېغىنلىرىنى ئۆزىي-ۋەتە-ۋۇرۇش قاتارلىقى يىوللاز
 ئارقىلىقى، بىورۇزۇداچە ئەركەنلىكشەتۈرۈش پىشكىر ئېقىمەمنى

داۋا-املاق چوڭقا ئۇر تەنەتىدە قەلەپ، ئۇنىڭ كەمدىيەتى - نەزەر دېيمىۋى
داساسىنى چ-وڭ-ة-ۇر قاتىلا-ددن تازىلەش-مەمەز كېرىك؛
دېمۇكراٰتىك سوتىسىيالىزم پىشكەمەز كەنەتلىق-مەمەنى تىكىنەتلىق-مەمەد
قىلىمەمەز بولۇپمۇ دېمۇكراٰتىك سوتىسىيالىزم ھەققەمەد
تارقا لىغان، كەنەتلىق-مەمەنى قايىمەتتەر دەدەغان كەۋز قازاشلار
ئۆستەمەد تو لۇق داۋلى سۆز لەنكەن، قايىمەل قىسماش كەنچىگە
ئىگە بولغان تەھلىل ۋە تەنەتىمەنلىق قانات يايى-دۇرۇش-مەمەز
كېرىك، سوتىسىيالىستىك دېمۇكراٰتىيە، ئەركەنلىك، كەشىلىك
ھۆجۈقى قاراشىنى تەشۈرىقى قىلىمپ بۇرۇزۇ ئازىيەندە كەمدىيەت دېمۇكراٰتىيە،
ئەر كەنەتلىك، كەشىلىك ھۆجۈقى قاراشىنى تەنەتىدە قىلىمەمەز؛
ۋە تەنەتىر ئەر كەنەتلىك، كوللەتكەنپىچىلىق ۋە سوتىسىيالىستىك دەمدىيەت
بۇرۇزۇ ئاپە كەشىلىك تۇرمۇش قاراشى، قىممەت قاراشىنى
تەنەتىدە قىلىمەمەز كېرىك. ئۇگىمنىش ۋە تەنەتىدە مارقىمەلە-مۇقى
كاادىرلار ۋە ئامەنلىقىمار كىسىزغا قاراشى تۇرۇش، كاپىتا لىزم
ۋە دېمۇكراٰتىك سوتىسىيالىزم بىمەن بولغان چ-كەننى
ئاچىرىتىۋ بىمەشىغا، جۇڭ-؟-وچە سوتىسىيالىزم قۇرۇش
ئىشە ئەنەستىنى كەنچىيەتىشىگە ياردەم بېرىش كېرىك.

جۇزغۇنچىمەقە، دەكتىرى تېلىمپ بېرىشتىمن ئەمبارەت بولماقتا، بۇ
 ھال شىنجاڭنىڭ قىلىقىمىغا ۋە تەرقىمىيا تىخا بىۋاسىتە، تىسىر
 كۆرسەتىمەكتە. كۆپلەگەن تارىخىي پاكەتىلار ئەسپاتلىدىكى،
 مەللەمى بۇ لگۈنچەلىك ھەردەكتەنى ئەزەلدەن چەت ئەل تاجا-
 ئۆزچىس كۆچلەرى قۇترىتىپ كەلگەن، مەللەسى بۇ لگۈنچەلىك
 ئەزەلدەنلا چەت ئەل تاجا-ئۆزچەلىرىنىڭ دۆلەتتىمىزنىڭ چېڭىرا
 تېرىرىتۆر دىيە-ئەنى بۇ لگۈنچەلىشىغا ئەمچىكى جەھەتىدىن
 حاسلاشقا ئۆچى كۈچ بولۇپ كەلگەن. ئۇلار ھەم ۋەتەنگە ئاسىلىق
 قىلغانلار، ھەم ئۆز مەللەتتىنى ساتقا-چەلار بولۇپ، دۆلەت
 ۋە مەللەت ئالىدەدىكى جەنایەتكار لار دۇر، بىزنىڭ مەللەسى
 بۇ لگۈنچەلىككە قارشى كۈردىشىمەز ھەردەكىز بىر قېتىم تېلىمپ
 بېرىش بىلەنلا بولدى قىلغىلى بولىدىغان ئەش ئەمەس،
 جەلەكى ئۇزاق مۇددەتلىك ۋەزىپە، جاھاز-گەرلار يەولغا
 قويۇۋاتقابان تىنچ ئۆزگەر تەۋپەتتەش سەرتەتىمەسى
 ئۆزگەردىكەن، بۇ كۈرهىش داۋاملىق تېلىمپ بېرىدىدۇ.
 شۇنىڭ ئۇچۇن، بىز ھەر مەللەت كادىرلىرى، ئاممىسى
 ئاردىدا، ۋەتەنلىك بىرىلىك-كىلىنى قىوغىداش،
 مەللەسى بۇ لگۈنچەلىككە قارشى تەرەۋىش تەرىپىمەئەنى
 داۋاملىق تېلىمپ بېرىشىمەز، ئۇچ كەتاب ۋە كەللەت كەددەدىكى
 چانتۇر كەزم، پاشىسلا-ھەزم پىكىر ئېقىمەنى داۋاملىق تەذقىد
 قىلىشىمەز لازىم. ھەر مەللەت خەلقىنە دۇشىمەنگە بىر لەكتە
 ئەپەرت بىلى-دۇرۇپ، ئەفتايىمن ئاز سازىدەكى مەللەتى
 بۇ لگۈنچەلىك رىگە قارشى قەتىسى كەردىش قىلىمپ، تىنچ،
 گەتتىپاڭ بولغا سىياسى ۋەزىپەتنى مۇستەھەكەملىپ ۋە
 داۋاجلا-نەمدۇرۇپ، ئاپاتە-ونوم رايىونە-مەزنىڭ ئەقتىمسادى

قۇرۇلۇشى ۋە ئىملاھات، ئىمىش-كىنى ئىملاھات، ئىمىش-كىنى
 ئىشىنى قولداش توغرىسىدا تەربىيە بېرىدىشىمىز كېرىك.
 3. مەركىزىي مەللەتلەر خىزمىتى يەنەنەنڭ روحىنى
 ئەستايىدل ئۆكمىنىش، ئەشۇدق قىلىش، ئىمزاچىللاشتۇرۇش
 بۇ يەمل 1 - ئايىدا، پارتنىيە مەركىزىي كەممەتى،
 كۆزۈيۈن چاقىرغان مەركىزىي مەللەتلەر خىزمىتى يەنەنى
 ئەفتايىمن مۇھىم يەنەن بولۇپ، 90 - يەللاردا مەللەتلەر
 خىزمىتى يەنەن ياخشى ئەشلىشىمىز ئۈچۈن ئەستايىمن
 مۇھىم يېتەكچى ئەھمەتىكە ئەتكى. يەلداش جىماڭ زېمەن
 بىلەن لى پېڭ يەنەندا قىلغان مۇھىم سۆزدە پارتنەيەنەنڭ
 مەللەتلەر خىزمىتىدىكى تەچىرىمەلەرىدىنى ئەلمەتى يەكۈنلەپ،
 مەللەتلەر خىزمىتىنىڭ ئۆزۈق مۇددەتلىكلىكى، مۇرەككەپلىكى
 ۋە مۇھىملىقىنى چوڭ-قۇر شەرھىلىدى، 90 - يەللار دەكى
 مەللەتلەر خىزمىتىمىزنىڭ بەش چ-ۋە ئۆزۈپلىقىنى
 ئۆرتۈر دغا قويىدى، بۇ بىزىنىڭ يېڭىسى دەۋىرىدىكى مەللەتلەر
 خىزمىتىمىزگە يېتەكچىلىك قىلدەغان پروگرامما خاراكتېرىلىك
 ھۈججەت، مەللەتلەر ئەقتىپا-لەقى - شىنەجاڭنىڭ چوڭ
 ئەشى، سەياسىي مۇقىملىقىنى، ئەجىتىمىماڭىي مۇقىملىقىنى
 قولداشنىڭ ئاچ-ۋەچى، ئەسقەتىمادىي قۇرۇلۇشنى ۋە
 ئىملاھات، ئىشىنىڭ ئېچمۇپتىشنى ئۆگۈشلىقى ئېملاھات،
 بېرىدىشنىڭ ئالدىنلىقى شەرتى ۋە كاپالىمىتى، بىز مەركىزىي
 مەللەتلەر خىزمىتى يەنەن دەۋەتى يەتكەۋۇش،
 ئىمزاچىللاشتۇرۇشنى ئاچ-ۋەچى-لەپ، مەللەتلەرنىڭ بۈيۈك
 ئەقتىپاقي ياش-ۋە-ۋەن دېكەن بايراقنى داۋاملىق ئېڭىز
 كۆتۈرۈپ، مەللەتلەر ئەقتىپاقلقى تەربىيەنى خىزمىتىنى

بىرلەنچى ئورۇنىغا قويۇپ، ئاپتە-ونۇم دايىونىمىزنىڭ
مەللەتلەر ئەتكىپاقلەقى، تەرىھەققىيەتى ئەشىنى يېلىگى بىر
سەۋدىيە كە كۆتۈرۈشىمىز كېرەك.

بارلىق پار تىمىيە ئەزىزلىرى، كادىرلار ۋە ئامىما
ئاردىدا ماركىز ملەق مەللەت قاردىشى، پار تەيمىنلىك مەللەق
سىياسىتى ۋە مەللەتلەر ئەتكىپاقلەقى تەرىبىمىسىنى داۋاملىق
ئېلا سەپ بېرىدشىمىز، ۋە تەنپەر ئەرلىك، سوتىمىيەلەزم، ۋە تەنەنلىك
بىرلەكىنى قوغىداش، مەللەمى بۆلگۈچىلىككە قارشى
تۇرۇش تەرىبىمىسىنى ئېلىمپ بېرىدشىمىز كېرەك. ئاپتەونۇم
رايونلۇق پار تىكوم بۇ يېل ئاچىددىغان ئاپتەونۇم دايىونلۇق
مەللەتلەر خىزمەتتى يېلىخەمنى، ئۆچۈنچى قېتەملەق
مەللەتلەر ئەتكىپاقلەقى، تەرىھەققىيەتى بۇيىچە تەقدىرلەش
يەندىنى ۋە 10 - قېتەملەق مەللەتلەر ئەتكىپاقلەقى
تەرىبىمىسى ئېرىدىن ئەبارەتچولۇياخشى پۇرسەتىمن پايدەلەنمىپ،
ئۆچۈنچى قېتەملەق يۈقىمىرى دولەقۇنى ئۇبدىان توللۇق
تەشكىملىك، مەركىزىي مەللەتلەر خەزمەتتى يەندى روھىنى
ياخشى ئۆگەنسىش ئەزىزملالاشتۇرۇش، ئاپتەلەپ-ئەشتۇرۇشكە
كەڭ كادىرلار، ئامىنى قەدمم - باسقۇچلۇق حالدا قاتلاملار
بىرىپچە، كۆپ خەل شەكمىلەر ئارقىلىق تەشكىملىكش كېرەك.
رەبىرىدى كادىرلار بىملەن پار تەيە ئەزىزلىرى ئۆگەندەشىنىڭ
مۇھىم نۇقتەسى: ئۆگەندەش ئارقىلىق، دولەتىمىز ئەتكىپاقلەتلىر
خىزمەتلىكى ئەتكىپاقلەت زور مۇۋەپىپ-قىدەتلىر ۋە ئاساسىي
تەجىرىدىلەرنى ئېنەق تونۇش؛ مەلائىەتلەر خەزمەتتەنلىك
ئۆزۈق مۇددەتلەكلىكى، مۇرەككەپامكى، مۇھىملىقىنى ئېنەق
تونۇش؛ 90 - يەللاردىكى مەللەتلەر خەزمەتىنىڭ بەش

چوڭ ۋەزىپەسىنى ئېمەق تۇنۇش؛ ماركىم-زم - لەپەنەنەزم،
 ماۋىز بىدۇڭ ئەددىيەتىنىڭ مەللىمى ماسىلەمنى كۆزىتىش وَ
 ھەل قىلماشتىمى ئاساسىي كۆز قاردىشىنى ئېمەق تۇنۇش؛
 مەللەتلەر خەزىتىنگە بولغان رەھىپەرلىكىنى يېنەنەف
 كۈچەيتەشىنگە تەخەرسىزلىكىنى ئېمەق تۇنۇش لازىم.
 شۇنىڭ بىلەن كەڭ پارتسىيە ئەزالىرى، كادىرلار وَ
 ئامەندىڭ ئەددىيەتىنى يېنەن روھى ئارقىلمق بىرلىككە
 كەلتۈرۈپ، مەللەتلەر ئېتتىپاقلەقى خەزىتىنى ھەممە يەلن
 ئىشلەيدىغان، مەللەتلەر ئېتتىپاقلەستەمەن بەۋغۇ-ۋەچىلمق
 قىلدىغان قىلماشتىلارغا قارشى ھەممە ئادەم كەۋەش
 قىلدىغان ھالەتنى شەكىللەنەتۈرۈش كېرەك. شەھەر-
 يېزدلاردا بولۇپقا شەھەر ئاھالىلىرى ئېچىنە مەللەتلەر
 ئېتتىپاقلەقى، ئارەمەيە خەلق ئېتتىپاقلەقى بويىچە نەمۇنەلەك
 ئورۇن وَ ئېلىغار شەخس ياردىتش پاڭالىمەتىنى داۋاملىق
 قانات. يايىدۇرۇپ، نەتىجىلەرنى مۇسەتتەكەملەش، خەزەتەتنى
 ياخشىلاش، سەۋىدىنى ئۆستەتۈرۈش كېرەك. ئاخىب-ئارات
 ئورۇنلىرى جايلار، تارماقلارنىڭ ئۆگەنەش، ئىزچىلاشتۇرۇش
 ئەھۋالى توغرىسىدا خەۋەر بېرىدىش خەزىتىنى كۈچەيتىشى
 كېرەك ئەزىز دىيە ساھەسىدەكەللەر ئۆگەنەشكە ماسىلەش-قان
 ھالىدا يەۋقىرى سەۋىپەتلىك بىر تۈركىمۇم ئەزىز دىيە-ۋى
 ماقالىلىرىنى يېزدىشى كېرەك؛ تەشۇدقات قارماقلۇرى تەكشۈرۈپ
 تەتقىقى قىلەشنى ياخىشى ئېسلىپ بېرىدىپ، تەجىرىدىلەرنى
 ئەستايىمدەل يەكۈنلىپ، خەزىمەتلەرنى ئاكىتىپ، ئوبدان
 ئىشلەپ، ئاپتۇنۇم رايونلۇق مەللەتلەر خەزىتىنى يەخەنەنەك
 وَ ئۈچەنچى قېتىملىق مەللەتلەر ئېتتىپاقلەقى بويىچە

تەمەندىرىلەش يەزىزلىك چاقىمىرىلىمشنى كۈتۈۋېلىمىشى لازىم.

4. كادىرلارنىڭ پار تىيىھە تارىخى، پار تىيىھە قۇرۇلۇشى نەزەردەيىسى ئۆگەنەشنى ياخشى تەشكىللەش مەركىزى كومىتېت تەشۇرقات بىۋالۇمى، مەركىزى كومىتېت قەشكىلات بىۋالۇمىنىڭ بىۋالتۇر 6 - ئايىددىكى ئۆقەتۇرۇشىنىڭ روھىنا ئاساسەن، ئاپتونۇم رايىزدەمەزىنىڭ بۇ يىللىقى كادىرلار نەزەردە ئۆگەنەشنىڭ ۋەزىپەسى جۇڭگو كومىمۇنىڭ تىمك پار تىيىھەنى تارىخى ۋە ماركىز مەللىق پار تىيىھە قۇرۇلۇشى نەزەردە ئۆگەنەشنى بۇزۇ ئۆلچەيتىپ، پار تىيىھەنى 14 - قۇرۇلۇتىمىيەنىڭ كۈچەيەنلىك، شۇنىدا قىلا پار تىيىھەمەزىنىڭ كۈتۈۋېلىشنىڭ تەھتەمەجى، شۇنىدا قىلا پار تىيىھەمەزىنىڭ زېبىھەسىدىكى تارىخىسى ۋەزىپەسىنى ئورۇنىداش، دۆلەت ئەچى - سەرتىددىكى دۇشىمن كۈچلەرنىڭ تەنچى ئۆزگەرتىۋېتىش سۈيىقەستىنى تار - مار قىلدەشنىڭ تەھتەمەجى. خەزەت تەتكى كادىرلارنىڭ پار تىيىھە تارىخى ۋە پار تىيىھە قۇرۇلۇشى نەزەردەيىسى ئۆگەنەشنى كۆڭۈل قويۇپ تەشكىللەش بۇ يىللىقى تەشۇرقات خەزمەتىدىكى بىر مۇھىم ۋەزىھە.

بۇ قەتىمەقى پار تىيىھە تارىخى، پار تىيىھە قۇرۇلۇشى نەزەردەيىسى ئۆگەنەشنىڭ مەزمونى بىر قىدەر كۆپ بولۇپ، ئاساسەن ماركس، ئەنگلەس، لېنىڭلارنىڭ مۇذاسمۇھەتلەك ئەسەرلىرى، «ماۋىز بىدۇلە قالانما ئەسەرلىرى» (2. نەشرى)، «دېلىشىياۋەپەك ماقالىلىرىدىن قالانىما»نىڭ مۇنىاسەۋە قىلىنىڭ باب - پار اگرافلىرى ۋە يەولىداش جىالىڭ زېبىھەنىڭ ئالاقدار

سوْز لەرى ئۆكىنلەندۇ. بۇلۇمەمىز مەركەزمىي كومىتەت تەشۈرقات
 بۇلۇمىي تارقاتقان «ئۇقۇلمىدىغان كەتابلار مۇندەر دېجەسى» كە
 ئاساسەن، تەخەمنەن 580 مەلک خەت كېلىمىدىغان «جۇڭگو
 كومەمۇنەستىك پار تىمىيەسى تارىخى ۋە ماركىسىز مەلق پار تىمىيە
 قۇرۇلۇشى نەزەردەيىسى كەنگە دائىرە-جەنگە تىلەر تەپلىمەنى
 دېگەن كەتابىنى باستەوردى. بۇنەگەن باشقان، يەزىز جۇڭگو
 كومەمۇنەستىك پار تىمىيەسى تارىخى تەتقىقات ئىشخانلىسى
 تۆزگەن «جۇڭگو كومەمۇنەستىك پار تىمىيەسى 70 يىلى» ۋە
 «جۇڭگو كومەمۇنەستىك پار تىمىيەسى تارىخى» (1 - توم)
 شۇنگەدەك مەركەزمىي كومىتەت تەشۈرقات بۇلۇمىي نەزەردە
 تەدارىسى تۆزگەن «ماركىسىز مەلق پار تىمىيە-قۇرۇلۇشى
 نەزەردەيىسى ئۆكەنەش پروگراممىسى» بار. ئۆكەنەش ۋاقتى
 تەخەمنەن 3 - ئايىدىن، ماشىلىمەنپ، «14 - قۇرۇلۇتاي»
 ئېچىلەنانقا قەدر داۋاملىرىشىدۇ، ئۇن ئايىغا پەقىيەيدۇ.
 ۋاقتى ۋە دەرسلىك تەيپيارلىقى ئەھۋالغا ئاساسەن،
 ئۆكەنەشكە قولايلىق بولۇشى ئۇچۇن بىز پار تىمىيە تارىخى
 ۋە پار تىمىيە قۇرۇلۇشى نەزەردەيىسىنى تۆتۈپ ئۆكەنەشىنى
 بىرلىشتۈرۈپ، بىردىچەپ مەذۇس تېمىنلىك دەرسلىكى
 پەلانىسىدۇق. بۇ بىر زەچچە مەخسۇس تىمەنى دەرسلىكى
 قەددەمە مۇنداق ئويلاشتۇق: (1) جۇڭگو كومەمۇنەستىك
 پار تىمىيەسىنىڭ كۇرۇش تارىخى ۋە تارىخى تۆھپەسى؛ (2)
 پار تىمىيەز نەڭ تارىخى تەجرىبلىرى شۇنداقلا ئالاھىدىلەمكى ۋە
 ئۆستەنلۈكى؛ (3) جۇڭگوچە سوتىمىيا المزم قۇرۇش نەزەردەيىسى
 ۋە لۇشىھەنى ئارقىلىق ئە-دەسپەنى بىرلىشكە كەلتۈرۈش؛
 (4) هاكىنەمەپپەرت بىمەشە دەنكى پار تىمىيە دۈچ كەلگەن

يە-ئى ۋەزدىيەت ۋە يە-ئى ۋەزدىيەت (5) پار تىسىيەنەنەك
 دۇز قۇرۇلۇش-نى ئەمەمەي-ئۇزلىك ك-ۈچ-يەتەش:
 (6) پار تىسىيە دەھىبەرلىكى ھەر مەسىللەت خىلەقىنەك
 دەستەتەپاقلەشمەپ ئىلىكىرىلىشى، تۇرتاق كۇللمىشىنەك
 تۈپ كاپا-المىتى. يۇقىردىكى ۋالىتە مەخسۇس قەمەنەڭەك
 بىرىنەنەك تۆكىمنىش ۋاقتى تەخىمنەن بىر ئاي بولىدۇ.
 بۇ قېتىملىقى دۆكىنەشتەكى ئاساسىي تۈرىمەز: پار تىسىيە
 تارىمەخى، پار تىسىيە قۇرۇلۇشى ئەزەردىيەن دۆكىنەش-نى
 جىياڭ زېمەنەنەك «1 - ئەمەيۈل» دەكى س-ۆزىنى چ-وڭقۇر
 تۆكىمنىش-نىڭەك بىر ئەمەلامى قەدمەم - باس-قۇچى قىلىشى
 ھەمدە ئۇنى شەرقىمى ياخورۇپا، سوۋەت تەتتەپاقلەت ئەزىزىت قەرمىسى،
 دۇزگىردىش توغرىسىدىكى خىلەقىشارا ۋەزدىيەت تەرمىدىسى،
 سوت-ئىيا لىستەك تەرمىدە بىلەن ۋەج بىر لەشتۈرۈش، دۆكىنەش
 ئار قىلىق ھەر دەردەجەنەك كادىرلارنى س-وقسىيەلەزم
 يۇنىلىشىدە چىڭ تۈرۈش، ھاكىمەمەت بېشىدىكى پار تىمىنەك
 دۇز قۇرۇلۇش-نى ك-ۈچ-يەتەش، پار تىسىيەنەك ئاساسىي
 لۇشىيەنەن دۇز-چىل ئىمەجرا قىلىشى، شۇنگىدەك تىنەج
 دۇزگەر تەۋەتىشكە قارشى تۈرۈش قاتارلىق زور مەسىللەر دە
 بەزى ئاساسىي ئەزەردىيەمۇي كۆز قاراشلارنى ئەگىلمۇپلىش،
 ئەددىيەمۇي تۈنۈشىنى بىر بالاداق كۆتۈرۈش ئىمەكماز-سەيمەتىگە
 ئەگە قىلىشى، شۇنەك دۇچۇن، دۆكىنەشىتە ئەزەردىيەنەن
 ئەمەلەتىكە بىر لەشتۈرۈش فاڭچەنەنى دەزچەملەلاش-تۈرۈپ،
 دۇزلەرىنەك ئەمەلەتىمۇي ئەمەلەتىمۇي ۋە دۇز جايى، دۇز تارەتەقىنەك
 خىزىمەت ئەمەلەتىمۇي كەزىچە زىچ بىر لەشتۈرۈش، ئەستىل تۇزىتىش
 روھى بەويىمەچە تەزىقەند ۋە دۇز. دۇزىنى قەنەتمەنلىقانات

یايدۇرۇش، پار تىيەنەنلەك 70 يىلدىن بۇيان بىمې ئۆتكەن يولى شۇنىڭدەك پار تىيە قۇرۇلۇشى دەنكى تىچىرىپه - ساۋاقلارنى ئىلىپ ۋە يەكۈنلىپ، ئىمىدىيەنى ئاڭلىق ئۆزگەرتىپ، خەزىمەتنى ئۆزلۈكىمىز ياخشىلاش كېرەك.

پار تىيە تارىخى، پار تىيە قۇرۇلۇشى ئەزەردىيەسى ئۆگەندەن بىلەك كەنگەرپەت ئورۇنلاش-تۇرۇلۇشى ھەققىمە تەشۈرقات بولۇممىمىز ئايىرمۇ ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ بارىمۇ 5. قاشقى تەشۈرقات خەمىز مىستىدە يېڭى ۋەزىيەت

پارىشمە

بۇ يىل ئاپتۇزىمۇ رايونىمىز سەرتقا ئەشكەنلى ئېچمۇپتىشى يېھىقى ئەددەن بىسەنلىخان بىر يىل، ئاسىيا - يازوروپا چوڭقۇرۇقلۇق كۆرۈكىمە دەسىمىي قاتىناش باشلىنىمۇ دۆلەتمىمىز «1992» - يىللەتى خەلقئارا دوستىلۇق سەيلە ساپاھەت يىلى» ئۆتكۈزۈدۈ، تۇتىتۇرا ئاسىمىيادىكى ھەر قايىسى دۆلەتلەرنىڭ بازار اسىرى ئەچچە-ۋېتەنلىكىدۇ، ئاپتۇزىمۇ رايونىمىز يۇ يىل كۆزدە ئۆرۈمچىمە چېڭىرا جايilar ئىققىمساد - سودا سۆھبەت يەغىنى ئۆتكۈزۈدۈ، بۇلار ئاپتۇزىمۇ رايونىمىزغا تاشقى مەبلەغىدىن پايدىلەتىشى يېھىنە-ۋ كېڭىتىشى، سەرتقەنلەك قۇرۇلۇشلىرىنى ھۆددۈگە ئېلىش ۋە ئەمگەك كۈچى ئېكىسپورت قەلىش، كۆپ قاتلام، كۆپ خەمل شەكلەرde ئەقتى سادىي - تەخنىكا ھەمكارلىقىنى - قازاقات يايىدۇرۇش، پەرلەك سودا، چېڭىرا سودىمىنى ۋە ساپاھەت ئېشلىرىنى قازاقات يايىدۇرۇش جەھەتلەرde ياخشى پەۋدىتى يارىتىپ بەردى، شۇنىڭ قەلىن بىر ۋاقىتقىتا، تاشقى تەشۈرقات خەمىز مەتىيەمىزگە تەخنىقا يەقىمىي تەلەپلەرنى قويىدى. تاشقى

تمشوقات تار-ماقلمری بُو یېڭى ۋەزىيە تىكە هنۇۋاپىقلىمەشىنى، پۈرسەتىنى قولدىن بەرمەي خىزمەتىنى تمەشى بەبەس-كەرلەق بىلەن قازانات يايىدۇرۇپ، تۈرلۈك چاره - قەدبەرلەرنى، قو للەنەمب يېڭى ۋەزىيەت ياردىمىش، جۇملەددىن رادىدە، تېلەپۇزىيە، ئاخبارات، مەددەنئىيەت ئالماشتۇرۇش، سايابەت، ئىملىقى ساد - سودا قاتارلەق تۈرلۈك شەكەللەردىن پايدىدە لەنەمب، ئاشقى تمشوقات خىزمەتمەدە يېڭى ۋەزىيەت ياردە تمشىنى قولغا كەلتۈرۈشى كەرەك.

بۇلتۇر 12 - ئايدىا مەركىزىي كومىتەت تاشقى تەشۋۇد
قات گۈرۈپپەسى چاقىرغان سوۋەت ئىتتىمپاڭغا قارىتلەغان
تەشۋۇدقات خىزمىتى يەغىنەنەك روھىغا، شۇنىڭدەك تاشقى
تەشۋۇدقات خىزمىتىدە جۇڭگۈچە سوق-مەيمىل-المىزىم قۇرۇش
ئۈچۈن ياخشى قوشنمدارلىق خەلقئارا مۇھەممەت يەاردەتىش
دىگەن تۈپ يېتە كچى ئەددىيەتكە ئاساسەن، تاشقى تەشۋۇدقات
خىزمىتىنەك مۇھەممەت ئۆقەتىسى-دۇتنىدا ئاسىيەتكىي جۇمھۇرىت
يەتلەر وەغەر بىي ئاسىيە رايونى بولۇشى كېرەك. سوۋەت
ئىتتىمپاڭنەك پارچىلىمنىشى، جۇمھۇرىتىلەرنەك مۇسىتى-
قىللەقى بىزىنىڭ خىزمەت ئەشلىشىمىزدىكى چەواڭ يىماخىشى
پۇرسەت. بىز پادال، تەشكەببۈس-كىبار بولۇش، ئەجىابىي
تەشۋۇرقانى ئاساس قىلىشى، تەھەللىيەتنى ئاساس قىلىشى،
باشقىلارغا تائىمالىق فاكىچىنى ئەزچەللاشتۇرۇپ، دۇتنىدا
ئاسىيەتكىي ھەر قايىسى دۆلەت خەلقلىرىگە بىزىنىڭ ئەستىلە
ھات، ئىشىكىنى تېچمۇنەتىشىتە چەك تۇرۇپ، ئەقىتىمەدادىي
جەھەتنە ئەغايىت زور مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى قولغا كەلتۈرگەن
لەكمىزىنى، ھاركىسەزەنەن جۇڭگۈنەك كونكىرىت ئەلمىتىمگە

بىر لەشتۇرۇشى، بىر مەركەز، ئىمكىنى ئاساسىي دۇقتىمىدىن
 ئىبارەت ئاساسىي لۇشىپەندە چىڭ تۈرۈپ، جۇڭگۈچە سوتىسى
 يالىزم قۇرۇۋاتقانلىقىمىزنى، جۇڭگۈچە سوتىمىياسىتىمىك
 مەددەنىيەت قۇرۇلۇشىنى، مەللەتلەرىنىڭ بارا اوھرالىرىنى،
 مەللەتلەر ئىمتىپاقلەقى ۋە مەللەتلەرنىڭ تۇرتاق كەللەم
 ئىشىدىن ئىبارەت ئاساسىي فاڭچىن، سېياسەتنە چىڭ تۈرۈ
 غابىلىقىمىزنى، ئۇتتۇرا ئاسسياادىكى ھەر قايىسى دۆلەت
 خەلقىلىرى بىلەن ئەنراق قوشىمىدارلىق، دوستانە مۇناسىتى
 ئىملىقىنى تۈرلۈك شەكىللەر بىلەن تەشۈرقى قىلىشىمىز كېرەك.
 ياخشى قوشىمىدارلىق مۇھىتمەنى تىرىدىشىپ ياردىقىپ، ئاپتۇر
 ذوم رايونىمىزنىڭ سىرتقا ئىشىمكىنى تېچمۇپتەشى كېرىجىدە
 تەشى ۋە ئىقتىمسادىي قۇرۇلۇشى ئۇچۇن خەمىدت قىلىشىمىز
 كېرەك.

ئۇتتۇرا ئاسسياادىكى ھەر قايىسى دۆلەتلەرگە بولغان
 تەشۈرەقات خەمىزەتتەن كۈچەيتىشى كۈچەيتىشى چەتلىمىدىغان تارماقلار
 كۆپ. بۇ خەمىزەتتى ئاپتۇزوم رايونلۇق تاشقى تەشۈرەقات
 گۇرۇپپەسى ئىشخانىمىلا ئىشلەپ قالماشتىن، تاشقى ئىشلارغا
 ئالاقدىدار بارلىق تارماقلار، چېڭىرا رايونلار، شۇنىڭدەك
 رادىئو، تېلەپۋەزىيە، مەددەنىيەت، تاخىبآرات، ئەشىرىيات
 قاتارلىق تارماقلارنىڭمۇ تاشقى تەشۈرەقاتنى قازانىت
 يايىدۇرۇش ئۆزىپپەسى بار. مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ تاشقى
 تەشۈرەقات خەمىزەتتەن كۈنىدىلىمەك ئىشلەر قىدىپ كە
 كىرىگۈزۈپ، نۆۋەتكە ئېلىمپ بېرىلىمدىغان خەمىدەت پەلانىنى
 تۈزۈپ چىقىشىنى، مەسىلىمەن، قانداق پروگرامما تەرۈزۈش،
 قانداق تەشۈرەقات ماڭەرىيەلى يېمىزىش، قايىسى تەرۈلەردە

جىددە ئىيىت ئۇماشتۇرۇش ئېلىپ بېرىدىش قاتار لەقلار ئۆستىمەدە
پېلان تۈزۈشىنى ئۆمىد قىلىمەز. قاشقى تەشۋىدقات كۈرۈپچەسى
ئىشخانىسى ئۇنى ماسلاشتۇرۇشى، بىرلىك. تەھ، مكار لەشىپ،
بۇ لۇزۇپ ئىشلەپ، بۇ يىل تاشقى تەشۋىدقات خىزمەتىمەدە بىر
يېڭى باشلىقنىشى قولغا كەلتۈرۈشى كېرىك.

يۇقىرىدىكى بەش نۇقتا پەقەت تۇتۇشىمىزغا تېگىشلەك
بىر زەچچە مۇھىم نۇقىتا بۇلۇپ، بۇ يىلىقى تەشۋىدقات
خىزمەتىنەڭ بارلىق ۋەزىپەسى ئەمەس. تەشۋىدقات
غا كىركۈزۈلىتەزلىرىدىڭ سەپى ئۆزۈن، ۋەزىپەسى ئېغىر، «مۇھىم نۇقتا»
بۇلۇپ قالىمۇن دەپ تەككىتىمەممەدمەدەم. بۇ ئەلارنى مۇھىم
ئەمەس دېگەنلىك يەمەس، كۆپچەلەتكەنلىك ئۇ ئەشلارنى
ئوخشاشلا ياخشى ئىشلەشىنى ئۆمىد قىلىمەن،

ئۇچمەنچى، بىر تۇتقاش ئورۇنىلاشتۇرۇپ، ئەمەلەمىي

تۇتۇش جەھەتنە كۈچ شەرب قىلىش

13 - نۇۋەتلىك مەركىزىي كومىتەت 6 - ئۇمۇمىي يەقىنەدا
باش شۇچى جىياڭ زېمەن: هەر قانداق خىزمەتنى تۇتقاندۇمۇ
چىك تۇتماسلىق تۇتقاندۇمۇن باراۋەر، تۇتقاندۇمۇ
ئەمەلىي تۇتماسلىق بىكار تۇتقان بىلەن باراۋەر دېگەن
ئەدى. بۇ يىلىقى تەشۋىدقات خىزمەتىنەڭ تۇرلۇك ۋەزىپەلىرىنى
ئەمەلىيلىكشىتۇرۇشتە، ئېستەلىنى ئۆزگەردىپ، ئاساسىي قاتلامغا
چوڭقۇر چۆكۈپ، ھەقىقىمىي تۇتقۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ،

ئەمەلىي تۇتۇش جەھەتنە كۈچ شەرب قىلىش لازىم.

1. ھەر دەرىجەلىك تەشۋىدقات قارماقاڭلىرى بۇ يىلىقى
خىزمەتلەرنى بىر تۇتقاش پەلانلەپ، پار تىيمىنلىك «بىر مەركىز،

ئەمكى. ئاساسىي نۇقتا» ددىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشىيەتنەنك تەلىپى بويىچە، ئەققىتمەسىادىي قۇرۇلۇشتىمن ئىمكارەت بۇ مەركەز ئۈچۈن خەزىمەت قىلىش ۋە ئۇنىمىڭغا بويىسۇنىشنى چۆرىدەگىن حالدا، ئۆز رايونى، ئۆز تارماقا لىمرىنەنك تەشۈرقات خەزىمەتىنى كونكىرىپت ئورۇنلاشتە-قۇرىشى لازىم يۇقىمىرىنەنك روھىنى ماھىرىلىق بىللەن ئۆز رايونى، ئۆز ئورۇنىنىڭ ئەمەلىيەتىنەتكە بىرلىك تۈرۈپ، خېلىزەتىنى مەجادىچانلىق بىللەن قازىات يايى-قۇرۇپ، مۇھىم ئۇقىتىمى ئەندىلەندۈرۈپ، ئومۇمىي دائىرىدە كېلىپ قىلىپ، يېڭى ئەزىمەت ئاستىدا تەشۈرقات، ئەددىيەتىنى خەزىمەتىنى تېغىمۇ ئىلىكىرىلىكەن حالدا كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاشتەنەك يېڭى چارە، يېڭى تەجرىدىلىرى ئۇسىتىدە ئۆزلۈكەز ئەزدىنىپ، تەشۈرقات... ئەددىيەتى خەزىمەتى يىلدەن يىلغا تېخىمۇ ياخشى ئىشلىشى لازىم.

2. تەشۈرقات-ئەددىيەتى خەزىمەتى، قارىماقا مەۋھۇم ئىشلار كۆپىركە، ئەمەلىي ئىشلار گاڑاق-كۆرۈن-سەممۇ ئەمەلىيەتى هەر بىر خەزىمەتنەك ئۆزىدەكە خاس كونكىرىپتەزىمۇنى شۇنداقلا قوللىنىشقا تېكشىلىك مەلۇم شەكلى بىار، قاقدىمىق قىلىپ قىچىتىۋەندا، تەشۈرقات ئەددىيەتى خەزىمەت قۇرۇق ئەرسە ئەرسەس، بىلەكى ئەمەلىي، قولدا تۇتقىلى بولىدىغان خەزىمەت، مەسىللەن، بۇلتۇرمەركەز «بەش بىر قۇرۇلۇش»نى تۇتۇش ئارقىلىق ئەزىزىيەت، مەددەزىمەت، سەنەت، ئاخبارات، ئەشرىيەتچىلىق ئىشلىرىنى كۈلەندۈردى. «بەش بىر» مۇ ئاهايىتى كونكىرىپتەش. شۇندەك ئۈچۈن، بىز ماھىرىلىق بىللەن جايىلارنىڭ

ئەمەلەنی ئەھۋالىنى ئاساسىن قىلىپ، خەزىمەتنەك بىۋسۇش
 ئەغەزىنى توغرا قاللاپ، خەزىمەتلەرنى كۈنكۈتەملاشتۇرۇپ،
 ئېنىق تىش تەقسىم قىلىپ، ئۆپلەپ، ئەمسەتلىجەتنى
 ئەمەلىيەشتۇرۇپ، بىز- بىز لەپ ئەستايمىددەل تۈتمەغانلا
 بولساق، خەزىمەتلەردە جەزەن- ئەمەلەنی ئۇزۇم ھاسىل
 قىلايىمىز.

3. تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشنى كۈچەيتىپ، خەزىمەتنى
 ئاساسىن قاتلاماردا ئەمەلىيەشتۇرۇش كېرىك. بۇ يەلقى
 تۈرلۈك خەزىمەتلەرنى ئەمەلىيەشتۇرۇشنى چەتكەن تۈرۈشى،
 ھەر دەرىجىلەنەك تەشۈدقات بۆلۈملىرى تەكشۈرۈپ تەتقىق
 قىلىش ئەستقىلىمەنى ئەچچە ئالىمۇرۇشى، دەھىمدىي كادىرلار
 زاۋۇتلارغىل، يېزىلارغا، ئاساسىن قاتلامارغا چۈشۈش، نۇقتىدا
 تۈرۈپ تەكشۈرۈپ، «ق-ۆچ-قاچ» ئەپپراتسىمىمىسى قاتلاماش،
 قىپلارنى بايقاش، يېتىششەتۈرۈش وە يېڭى تەجەزىمەلىردىنى
 يەكۈنلەش، بۇمۇملاشتۇرۇشنى قەتقىمىي داۋاملاشتۇرۇشى
 كېرىك. قاتلامەن- قاتلام ئاساسىن قاتلاما يۈزلىنىش،
 ئاساسىن قاتلام ئۈچۈن خەزىمەت قىلىش، ئاساسىن قاتلامەنەك
 قېيىمنىقلىقلارنى يېھىزىشىكە ياردەم بېھرىش، م-ۋازىمەت
 بىلەن تەمنى ئېقىپ، خەزىمەتلەرنى ياخشىلاش كېرىك.

ئاخىردا، ھەر دەرىجىلەنەك پارتىكەنلەرنەكەن دەرىجىلەنەك
 تەشۈدقات تارماقلەردا بولغان رەببىر لەكىنى كۈچەيەشمەنى
 ئۆزگەنەندىمەن. ئۆزگەنەندىمەن كەنارى
 خەلقىدا قىدایەتى، سەڭىپ كەرىش بىلەن- سەڭىپ كەرىش كە قارشى
 تۈرۈش، ئاغدۇرمىچىلەق بىلەن ئاغدۇرمىچىلەق قا قارشى
 تۈرۈش، تەنجىچ ئۆزگەر تەۋپىتىش بىلەن تەنجىچ ئۆزگەر تەۋپىتىش كە

قارشى تۈرۈش كۈردىمە، ئىدىتىولو-وگىمىيە سەپى ئالاھىدە
 مۇھىم ئورۇنغا ئىگە، شەرقىي يازىروپا، سوۋېت ئەققىمىزنىڭ
 ئۆزگۈرمىپ كېتەمىشى، كىشىلەرنىڭ ئىدىيەسىنى ئۆزگەرتمىتىن
 باشلىمەپ، پاراتىمەنەك خاراكتەرى، سوتىمىيەلىستكى
 دۆلەتنەك خاراكتەرىمەنەك ئۆزگۈرمىشى كەنەتكەن.
 شۇغا، هەر دەرىجەلىمەك پاراتىك-وملازىق-وقۇم تەشۈقات،
 ئىدىيە ۋە عەددەزمىيەت تەرىبىيەسى خەزمەتىگە، ئىدىتىولو-وگىمىيە
 ساھەسىدىكى كۈرمىشكە يۈككە دەرىجىمە ئەھىمىيەت بېرىشى
 كېرىكەك. هەر دەرىجىلەك تەشۈقات بىولۇم-لىرىمەك كەنەتكە
 تاپشۇرۇپ يۈك ئارتمىش؛ تەشۈقات بىولۇم-لىرىمەنەك بەنزىمىنى
 ياخشىسەپلەپ، ئۆز قۇرۇلۇشىنى ياخىلمىشغا ياردەم بېرىشى؛
 ئۇلارغا ياردەملىمەشپ خەمراجىت، ئۆس كۈنە، ئاپتۇمۇبىل
 قاتارلىق ئەمەلىي قىيىنچەلىمەقلارنى ھەل قىلىمەپ بېرىش
 كېرىكەك. تەشۈقات بىولۇم-لىرىمەمۇ ئاپتە-ونۇم رايىونىمىزنىڭ
 ئەقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات ئېلىمەپ بېرىش، ئىشىكىنى
 دېچ-ۋېتىش ئىشلىرىنى ئەمەل-گەرى سۈرۈپ، ئاپتە-ونۇم
 رايىونىمىزنىڭ ئۆزاققەچە-مۇقىم ېول-ؤشى ۋە تەرىھەققىي
 قىلىمەشىنى ئىشقا ئاش-ئورۇشتى، ھەسىلەپ تىرىمىشپ، تېغىمۇ
 زور تۆھپە قوشۇش كېرىكە

تەرجىمە قىلغۇچىلار: شىرىئلى، ھېبىھە، تۈرگىن، م ئېلاخۇن
مىسىزلىك مۇھەممەد دەرىز، م ئېلاخۇن

شىنجاڭ تەشۈرقاتى (维吾尔文)

ش ئۇ ۋَا د بارتىكوم تەمشۇرقات بۆلۈمى «شىنجاڭ تەشۈرقاتى»
تەھرىر دەرىز بۆلۈمى تۈزدى
«شىنجاڭ كېزدىنى» باسما زاۋۇتمدا بېسىلدى
ش ئۇئار قەرەللەك ۋۇراللار تىمىزىمىدىكى نومۇرى: 1232 (XJ)